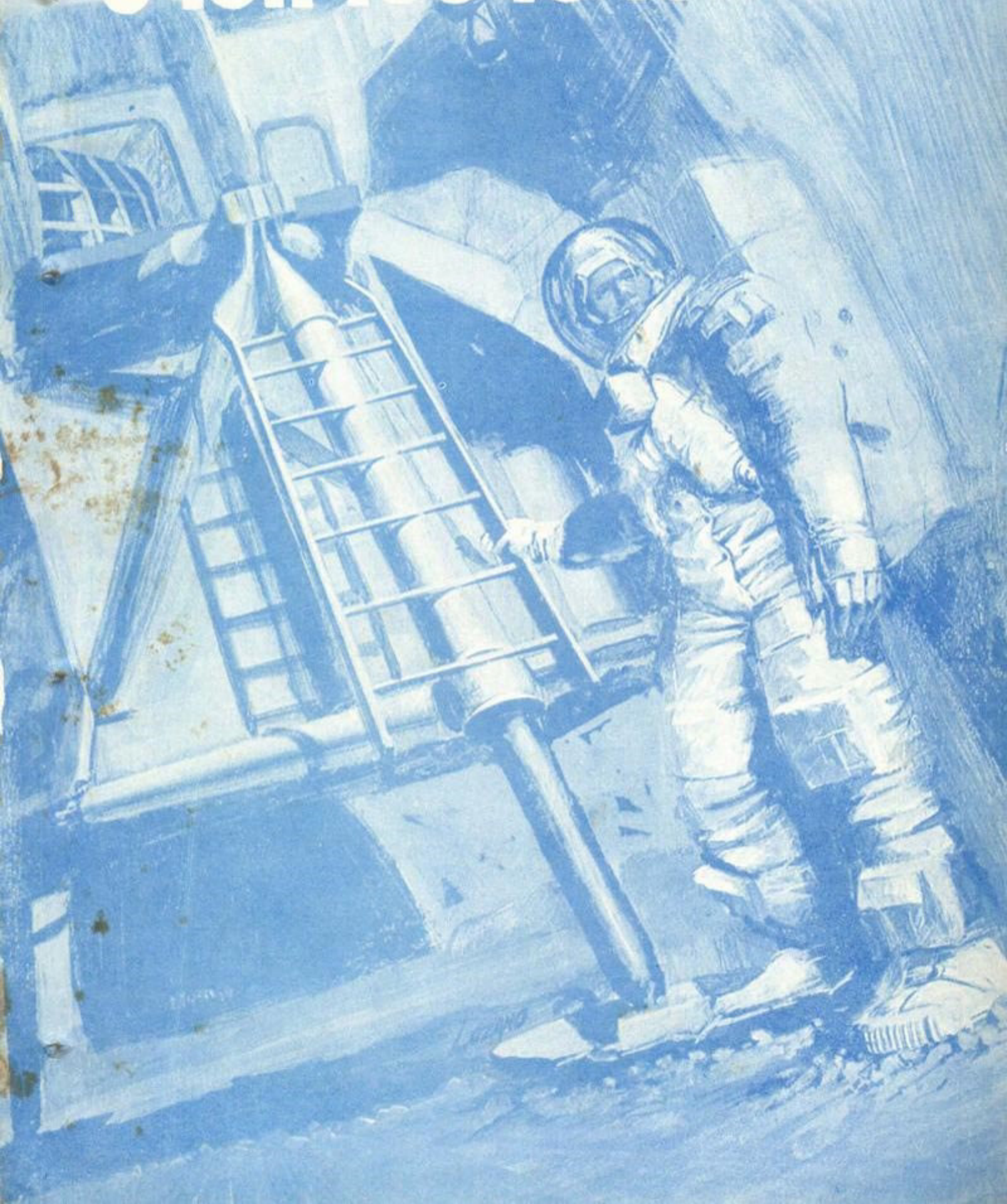

វិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់អ្នកសិក្សា

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๔

ฉบับที่ ๗

กรกฎาคม ๒๕๑๒

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่วิทยาการด้านบริหารงานบุคคล และ แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

เจ้าของ

บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

ที่ปรึกษา

พันเอก จินดา ณ สงขลา

เลขาธิการ ก.พ.

นายประวิณ ณ นคร

รองเลขาธิการ ก.พ.

นายไสรจ สัจจิตกุล

รองเลขาธิการ ก.พ.

ผู้จัดการ

พันตรี อรรถ วิชัยกุล

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายสมพงษ์ ศรีวิมล

บรรณาธิการ

นายสำราญ ถาวรยุสม์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. อาทิตย์ อุไรรัตน์

กองบรรณาธิการ

นายอระ แก้วไชโย

ดร. วิลาศ สิงหวิสัย

นายเชิธร ธรรมาสีปต์

นายประเชิญ วาดกลิ่นหอม

นายอุดม บุญประกอบ

นายเสริมสุข โกวิทวานิช

นายชุมพล ศิลปอาษา

นายสุรศักดิ์พรณ ดุลยจินดา

ระเบียบการบอกรับ

วารสารข้าราชการกำหนดออกเดือนละฉบับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงิน
ล่วงหน้าไปยัง “ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ถนนพหลโยธิน ข้างท่าเนียบรัฐบาล พระนคร” สั่งจ่าย
เงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน สำหรับในพระนครส่งทางโทรศัพท์ ๘๑๕๔๕๔ หรือ ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๔ ได้

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์ — โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๗๒ ถนนบำรุงเมือง ดอนวัดสระเกษ พระนคร โทร. ๘๑๒๓๒๐
นายสิทธิชัย ปริกัมสิต ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๒

สารบัญ

อะไรใหม่	หน้า
กฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจ	5
ข่าวข้าราชการ	6
 วิชาการ	
การระดมพลังในการพัฒนาประเทศ	13
การขึ้นเงินเดือนข้าราชการ	27
ผู้นำไทยในอนาคต	31
กฎหมาย ระเบียบ	(๑)
 ตอบปัญหา	
ปัญหากฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน	50
ปัญหาคลัง	56
 ปกิณกะ	
ถ้อยแถลง	
เมื่อข้าพเจ้าได้บวชพระด้วยเงินเพียงร้อยบาท	29
ลูกข้าราชการ	36
ความอัศจรรย์ใจของเสมียนพนักงาน	41

ถ้วยแกลง

วารสารข้าราชการฉบับเดือนกรกฎาคมนี้ ขอร่วมสดุดีความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติที่ได้แสดงความสามารถในสิ่งซึ่งเคยเชื่อกันว่าเป็นแต่เพียงความฝัน บัดนี้ได้พิสูจน์ให้ประจักษ์แล้วว่าไม่มีสิ่งใดในจักรวาลที่มนุษย์ (เรา) จะทำไม่สำเร็จ ขอแต่เพียงให้มี สติ ปัญญา ความรู้ความสามารถ กำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ และความพากเพียรพยายาม
นั่นเป็นเรื่องของโลก!

ที่นี้ หันมาดูเรื่องไทย ๆ ที่เป็นเรื่องของเราจริง ๆ บ้าง มันน่าสะท้อนใจยิ่งนัก! ในขณะนี้เขาสามารถพูดโทรศัพท์ที่กันจากโลกมนุษย์ไปโลกพระจันทร์ได้แล้ว โทรศัพท์ของเรายังคงอยู่ในสมัย “เถ้าเจ๊ยะ” (ภาษาจีน) และ “ความขัดข้อง” ต่าง ๆ ฝ่ายบรรดาผู้รับใช้ประชาชนทั้งหลายก็ยังต้องให้สอนเหมือนเด็กไม่รู้จักโตว่า “กินอิ่มแล้วให้ทอเสียบ้าง ประเดี๋ยวท้องจะแตกตายเหมือนหมู” แต่กินนั่นแหละ ความอิ่มเป็นเรื่องปริมาณของท้อง และความหิวเป็นเรื่องของความต้องการ ซึ่งไม่มีที่สิ้นสุด

เห็นจะพอสรุปได้ว่า เราขาด “ความพอดี” ท้องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้พร่ำสอนไว้ว่าให้เดินทางสายกลาง อย่าให้มากเกินไป อย่าให้น้อยไป ทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยเป็นประเทศพุทธศาสนา และวันเข้าพรรษาก็ได้เวียนมาบรรจบครบหลายต่อหลายรอบแล้ว ผู้คนก็ได้บวชได้เรียนกันมากมาย เหตุใดจึงไม่นำมาปฏิบัติให้เป็นมงคลบ้าง

วารสารข้าราชการ มีข่าวที่น่ายินดีที่จะเรียนให้ทราบว่า สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์แก่ท่านข้าราชการทุกท่านผ่านทางวารสารข้าราชการ วารสารข้าราชการจึงขออัญเชิญนำลงในปกฉบับหน้า เดือนสิงหาคม ซึ่งตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษา ด้วยการพิมพ์แบบออฟเซตสอดสิ่งงดงามยิ่ง และพร้อมกัน จะได้ประกาศผลการประกวดกลอนแปดชิงรางวัลของวารสารด้วย จึงขอได้โปรดรอคอยวารสารข้าราชการฉบับเดือนสิงหาคมนี้ ท่านที่ยังไม่ได้สมัครเป็นสมาชิก กรุณารับสมัครเสีย มิฉะนั้น ท่านจะพลาดโอกาสอันดีซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการรับราชการของท่าน

บรรณาธิการ

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

อะไรใหม่

กฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจ

มีกฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้:-

๑. พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยโอนกองประกันภัยจากกรมทะเบียนการค้ามาไว้ในสำนักงานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ

๒. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกำหนดพินความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี โดยยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับเดิม

๓. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากกรมอาณัติ โดยยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับเดิม

๔. คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑) การส่งข้าราชการ ผู้ใดให้ไปทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้เจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการ

๒) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานการประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิบัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน พ.ศ. ๒๕๑๒

๓) การขอใช้เงินตามสัญญากรณีข้าราชการที่ขอไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศผลิตสัญญา ให้ข้าราชการคืนให้ครบถ้วนทันที โดยมีให้ผ่อนชำระดังที่เคยปฏิบัติมา

๔) ให้กระทรวงทบวงกรม องค์การและรัฐวิสาหกิจ ให้ความสนับสนุนแก่กิจการของโรงเรียนเอราวัณต่อไปตามสมควร

๕) สิทธิของบุคคลที่อาสาสมัครไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนามที่เป็นข้าราชการและลูกจ้าง

๖) ขอให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่ประสงค์จะขอให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาแปลตีบทกฎหมายให้ส่งผ่านสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อน

๕. ก.พ. มีมติรับรองปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ว่าเป็นปริญญา ซึ่งอาจบรรจุ ผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๕ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๕๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) คือ

๑) ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิชาประวัติศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาภาษาเยอรมัน และวิชาภาษานาฏศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

๒) ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) สาขาการสอนวิชาภาษาไทย การสอนวิชาภาษาปัจจุบันต่างประเทศ การสอนวิชาสังคมศึกษา และการสอนวิชาธุรกิจศิลปของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๓) ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) สาขาการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ การสอนวิชาคณิตศาสตร์ และการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๖. ก.พ. ได้ข้อมความเข้าใจเป็นทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ว่าด้วยพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นตรีว่า หากส่วนราชการใดได้รับสมัครผู้มีความรู้ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ ก่อนวันที่ประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) เพื่อสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นตรีไว้แล้ว แม้ภายหลังจะมีกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกมายกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว ก็ไม่ถือว่าผู้สมัครสอบที่รับไว้แล้วนั้นเป็นผู้ขาดพื้นความรู้ตามมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๑ เพราะผู้นั้นมีพื้นความรู้ถูกต้องตามกฎ ก.พ. ที่ใช้อยู่ในขณะที่ได้รับสมัครอยู่แล้ว

๗. กระทรวงการคลังได้กำหนดแบบสัญญาของข้าราชการที่ไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ และแบบสัญญาค่าประกัน ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือปฏิบัติ

(รายละเอียดอยู่ในหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ข่าวข้าราชการ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เลื่อนชั้น นายสมนึก แดงเจริญ อาจารย์โท คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ขึ้นเป็นอาจารย์เอก คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นายสุรัชย์ สุฟโปฏก และ นายบุญชู ดิมขวนิช อาจารย์โท สำนักฝึกอบรม ขึ้นเป็นอาจารย์เอก สำนักฝึกอบรม ตั้งแต่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๑

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

แต่งตั้งให้ นางจรี จุลละเกศ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำโท คณะศิลปศาสตร์ ตั้งแต่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๑๒ รับโอน นางจงกลณี สุวรรณทรภ จากกองฝึกอบรม กรมการพัฒนชุมชน และแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้ช่วยตรี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๒ แต่งตั้ง นางกองเงิน ฐานมณี ดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน แผนกเงิน กองกลาง ตั้งแต่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๒ แต่งตั้ง น.ส. จริญญา ตุงค์เรือง ให้ดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี และ น.ส. ลอศรี วิชเวช ให้ดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ตั้งแต่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๒ อนุญาตให้ น.ส. วินิตา อาคมัยะนันท์ อาจารย์ประจำโท คณะศิลปศาสตร์ ลาออกจากราชการ

เพื่อไปศึกษาต่อ ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๒ ให้ นายช่วงชัย แซ่จิ่ง ลาออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๒ และอนุญาตให้ น.ส. กรรเจียก บุญรัตพันธุ์ ลาออกจากราชการเพื่อไปประกอบอาชีพอื่น ตั้งแต่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๒ สั่งให้ น.ส. รัชณี ลิมวัฒนา ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จทดแทนเนื่องจากป่วยไม่สามารถปฏิบัติราชการต่อไปได้ ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๒

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ นายเจือ วงษ์สันต์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง กองตรวจเงินพลเรือน ตั้งแต่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๒ แต่งตั้งให้ นายปริยรัตน์ มีทรัพย์ ประจำแผนกสารบรรณ รักษาการแทนหัวหน้าแผนกสารบรรณ ตั้งแต่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๒ แต่งตั้งให้ นายอุทิศ เชื้อพลากิจ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินทหาร นายชลอ กันภัย ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินเทศบาล นายชนบ วงษ์โพธิ์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก สำนักงานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๒ พระนคร ตั้งแต่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๑๒ แต่งตั้งให้ นายปรีชา ฉิมไพโรจน์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก แผนกคลัง สำนักงานเลขานุการ น.ส.สายสมร บุญญาขันธ์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินรัฐพาณิชย์และเงินทุน น.ส.อารีย์ เปรมเปื้องเขาวน และ น.ส. สุภา วีระฉันทชาติ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินทหาร น.ส. วิไลวรรณ รัศมีทัต ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินพลเรือน นายเกษม เจริญ และ น.ส. พวงรัตน์ ศลิษฐ์อรอดกร ดำรงตำแหน่งประจำแผนก สำนักงานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๒ พระนคร นายสวาท ศรีถกล, นายถาวร มलयานนท์ และ นายคุณุฒิ แบบประเสริฐ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก สำนักงานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๓ นครราชสีมา น.ส. ส้ารวม ไกรสิงห์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก สำนักงานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๕ เชียงใหม่ น.ส. เฟลินจิตต์ อินทรวสุ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก สำนักงานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๗ ตั้งแต่ ๒ มิถุนายน ๒๕๑๒ แต่งตั้งให้ น.ส. ประภา ชนสุทธิเวชย์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินรัฐพาณิชย์และเงินทุน น.ส. นิตยา นุณณกิจ และ น.ส. อุทัยวรรณ สุประคินธุ์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินพลเรือน ตั้งแต่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๒ แต่งตั้งให้ นายถาวร ธีระกาญจน์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก กองตรวจเงินส่วนภูมิภาค นายสมปอง พงษ์ศักดิ์ศรี

ดำรงตำแหน่งประจำแผนก สำนักงานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๖ พิษณุโลก อนุญาตให้ น.ส. พรทิพย์
 แสงสุข และ น.ส. นาถฤดี พูลเกิด ลาออกจากราชการ ตั้งแต่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๒ นายวิวัฒน์
 โภคทรัพย์ ลาออกจากราชการ ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๒

กรมสรรพากร

แต่งตั้งให้ นายบุญชู บุณนาค ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จังหวัดนครสวรรค์ ไปดำรงตำแหน่งผู้ช่วย
 สรรพากรจังหวัดโท จังหวัดเพชรบูรณ์ นายวิชัย วัฒนวิทย์กิจ สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอบัณฑำ จังหวัด
 ชุมพร ไปดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จังหวัดนครสวรรค์ นายดุสิต คงชมชื่น สมุห์บัญชีอำเภอ
 โท อำเภอบ้านฝาง จังหวัดอุดรธานี ไปดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี น.ส. อรทัย
 สิงห์กุล สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ไปดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีโท อำเภอบ้านฝาง
 จังหวัดอุดรธานี นายสงว อุดลยรัตน์ สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ไปดำรง
 ตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ แต่งตั้งให้
 นายวิเชียร ยวนะศิริ ประจำกรมสรรพากร ไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก ๓ กองภาษีการซื้อ ร.ท. อรุณ
 คำควร สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ไปดำรงตำแหน่งประจำกรมสรรพากร นายสีห์ แก่นด
 ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จังหวัดสุรินทร์ ไปดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จังหวัดขอนแก่น นายสุนทร
 จันทโภาส สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ไปดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จังหวัด
 สุรินทร์ ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๒ แต่งตั้งให้ นายสุภักดิ์ ศรีภักษ์ ผู้ตรวจการสรรพากรตรี สำนักงานสรรพากร
 เขต ๘ ไปดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสมุห์บัญชีอำเภอตรี อำเภอลองท่อม จังหวัดกระบี่ นายคณิง พันธุ์ครุฑ
 ผู้ช่วยสมุห์บัญชีอำเภอตรี อำเภอลองท่อม จังหวัดกระบี่ ไปดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการสรรพากรตรี สำนักงานสรรพากร
 เขต ๘ กรมสรรพากร ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๒ วัณโณ นายสมศักดิ์ อุดมผล จากกองประกันภัย สำนัก
 งานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการสรรพากรตรี สรรพากรเขต ๕ น.ส.อุทัยวรรณ
 พิลาศจิตร จากเสมียนปกครองจังหวัดพิษณุโลก กรมการปกครอง และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน
 แผนกสรรพากรจังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๒

กรมป่าไม้

แต่งตั้งให้ นายยิ่ง คันทาเวช พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตอุดรธานี ไปดำรงตำแหน่งป่าไม้อำเภอตรี
อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นายสนั่น สุริยะ ป่าไม้อำเภอตรี อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ไปดำรง
ตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตเชียงใหม่ นายเชือบ ทองขาว ป่าไม้อำเภอตรี อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตอุดรธานี นายอนันต์ บุญฤทธิ์ ป่าไม้อำเภอตรี อำเภอ
เกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ไปดำรงตำแหน่งป่าไม้อำเภอตรี อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา นายเพียร
การะเกตุ พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตลำปาง ไปดำรงตำแหน่งป่าไม้อำเภอตรี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
นายเสวต สมบูรณ์ พนักงานป่าไม้ตรี อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี
ป่าไม้เขตพิษณุโลก นายสถาน พุ่มประทีป พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตนครสวรรค์ ไปดำรงตำแหน่งพนักงาน
ป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตพิษณุโลก นายสุรีย์ ธรรมวันนา พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดศรีสะเกษ ไปดำรง
ตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตอุดรธานี นายทองคำ ไชยฟู ป่าไม้อำเภอตรี อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตลำปาง นายประพันธ์ อินทรมณี พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้
จังหวัดนครราชสีมา ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตพิษณุโลก ร.ต. เอนก วิไลรัตน์ พนักงาน
ป่าไม้ตรี แผนกวางแผนการ กองโครงการ ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตนครราชสีมา นายวัฒนะ
ชัยญะอุดม พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดอุบลราชธานี ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตขอนแก่น
นายชุมพล แสนโคตร นักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดอุบลราชธานี ไปดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้
เขตขอนแก่น นายสิริวัฒน์ กองสุวรรณ นักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตตาก ไปดำรงตำแหน่งนักวิชาการ
ป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตปราจีนบุรี นายชัยยันต์ แก้วปลั่ง นักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตลำปาง ไปดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตพิษณุโลก นายณฤทธิ์ ตันสุวรรณ นักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตแพร่ ไป
ดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตลำปาง นายมนตรี อัยประเสริฐวัฒนา นักวิชาการป่าไม้ตรี
ป่าไม้เขตลำปาง ไปทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ลป. ๑๑ (ร่องเกาะ) จังหวัดลำปาง สังกัดป่าไม้เขตลำปาง
นายศิริพันธ์ จำนาญกิจ นักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตลำปาง ไปทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ลป. ๓
(แม่ปราบ) อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง สังกัดป่าไม้เขตลำปาง นายสงคราม บรรจงแจ่ม นักวิชาการ
ป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตเชียงราย ไปทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ขร. ๕ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย สังกัด

ป่าไม้เขตเชียงราย นายวิทัศน์ ศรีวิวรรณกุล นักวิชาการป่าไม้ตรี ป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี ไปทำหน้าที่หัวหน้า
หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ สฎ.๓ (บ้านดอนขุน) อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี
นายประหยัด ภูทอง พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัด
อุบลราชธานี นายชาญ ชมมณี พนักงานป่าไม้อำเภอศรี อำเภอมือง นราธิวาส ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี
ป่าไม้จังหวัดสตูล นายวิเชษฐ์ ชัยสุข ป่าไม้อำเภอศรี อำเภอปะเหลียน ตรัง ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี
ป่าไม้จังหวัดสงขลา นายประคอง จุลทัศน์ ป่าไม้อำเภอศรี อำเภอมือง จังหวัดยะลา ไปดำรงตำแหน่ง
พนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดยะลา นายรัตน์ วัฒนธรรม ป่าไม้อำเภอศรี อำเภอมือง จังหวัดสมุทร
สงคราม ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดตราด นายเอกรินทร์ ดิษอินทร์ ป่าไม้อำเภอศรี
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดอุทัยธานี นายสนิท เถลิงโรจน์
ป่าไม้อำเภอศรี อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ป่าไม้จังหวัดนครพนม
นายอำนาจ จันทรเพ็ญ ป่าไม้อำเภอศรี อำเภอลองโขง จังหวัดกำแพงเพชร ไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี
ป่าไม้จังหวัดหนองคาย ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๒

กรมเจ้าท่า

แต่งตั้งให้ นาวาตรี อำนวย ศรีวิโรจน์ ผู้บังคับการเรือ เรือ "เจ้าท่า ส.๑" กองชุดและรักษา
ร่องน้ำ ไปดำรงตำแหน่งนายช่างโท (งานสำรวจแผนก) กองชุดและรักษาร่องน้ำ ตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๒ แต่งตั้ง
ให้ นายสมาน พุกทอง นายทะเบียนเรือชั้น ๑ กองทะเบียนเรือ ไปดำรงตำแหน่งเจ้าท่าจังหวัดโท ที่ทำการเจ้าท่า
จังหวัดสุพรรณบุรี นายพิชัย รักษาสิทธิ์ เจ้าท่าจังหวัดโท ที่ทำการเจ้าท่าจังหวัดสุพรรณบุรี ไปดำรงตำแหน่ง
นายทะเบียนเรือชั้น ๑ กองทะเบียนเรือ นายทวี สหะเจริญ ประจำแผนก แผนกทะเบียนผู้ประกอบการ
ขนส่ง กองทะเบียนขนส่งทางน้ำ ไปดำรงตำแหน่งเจ้าท่าจังหวัดผู้ช่วย ที่ทำการเจ้าท่าจังหวัดสุพรรณบุรี นายคุ้ม
บุญพ่วง ประจำแผนก แผนกทะเบียนเรือกล กองทะเบียนขนส่งทางน้ำ ไปดำรงตำแหน่งเจ้าท่าจังหวัดผู้ช่วย ที่ทำ
การเจ้าท่าจังหวัดสมุทรสาคร น.ส. สายพิน เต็มรุ่ง เสมียนพนักงาน แผนกผลประโยชน์ กองทะเบียนเรือ
ไปดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน แผนกสารบรรณ สำนักงานเลขาธิการ นายเจียม แก้วสนธิ เสมียนพนักงาน
แผนกทะเบียนเรือใหญ่ กองทะเบียนเรือ ไปดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน แผนกผลประโยชน์ กองทะเบียนเรือ
นายธนุ ศรีเหลือ เสมียนพนักงาน ที่ทำการเจ้าท่าจังหวัดสุพรรณบุรี ไปดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน แผนก

ทะเบียนเรือใหญ่ กองทะเบียนเรือ นางพงศ์จันทร์ พุ่มทอง เสมียนพนักงาน แผนกสารบรรณ ไปดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงาน ที่ทำการเจ้าท่าจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๒

กรมทางหลวง

แต่งตั้งให้ นายสันติ ชินะชาครีย์ และ นายสมโภชน์ ยุพกรณ์ นายช่างโท กองก่อสร้าง เป็นนายช่างโครงการ (Project Engineer) โครงการบูรณะการลาดยางสายเชียงใหม่ — ฝาง ตอน ๑ และตอน ๒

นายยงศักดิ์ สิทธิบุญ นายช่างโท กองก่อสร้าง เป็นนายช่างโครงการ (Project Engineer) โครงการก่อสร้างทางสายบุรีรัมย์ — ประโคนชัย

นายปรีชา เผ่าทองจีน นายช่างโท กองก่อสร้าง เป็นนายช่างโครงการ (Project Engineer) โครงการก่อสร้างทางสายบุรีรัมย์ — ประโคนชัย

นายศักดิ์สิทธิ์ แสงด้วง นายช่างตรี กองก่อสร้าง เป็นนายช่างโครงการ (Project Engineer) โครงการก่อสร้างทางสายหนองคาย — โพนพิสัย—บึงกาฬ—นครพนม ตั้งแต่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๒

แต่งตั้ง นายวิรุฬห์ หาญอุตสาหกรรม นายช่างโท กองก่อสร้าง ไปดำรงตำแหน่งนายช่างโท กองสำรวจและออกแบบ

นายสมจิต สุภาพจิต ช่างจัตวา กองช่างกล ไปดำรงตำแหน่งช่างจัตวา กองวิเคราะห์และวิจัย ตั้งแต่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๒

บรรจุ นายองอาจ คุหาภินันท์ นายช่างโท กองสำรวจและออกแบบ ซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างโท กองวางแผน ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๒

แต่งตั้ง นายสุรัช ปทุมบูรณ์ นายช่างโท กองบำรุง เป็นผู้รักษาราชการในตำแหน่งนายช่างโท แขวงทางหลวงศรีสะเกษ ตั้งแต่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๒

เลื่อนชั้น นายถนัด ประเสริฐศรี และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานบัญชีโท เขตการทางนครราชสีมา กองบำรุง ตั้งแต่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๒

แต่งตั้งให้ นายศิริพงศ์ อินทวงศ์ และ นายวินิจ เบญจพงศ์ นายช่างโท กองทางหลวงจังหวัดและชนบท ไปดำรงตำแหน่งนายช่างโท กองสำรวจและออกแบบ

นายประดิษฐ์ อารมณ์ และ นายชนะ คีตภาพร นายช่างโท กองสำรวจและออกแบบ ไปดำรงตำแหน่งนายช่างโท กองทางหลวงจังหวัดและชนบท

นายศักดิ์ดา สายพันธ์ พนักงานบัญชีตรี เขตการทางนครราชสีมา ไปดำรงตำแหน่งพนักงานบัญชีตรี แขวงทางบ้านไผ่ เขตการทางนครราชสีมา

นางสำเภา กองวาจา พนักงานบัญชีตรี เขตการทางนครราชสีมา ไปดำรงตำแหน่งพนักงานบัญชีตรี กองบำรุง

น.ส. ศิรมา รัตสุข พนักงานบัญชีตรี กองการบัญชีและการเงิน ไปดำรงตำแหน่งพนักงานบัญชีตรี กองบำรุง

น.ส. ประถม หึงสันเทียะ พนักงานบัญชีตรี กองบำรุง ไปดำรงตำแหน่งพนักงานบัญชีตรี เขตการทางนครราชสีมา

นายสมพงษ์ รัตนภาส ช่างตรี

แขวงการทางกระบี่ เขตการทางนครศรีธรรมราช ไปดำรงตำแหน่งช่างตรี แขวงการทางตราด เขตการทางฉะเชิงเทรา
 นายสำราญ สหุนาฟู พนักงานบัญชีตรี แขวงการทางสกลนคร เขตการทางขอนแก่น ไปดำรงตำแหน่งพนักงาน
 บัญชีตรี แขวงการทางอุดรธานี นายตรงศักดิ์ นาคเทเวศร์ ประจำแผนก แขวงการทางสุโขทัย เขตการ
 ทางพิษณุโลก ไปดำรงตำแหน่งประจำแผนก หน่วยจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน กองที่ดินและนิติกรรม นายชนะชัย
 ทับสี ประจำแผนก แขวงการทางเพชรบูรณ์ เขตการทางพิษณุโลก ไปดำรงตำแหน่งประจำแผนก เขตการทาง
 ประจวบคีรีขันธ์ นายสงวน ศิริรัตน์ ช่างจัดวา แขวงการทางอุดรธานี เขตการทางขอนแก่น ไปดำรง
 ตำแหน่งช่างจัดวา แขวงการทางสว่างแดนดิน เขตการทางขอนแก่น นายสถาพร มหารักษ์ ช่างจัดวา
 แขวงการทางสุรินทร์ เขตการทางนครราชสีมา ไปดำรงตำแหน่งช่างจัดวา เขตการทางอุบลราชธานี ตั้งแต่ ๖ มิถุนายน
 ๒๕๑๒

กรมทรัพยากรธรณี

แต่งตั้งให้ นายโชคดี วรรณนิช, นายประจัญ เจริญศรี, นายสุธรรม
 แยมนิยม และ นายเกรียงศักดิ์ หล่อวัฒนตระกูล ดำรงตำแหน่งนักธรณีวิทยาตรี กองเศรษฐกิจธรณีวิทยา
 ม.ล. ผกาแก้ว จักรพันธ์ ดำรงตำแหน่งประจำแผนก แผนกเศรษฐกิจและวิจัย กองการเศรษฐกิจและเผยแพร่
 นายมานะ วีรวิกรม ดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี กองโลหกรรม นายประวัตติ ธัญญะโชโต
 ดำรงตำแหน่งช่างตรี กองโลหกรรม ตั้งแต่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๒ อนุญาตให้ นาย ช.วิรุฬห์ เพ็ญไพศิณีย์
 นายช่างโท กองการเหมืองแร่ และ นายนิรันดร์ พลพันธ์ นักธรณีวิทยาโท กองเศรษฐกิจธรณี ลาออกจากราชการ
 เพื่อไปประกอบอาชีพอื่น ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๒

กรมการขนส่งทางบก

แต่งตั้งให้ นายชัยศรี เลาหวิเชียร ดำรงตำแหน่งพนักงานการต่างประเทศโท กองวิชาการและ
 วางแผน ตั้งแต่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๒ เนื่องจาก นายวสันต์ ตันติโกวิท ขนส่งจังหวัดโท นครศรี
 ธรรมราช ได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบท จึงแต่งตั้งให้ นายสาคร กรณ์เกษม พนักงานโสตทัศนศึกษาโท กอง
 สวัสดิภาพการขนส่ง ไปเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งขนส่งจังหวัดโท นครศรีธรรมราช ตั้งแต่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๒

การระดมพลังในการพัฒนาประเทศ

โดย ดร. นิพนธ์ ศศิธร*

ระบบบริหารการพัฒนา มีส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งอยู่สองส่วน คือ คนกับระเบียบวิธีการปฏิบัติ ทั้งสองส่วนนี้ต้องสัมพันธ์สอดคล้องกันอย่างแนบแน่น ถ้าแยกออกจากกันเป็นเรื่องโลกแตกเหมือนแยกไก่กับไข่ออกจากกัน คนกับวิธีการปฏิบัติต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ้าคนไม่ดีแต่ระเบียบวิธีการปฏิบัติดีก็ใช้ไม่ได้ และถ้าคนดีแต่ระเบียบวิธีการปฏิบัติไม่ดีก็ใช้ไม่ได้เช่นกัน ระบบบริหารการพัฒนาที่ดีต้องมีระเบียบวิธีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับคนและให้ คนปรับปรุงตัวเองให้เหมาะสมภายในกรอบแห่งระเบียบวิธีการปฏิบัตินั้นได้เต็มที่ การพัฒนาที่แท้จริงต้องเป็นการพัฒนาทั้งระบบ คือ ความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างคนกับระบบ ไม่ใช่เพียงแต่เป็นการแก้ไขปรับปรุงแต่งโน้นนิดนี้หน้อยอันเป็นความเติบโตหรือผันแปรมากกว่าการพัฒนา

ระเบียบวิธีการปฏิบัติอาศัยนโยบายเป็นหลัก ระเบียบวิธีการปฏิบัติจะดีได้ต้องมีนโยบายที่ดีเป็นแนวทางหรือขอบเขต การกำหนดนโยบายพัฒนาประเทศนี้ หมายถึงการรวบรวมและระดมกำลังทรัพยากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา กำลังเงิน และทรัพยากรอื่นๆ ให้พุ่งไปสู่วัตถุประสงค์หรือจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดพลังแรงพุ่งไปสู่จุดหมายประดุจการระดมกำลังน้ำด้วยกระบอกฉีด ไม่ใช่ฝักบัว ยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยเรา ซึ่งอยู่ในภาวะที่จะต้อง “ทะยานขึ้น” ในด้านต่างๆ เป็นอันมาก ยิ่งต้องกำหนดนโยบายให้มีพลังแรงเป็นพิเศษ โดยที่มีทรัพยากรอย่างจำกัดยิ่ง จึงมี

* ดร. นิพนธ์ ศศิธร ผู้อำนวยการส่วนวางแผนและวิจัย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รักษาการในตำแหน่งคณบดีคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

ทางเลือกอยู่น้อยมาก วิธีหนึ่งได้แก่การจัดลำดับความสำคัญของโครงการเลือกทำเฉพาะโครงการที่เห็นว่าจำเป็นก่อนหลังตามลำดับ โดยถือหลักว่า ทำทีละอย่างให้สำเร็จดีกว่าทำหลายๆ อย่างโดยไม่สำเร็จเลยสักอย่าง เช่น เลือกทุ่มเทให้กับโครงการคมนาคมก่อน ต่อไปจึงเลือกโครงการศึกษา โครงการอนามัย โครงการเกษตร ฯลฯ ตามลำดับ ย่อมประสบความสำเร็จได้ทั้งหมดภายในระยะเวลาหนึ่ง แต่วิธีดังกล่าวนี้มีจุดอ่อนสองประการ คือ อาจขาดคุณภาพและความต่อเนื่องในโครงการต่างๆ ทั้งหมดได้ และความกดดันทางการเมืองและสังคมอาจกลายเป็นอุปสรรคใหญ่หลวง มีอีกวิธีหนึ่งที่เห็นว่าเหมาะสมกว่าและช่วยให้การพัฒนาประเทศสามารถ “ข้ามขั้น” ได้ดีกว่า กล่าวคือ แทนที่จะกำหนดลำดับความสำคัญก่อนหลังของโครงการต่างๆ ควรกำหนดโครงการที่เห็นว่าเป็น “หลัก” ของโครงการต่างๆ ให้เป็นโครงการศูนย์กลางในการพัฒนา แล้วกำหนดโครงการต่างๆ ให้ระดมสนับสนุนโครงการศูนย์กลางนั้นทั้งหมดทุกโครงการ วิธีการนี้เป็นวิธีการที่ทำให้โครงการที่เกี่ยวข้องพร้อมกันหมด แต่ทุกโครงการพุ่งไปสู่โครงการหลักอันเป็นศูนย์กลางแต่โครงการเดียว และเมื่อโครงการหลักนั้นพัฒนาขึ้นโครงการอื่นจะพัฒนาตามไปทันทีโดยอัตโนมัติ อาจเปรียบเทียบได้กับการระดมพัฒนาพลังของน้ำตามธรรมชาติ คือ “น้ำฝนแต่ละหยดรวมกันเป็นธารน้อย ธารน้อยแต่ละธารรวมกันเป็นแคว แควแต่ละแควรวมกันเป็นแม่น้ำ แม่น้ำแต่ละแม่น้ำรวมกันเป็นมหาสมุทร มหาสมุทรก่อให้เกิดน้ำฝนแต่ละหยด” หมายความว่า เป็นวิธีการระดมส่วนย่อยเพื่อส่งเสริมส่วนที่ใหญ่กว่าตามลำดับ และส่วนใหญ่อกลับมาส่งเสริมส่วนย่อยพร้อมไปในเวลาเดียวกันด้วย

การระดมกำลังทรัพยากรต่างๆ นั้น ในส่วนที่เป็นกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา นั้น คือ กำลังคน การวางระบบการพัฒนาที่ดีต้องคำนึงอยู่เสมอว่ากำลังคนเป็นจักรกลที่มีหัวใจ ระบบการพัฒนาที่ดีต้องสามารถทำให้คนที่เกี่ยวข้องซึ่งมีจำนวนมากหลายและต่างจิตต่างใจ มีใจตรงกันและใจเต็มแรงเหมือนกันได้ การที่จะได้คนจำนวนมากหลายและต่างจิตต่างใจมีใจตรงกันได้ ต้องเชื่อมโยงทุกคนด้วยวัตถุประสงค์ที่สั้นและง่ายที่สุด และเพื่อให้ใจเต็มแรงเหมือนกัน ต้อง “นิ๊ด” ปลั่งบันกาลใจเข้าไปในวัตถุประสงค์ที่สั้นและง่ายที่สุดนั้นด้วย การทำให้ใจตรงกันและเต็มแรงเหมือนกัน คือ แนวทางหรือปรัชญาการดำเนินงานอันมีลักษณะเป็นอุดมการณ์ (Ideology) นั่นเอง

ความสำคัญของอุดมการณ์ในการพัฒนาประเทศนั้นจะเห็นได้ชัดจากประวัติศาสตร์การพัฒนาของชาติที่พัฒนาแล้ว ชาติเหล่านั้นสามารถพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อคนในชาติเกิดความสำนึกอย่างแรงกล้าว่าตนมีภารกิจสำคัญยิ่งต่อชาติ หรือชาติตนมีภารกิจที่สำคัญยิ่งต่อมวลมนุษยชาติ ปรกติมักจะถูกกระตุ้นจากความพ่ายแพ้ในสงคราม ถูกบีบคั้นต่าง ๆ นานา หรือความยากจนข้นแค้น เช่น ญี่ปุ่นตื่นตระหนกในแสนยานุภาพของชาติตะวันตกเมื่อเรืออเมริกาเข้าไปในอ่าวโตเกียว (ค.ศ. ๑๘๕๒) ชาวอเมริกันถูกบีบคั้นทางศาสนาจากอังกฤษ การฟื้นฟูอย่างรวดเร็วของญี่ปุ่นและเยอรมันภายหลังสงคราม ฯลฯ ตรงกันข้าม ความเกรียงไกรหรือรุ่งเรืองมักทำให้คนในชาติลืมนหรือหมดความสำนึกในภารกิจเสมอ เช่น ชาวโรมันสมัยรุ่งเรือง เป็นต้น จะแก้ไขได้ต้องมีการฉีก เชื้อแห่งความสำนึกในภารกิจเสมอ เช่น “White-man's Burden” บ้าง “Western Eestiny” บ้าง New Deal” บ้าง “New Frontier” บ้าง เป็นต้น

ประเทศไทยเราสุขสบายเหลือเกิน เรามัวแต่เพลินอยู่กับความเชื่อมั่นที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” บ้าง หรือ “เมืองไทยนี้แม้แต่สุนัขก็ไม่อดตาย” บ้าง จึงไม่มีการกระตุ้นให้เกิดพลังเร่งทางจิตมากนักนอกจากในยามสงครามป้องกันประเทศที่เห็นเด่นชัดมีอยู่ครั้งหนึ่ง คือ เมื่อประเทศมหาอำนาจตะวันตกกำลังแสวงหาอาณานิคม ทำให้ต้องมีการระดมการปฏิวัติทางการเมือง การบริหาร การเศรษฐกิจ และสังคมขึ้นในรัชสมัยพระปิยมหาราช อันถือได้ว่าเป็นการปฏิวัติที่แท้จริงและครั้งสำคัญที่สุดในยุคปัจจุบันของไทยเรา เมื่อเราไม่มีเหตุผลจากการสูญเสียเอกราช การบีบคั้น หรือความยากจนเร้นแค้นแสนสาหัสอันก่อให้เกิดความสำนึกในภารกิจสำคัญยิ่งต่อชาติก็จำเป็นต้องสร้างสรรค์ขึ้นมาถ้าต้องการให้มีพลังเร่งในการพัฒนาประเทศ

การระดมพลังคน

การระดมทรัพยากรกำลังคนหรือพลังมวลชน ต้องคำนึงถึงความสำคัญแห่งอารมณ์ความรู้สึกให้มาก เพราะมนุษย์มีจิตใจ หากต้องอารมณ์ย่อมยินดีกระทำยิ่งขึ้น ในการกำหนดนโยบายวางแผนดำเนินงาน และการบริหารต่างๆ ถ้าได้พิจารณาปัจจัยจิตวิทยามวลชนประกอบ ค่ายจะได้รับความสำเร็จดีขึ้น “แม้แต่วัตถุประดังค้อนขวบอันควรร้าวก็ยังดังมี “มายา

คติ” เป็นเครื่องอุทิศกรรม เพื่อว่าความคิดอ่านจะได้ไม่เป็นแต่เพียงความคิดอ่านอยู่แต่
แผ่นกระดาษเท่านั้น” *

ข้อควรระวังทางจิตวิทยาอีกประการหนึ่ง คือ ในการพัฒนาประเทศนั้นอาจสร้าง
ความไม่พึงพอใจอย่างใหญ่หลวงในหมู่ชนบางหมู่ได้ ถ้าความเจริญขึ้นจากการพัฒนานั้นก่อให้เกิด
เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น เราจะเห็นได้จากประวัติศาสตร์ว่า การปฏิวัติไม่จำเป็นต้องเกิดในขณะ
ที่มีสภาพเลวลงเสมอไป มีอยู่ไม่น้อยครั้งที่เกิดขึ้นในขณะที่สังคมกระตือรือร้นกว่าเดิม ทั้งนี้
เพราะเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น ส่วนหนึ่งอาจเพราะไม่มีความสมหวังดังที่หวังไว้ จึงกลายเป็น
ความแค้น ฉะนั้น ความแค้นเป็นอันตรายมากกว่าความแร้นแค้น ศาสตราจารย์ Kornhauser
ได้มีอธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่า

——สังคมที่ยากจนมากไม่ประสบความขาดตอนในการดำรงชีวิตเหมือน
กับสังคมที่มั่งคั่งกว่าระดับความยากจนที่คงเส้นคงวาก่อให้เกิดเสถียรภาพในความ
สัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ถ้าสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง ประชาชน
มักจะมีความรู้สึกผิดหวังและหวนไหวเมื่อเปรียบเทียบส่วนของตนที่ควรจะได้รับ
กับที่ได้รับโดยชอบ และเปรียบเทียบกับชนชั้นและประเทศอื่นๆ ซึ่งมีมาตรฐาน
การครองชีพสูงกว่า ด้วยเหตุนี้ ประเทศที่กำลังเริ่มมีความเจริญทางเศรษฐกิจจึง
มักประสบปัญหาความไม่พึงพอใจเมื่อมีความขาดตอนทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นมา
กว่าประเทศที่ภาวะทางเศรษฐกิจหยุดอยู่กับที่^๒

ปัจจัยจิตวิทยามวลชนที่สำคัญในการกำหนดนโยบายและบริหารงานพัฒนา ได้แก่

๑. การชักจูงใจมวลชน (mass persuasion) คือ การคำนึงค่านิยม ความ
รู้สึกของประชาชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และวิธีการบริหารให้ต้องกับความอยาก
ความปรารถนาของมวลชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มวลชนมีอยู่และพร้อมแล้ว เพียงแต่
รอคอยการชักจูงใจที่เหมาะสมเท่านั้น

* ข้อความที่ขกมาใน Robert Ttrausz—Hupe' and Stefan T. Possny, *International Relations :
In the Age of the conflict between Democracy and Dictatorship*, New York, Mc Graw—
Hill Book Co., 1954, p. 459

^๒ William Kornhauser, *The Politics of mass Society*, New York, The free Press of Glencoe,
1963, p. 159-160

๒. การสร้างขวัญกำลังใจแห่งชาติ (national morale) คือ วิธีการจะให้ประชาชนมีความรู้สึกภาคภูมิใจและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับรัฐบาลของตน พร้อมทั้งจะเสียสละเพื่อร่วมมือกับรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา

๓. ชาตินิยม (nationalism) คือ ความรู้สึกภาคภูมิใจในชาติแห่งตน ต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้มีขึ้นเกินขอบเขต อาจเน้นไปในแนวที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่ชาติตนได้ประกอบภารกิจเพื่อมนุษยชาติอันเป็นความเหนือกว่าชาติอื่นในด้านการกระทำความดีความงาม

๔. ประมุขศิลป์ (leadership) คือ ความสามารถในการระดมเรียกร้องความร่วมมือใจของประชาชนในกิจการต่างๆ โดยประชาชนมีความกระตือรือร้นสุดกำลังความสามารถของตน

๕. ระบบและวิธีการบริหาร (administrative system and methods) เป็นแนวทางประสานและระดมความรู้สึกนึกคิด ความปรารถนา ความสามารถ และทรัพยากรจากส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน และผนึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อจุดหมายปลายทางร่วมกัน

การระดมงาน

นอกจากจะได้กำหนดให้มีการระดมกำลังคนในทางจิตใจ ความรู้สึกและสติปัญญาแล้ว ต้องกำหนดวิธีการระดมกำลังทรัพยากรอื่น ๆ ให้พุ่งไปสู่จุดหมายอันเดียวกันเพื่อสนับสนุนการระดมกำลังคนให้ได้ผลเต็มที่อีกด้วย เช่น ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา ต้องตัดสินใจ เลือกโครงการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดและเป็นหลักสำคัญที่สำคัญที่สุดในขณะนั้น ๆ เป็นโครงการศูนย์กลางเพียงอย่างเดียวเพื่อให้สามารถใช้ประมุขศิลป์และระบบวิธีการบริหารเข้าสนับสนุนได้เต็มที่ โดยทุกคนที่เกี่ยวข้องต่างก็รู้จุดหมายปลายทางร่วมกันได้แน่นอนและชัดเจนโดยปราศจากความลังเลหรือสับสนใด ๆ

สำหรับประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา ควรกำหนดการพัฒนาการเกษตรเป็นโครงการศูนย์กลางของชาติ โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. การพัฒนาการเกษตรเป็นพื้นฐานตามหลักวิชาสำหรับประเทศกำลังพัฒนาเพื่อทั้งหลักที่จะ “ทะยานขึ้น” ในทางเศรษฐกิจ^๑

^๑ ดู W.W. Rastow, ความจำเป็นทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น (สภาวิจัยแห่งชาติเป็นผู้จัดแปลและพิมพ์) พ.ศ. ๒๕๐๘ หน้า ๒๔๕-๒๕๐, และดู คร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ “ข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย”, บรรยาย ณ สมาคมอุตสาหกรรมไทยใน ประชาธิปไตย วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

๒. การเกษตรเป็นอาชีพและรายได้หลักของชาติ ประชาชนไทยประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และการอาชีพอื่นๆ มักอาศัยการเกษตรเป็นหลัก

๓. การเกษตรเหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศของประเทศและประชาชนคนไทยก็มีอุปนิสัยอยู่แล้วแต่โบราณกาลตลอดมา

๔. ประชากรของโลกเพิ่มขึ้นทุกที โลกต้องการอาหารเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมากขึ้นตามลำดับ หากมีการปรับปรุงการเกษตรของไทยให้มีประสิทธิภาพแล้ว ประเทศไทยจะเป็นเพื่อนาบุญที่ต่างประเทศต้องพึ่งพาอาศัยมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

เมื่อได้กำหนดการพัฒนาเกษตรเป็นโครงการศูนย์กลางของชาติแล้ว ควรกำหนดข้อความที่ฟังแล้วดึงดูดใจให้เกิดความกระตือรือร้น ต้องเป็นข้อความปลั่งบันดาลใจให้สำนึกว่าภารกิจที่ชาติกำลังกระทำอยู่เป็นกุศลกรรมต่อมวลมนุษยชาติ ความรู้สึกในความสำคัญแห่งภารกิจที่ตนกระทำอยู่นี้ ในทัศนะทางจิตวิทยาการพัฒนาถือว่าเป็นแรงกระตุ้นเพื่อความเจริญก้าวหน้าที่สำคัญยิ่ง ศาสตราจารย์ Ne Cleland ได้อธิบายว่าต้องเป็นความรู้สึกที่ว่า “คนเห็นอกกว่าผู้อื่นรอบข้าง และตนเป็นผู้ดุดอกุญแจแห่งทางรอด อาจไม่เพียงแต่สำหรับตนเองเท่านั้น ยังเป็นทางรอดสำหรับมนุษยชาติทั้งมวลหมดสิ้นอีกด้วย”^๔

ดังนั้น แทนที่จะกำหนดด้วยข้อความที่ตายค้ำไม่มีส่วนเป็นปลั่งบันดาลใจ เช่น “จะพัฒนาการเกษตรให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น” อาจใช้ข้อความทำนองว่า “จะพัฒนาการเกษตรให้แก่ประเทศไทย เป็นอู่ข้าวอู่น้ำของเอเชีย” แทน จะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นและภาคภูมิใจยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ ควรมอบให้นักจิตวิทยาเป็นผู้คิดค้นข้อความที่เหมาะสมต่อไป

ประเทศที่น่าเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับประเทศไทยได้แก่ญี่ปุ่น ญี่ปุ่นได้พัฒนาประเทศเป็นผลสำเร็จอย่างดียิ่งด้วยความสามารถภายในของตนเองมากกว่าความช่วยเหลือจากภายนอก ญี่ปุ่นเริ่มตื่นตัวพัฒนาประเทศในระยะใกล้เคียงกับไทย เมื่อคำนึงถึงความสงบเรียบร้อยและความเป็นปึกแผ่นภายในประเทศ ระบบการปกครอง กำลังคน และทรัพยากรของชาติในขณะนั้นแล้ว ประเทศไทยอยู่ในฐานะที่ดึกดำบรรพ์เป็นอันมาก จึงมีผู้ทำนายว่าจะเจริญก้าวหน้า

^๔ David C. McClelland, “The Impulse to Modernization,” *American Journal*, Vol. VII, Mo. 3, December, 1967, p. 379

ชวกรเร็วกว่าญี่ปุ่นเป็นอันมาก แต่ข้อเท็จจริงภายหลังปรากฏตรงกันข้าม ทั้งนี้ย่อมมีเหตุผลที่นำมาอธิบายได้มากมายหลายประการ แต่ในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่า รัฐบุรุษญี่ปุ่นมีจิตวิทยาในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างดีเยี่ยม ทุกคนตระหนักชัดต้องตรงกันเกี่ยวกับแผนการต่าง ๆ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ศูนย์กลางไว้เพียงประการเดียว และชวนให้ตื่น-ตื่น ยิ่งนัก นั่นคือ “ความเป็นชาตินิยมหาอำนาจของญี่ปุ่นเท่าเทียมตะวันตก” ชาวญี่ปุ่นทุกคนฝังใจมั่นอยู่ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี ในการดำเนินกิจการต่างๆ ของรัฐและสังคม เช่น การศึกษา การวัฒนธรรม การเศรษฐกิจ และแม้กระทั่งการศาสนา ก็มุ่งเพื่อเสริมความเป็นมหาอำนาจของชาติแต่อย่างเดียว ผลปรากฏว่า ญี่ปุ่นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ คือความเป็นมหาอำนาจได้อย่างรวดเร็วจนเกือบเหลือเชื่อ จากสภาพบ้านแตกสาแหรกขาดเพราะระบบชาบูไรซุนติกเข้าสู่ความเป็นมหาอำนาจของโลกโดยระบบชนะเลิศได้ภายในเวลาไม่ถึง ๒๐ ปี

ประเทศไทยเราก็ชอบที่จะย้อนรอยดังกล่าวมานี้ โดยกำหนดโครงการ “พัฒนาการเกษตรให้ประเทศไทยเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของเอเชีย” เป็นโครงการศูนย์กลาง และกำหนดโครงการอื่นๆ ให้พุ่งไปสนับสนุนทั้งหมด^๔ จะอธิบายพอเป็นแนวทางให้เห็นได้ดังต่อไปนี้

การศึกษาเพื่อสนับสนุนการเกษตร การจัดหลักสูตรการศึกษาโดยเฉพาะระดับพื้นฐานไปในทางส่งเสริมให้ผู้จบการศึกษามีความรู้ความสามารถประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนได้ดี โดยสามารถใช้สภาพแวดล้อมในท้องถิ่นนั้นให้เป็นประโยชน์ทางการเกษตรได้ดี เรื่องนี้ต้องมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับสภาพของดินฟ้าอากาศเฉพาะแห่ง กับความเหมาะสมของพืชที่มีราคาดีและมีตลาดมั่นคงพอสมควร วิธีการที่จะทำการเกษตรได้ดีที่สุดในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นแห่ง ๆ ไปแล้วบรรจุไว้ในหลักสูตรนั้น ประถมศึกษาให้เหมาะสมแต่ละแห่ง หลักสูตรต้องเน้นหนักไปในการปลูกฝังให้มีความสนใจและนิยมการเกษตร รักธรรมชาติ ฯลฯ นอกจากนั้นควรมีโครงการศึกษาผู้ใหญ่หลักสูตรฝึกอบรมทางการเกษตรหลังจากจบประถมศึกษาไปแล้วให้มีความรู้เพิ่มพูนและทันสมัยอยู่ตลอดเวลาอีกด้วย ฯลฯ

^๔ ใครจะบอกว่า ไม่ได้หมายถึงการกำหนดให้การพัฒนาเกษตรกรรมมีลำดับความสำคัญสูงสุด เพียงแต่เป็นศูนย์กลางให้วัตถุประสงค์หรือโครงการอื่นๆ สัมพันธ์ เช่น การอุตสาหกรรมก็มีความสำคัญเท่าเทียมกับการเกษตร แต่ให้พุ่งไปในส่วนที่เกี่ยวกับการเกษตรเป็นหลัก ไม่ใช่อุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมในตัวเองตามใจชอบเท่านั้น การที่จะเน้นการเกษตรกรรมแต่อย่างเดียวยังไม่ได้ก็เพราะปัญหาตลาดโลกปัจจุบันและการมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจึงมีคนว่างงานมากขึ้นตามลำดับเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญ

การเยาวชนเพื่อส่งเสริมการเกษตร การจัดโครงการเยาวชน เช่น กลุ่มคนหนุ่มสาว กลุ่มสตรี กลุ่มชาวนา กลุ่มอาสาพัฒนา ฯลฯ ควรวางแผนแนวให้มุ่งสนับสนุนการเกษตรเป็นจุดหมายปลายทาง ฯลฯ

การศาสนาเพื่อสนับสนุนการเกษตร ศาสนามีส่วนผูกพันจิตใจอยู่โดยมากโดยเฉพาะในชนบท ควรขอความร่วมมือทางการศาสนาเพื่อช่วยสนับสนุนการเกษตร เช่น ในการเทศนาสั่งสอนและธรรมจาริกหรือธรรมทูต ในแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาก็สนับสนุนการประกอบอาชีพ การช่วยตัวเองและการเกษตรอยู่แล้ว ในปัจจุบันขบวนการธรรมทูตได้ดำเนินการช่วยเหลือชาวบ้านถิ่นทุรกันดารเกี่ยวกับการประกอบสัมมาอาชีพอยู่บ้างแล้ว ควรเน้นหนักมากขึ้น เรื่อนี้ย่อมขอความร่วมมือจากกรมการศาสนาและเดรสสมาคมได้

การอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการเกษตร ควรเน้นการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบผลิตผลการเกษตรภายในประเทศเป็นหลัก โดยครอบคลุมถึงผลิตผลการเกษตรหลาย ๆ ชนิด เพื่อให้มีหลักประกันเกี่ยวกับราคาและตลาดมากขึ้น แม้อุตสาหกรรมรถยนต์ก็ควรส่งเสริมประเภทรถบรรทุกไว้เป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็นตลาดสำหรับวัสดุที่ใช้ในการประกอบ และเป็นการส่งเสริมการคมนาคมขนส่งเพื่อการเกษตรยิ่งขึ้น

การพาณิชย์กรรมเพื่อส่งเสริมการเกษตร การเกษตรจะเจริญได้ต้องมีราคาและตลาดที่แน่นอนพอสมควร ผู้มีหน้าที่หาตลาดและสร้างตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ ควรทำหน้าที่หาและสร้างตลาดจริงๆ ไม่ใช่อยู่เฉยๆ หรือปล่อยให้เกษตรกรหาตลาดหรือสร้างตลาดขึ้นเองก่อนแล้วจึงตามไปควบคุม

การพัฒนาการชุมชนเพื่อส่งเสริมการเกษตร ต้องพัฒนาชนบทก่อน เพื่อให้ชนบทเป็นแหล่งสะดวกสบายปลอดภัยน่าอยู่ ชนบทเป็นต้นเหตุแห่งความมั่นคงอยู่และความเจริญของเมือง การพัฒนาชนบทจึงเป็นการพัฒนาถูกที่ คือ พัฒนาตรงเหตุไม่ใช่ตรงผล ย่อมได้ผลสองชั้น คือชนบทเจริญแล้วเมืองเจริญตาม การพัฒนาเมืองเป็นการพัฒนาที่ผลและอาจเสียหายมาก คือจูงใจให้คนอพยพจากชนบทเข้าในเมืองมาก จึงก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากขึ้น เช่น อาชญากรรม, การว่างงาน ฯลฯ

การคมนาคมเพื่อส่งเสริมการเกษตร ความจริงการสร้างระบบคมนาคมก็มุ่งเพื่อสนับสนุนการเกษตรอยู่แล้ว แต่ยังไม่กว้างขวางพอและยังไม่ตรงกับปรัชญาของการสนับสนุน

การเกษตรมากนัก ระบบการคมนาคมที่จะเป็นการส่งเสริมการเกษตรอย่างแท้จริง ต้องไม่ใช่สร้างเพื่อเชื่อมเมืองต่อเมือง ควรสร้างเพื่อเชื่อมผลิตผลต่อผลิตผลและผลิตผลกับตลาด ต้องไม่สร้างให้แข่งขันกันเองแต่สนับสนุนซึ่งกันและกัน เช่น ไม่ควรสร้างทางรถยนต์แข่งขันกับรถไฟ ควรสร้างให้สนับสนุนซึ่งกันและกันทั้งที่ประเทศญี่ปุ่นกระทำมา นอกจากนี้ยังเป็นการลงทุนที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ฟุ่มเฟือยโดยไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทนเท่าที่ควร เพราะลงทุนเป็นล้าน ๆ ลงในตำบลเดียวกัน คือบางตำบลมีทั้งรถยนต์และทางรถไฟ ทั้ง ๆ ที่ตำบลอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่มีเลยตลอดมา การสร้างระบบคมนาคมต้องมุ่งขยายศูนย์กลางแห่งความเจริญให้แพร่หลายออกไป ไม่ควรให้เกิดผลตรงข้ามคือความเจริญเข้ามารวมอยู่ ณ ศูนย์กลางแห่งใดแห่งหนึ่งแต่เพียงแห่งเดียวทำนอง “ถนนทุกสายพุ่งสู่กรุงโรม” ในที่สุดชนบทจะเป็นอัมพาตซึ่งทำให้โรมพลอยเป็นอัมพาตไปด้วย

ระบบบริหารเพื่อส่งเสริมการเกษตร มีข้อน่าสังเกตว่าในปัจจุบันนี้ ทางราชการได้ถือการเกษตรเป็นหลักสำคัญอยู่เป็นอันมาก จึงได้มีหน่วยงานและโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตรอยู่มากมายจนนับไม่ถ้วน แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายให้ลัดหลันสอดคล้องซึ่งกันและกันไว้ให้ชัดเจนแน่นอน จึงมีปัญหาการซ้อนซ้ำศูนย์เปล่า และแก่งแย่งโยนกลองกันมากมาย ปัญหาสำคัญก็คือการประสานงาน การประสานงานที่ดีสามารถระดมพลังทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพได้ต้องอาศัยวิธีการสำคัญ ๒ ประการพร้อมกันไปคือ การจัดระเบียบองค์การใหม่ (re-organization) โดยรวบรวมหน่วยงานที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกันหรือสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดให้เป็นหมวดเป็นหมู่เดียวกันเป็นการลดเวลา แรงงาน และงบประมาณที่ศูนย์เปล่า เนื่องจากการไม่ประสานงานกันได้มาก จะได้ทุ่มเทที่มีอยู่อย่างจำกัดไปในการพัฒนาการเกษตรได้มากขึ้น นอกจากมีการจัดระเบียบองค์การใหม่แล้ว ยังต้องมีการประสานงานโดยระเบียบงาน (Co-ordination by Programming) คือการมอบหมายขั้นตอนของงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการอย่างมีแผนการ มาตรฐาน และเป้าหมายชัดเจนแน่นอนเหมือนการทำหน้าที่ของเครื่องจักรแต่ละชิ้นในโรงงานทั้งหมดนี้เป็นการกำหนดระบบบริหารเพื่อให้มีรัฐบาลสัมฤทธิ์ภาพนั่นเอง

การกำหนดโครงการศูนย์กลางไว้ และกำหนดโครงการอื่น ๆ ให้สนับสนุนสอดคล้องกันนี้ย่อมมีผลอย่างสำคัญในสองประการ คือ

๑. สามารถประสบความสำเร็จตามโครงการได้โดยรวดเร็ว เพราะได้ระดมทรัพยากรทั้งหมดมุ่งเข้าสู่จุดเดียว โดยแต่ละส่วนสามารถส่งเสริมซึ่งกันและกัน ไม่เกิดการสับสนหรือข้อขัดแย้งเลย กระบอกฉีดยามีพลังมากกว่าฝักบัวรดน้ำ พลังในการพัฒนาด้วยวิธีการดังกล่าวมานี้ก็มีมากกว่า ปล่อยให้พัฒนากระจัดกระจายทั่วไปนั้น

๒. เมื่อโครงการศูนย์กลางก้าวหน้ารุดหน้าขึ้นมาทันทีแล้ว ย่อมทำให้โครงการอื่นๆ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์อยู่โดยใกล้ชิดก้าวหน้าตามติดไปด้วย ยิ่งในประเทศที่มีการเกษตรเป็นอาชีพและรายได้หลักของชาติอยู่แล้ว ความเจริญรวดเร็วของการเกษตรย่อมหมายถึงความเจริญรวดเร็วของการศึกษา การอุตสาหกรรม การคมนาคม การพัฒนาการชุมชน ฯลฯ เช่นเดียวกัน

เท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างการพัฒนาให้มีพลังชักนำความร่วมมือร่วมใจจากทุกส่วนภายในชาติให้พุ่งไปสู่จุดเดียวกันด้วยความเข้าใจร่วมกันอย่างแน่นชัด แม้จะเริ่มกันจากคนเพียงจำนวนน้อย แต่ด้วยอุดมการณ์และความมุ่งมั่นที่จะให้จำเริญก้าวหน้าอย่างแท้จริง ก็จะแพร่ขยายออกไปสู่มวลชนโดยรวดเร็ว ในบางกรณีอาจต้องจัดให้มีการปลุกฝังความมุ่งมั่นเพื่อความเจริญก้าวหน้าลงไปให้หมู่ผู้นำและประชาชนทั่วไป เพื่อว่าชาติไทยจะได้ก้าวหน้าไปอย่างคึกคักพร้อมเพรียงกัน อีกไม่นาน "ฮอลแลนด์" แห่งที่สองก็จะบังเกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นแห่งแรกในเอเชีย โดยมีการเกษตรเป็นอุตสาหกรรม และการอุตสาหกรรมที่มีการเกษตรเป็นพื้นฐานต่อไป

การระดมพลังสังคม

เมื่อได้กำหนดแนวทางในการระดมพลังพัฒนาประเทศ อันประกอบด้วย การระดมพลังประชาชน และระดมงาน โดยอุดมการณ์นโยบาย และวิธีการดำเนินงานไว้อย่างถูกต้องแล้ว จำเป็นต้องมีการจัดระเบียบองค์การในส่วนต่างๆ ของสังคมให้สอดคล้องเหมาะสมอีกด้วย ระเบียบองค์การของสังคมแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนรัฐกับส่วนเอกชน

การจัดระเบียบองค์การส่วนรัฐมีอยู่สองประการควบคู่กันไป คือ ทางการเมืองและการบริหารระบบการเมืองที่เห็นว่าเหมาะสมในการระดมพลังประชาชนพัฒนาประเทศโดยมีปัจจัยมนุษยธรรมมากที่สุด ได้แก่ประชาธิปไตย ส่วนการบริหาร คือ ระบบราชการ (Bureaucracy) นั้น แม้จะเป็นจักรกลที่สำคัญยิ่ง แต่ก็ยังเป็นจักรกลของรัฐและมีข้อจำกัดในตัวเองเป็นอัน

มากตามสภาพแห่งระบบราชการเอง ดังที่ได้นำมาเพิ่มเติมในหัวข้อเรื่อง “ข้าราชการกับประชาชน” ท้ายนี้แล้ว

ยิ่งกว่านั้น ระบบราชการยังต้องอาศัยการจัดระเบียบองค์การบริหารราชการแผ่นดินเป็นแนวทางให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลดีตามที่ต้องการ เราต้องสันนิษฐานว่าส่วนราชการต่างๆ ในฐานะเป็นสถาบันหรือองค์การย่อมต้องการความสำเร็จของสถาบันนั้นออกมาเป็นที่ประจักษ์ในตัวของมันเอง หากทำไม่ได้หรือทำไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งย่อมมาจากอุปสรรคแห่งการจัดระเบียบองค์การบริหารราชการแผ่นดินนั่นเอง ฉะนั้น นอกจากจำเป็นต้องมีอุดมการณ์ นโยบาย เป้าหมาย และวิธีการดำเนินงานที่ฉลาด เหมาะสม และถูกต้อง สำหรับแต่ละหน่วยงานแล้ว จำต้องมีระเบียบองค์การบริหารราชการแผ่นดินที่ฉลาด เหมาะสม และถูกต้องด้วย เมื่อคำนึงถึงการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแล้ว ปรากฏว่า แทนที่จะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามที่ทุกส่วนราชการต้องการในฐานะเป็นสถาบันกลับกลายเป็นเครื่องสกัดกั้นแต่ความชะงักงันมากกว่า ฉะนั้น ถึงเวลาแล้วที่ควรจะต้องจัดระเบียบองค์การบริหารราชการแผ่นดินเสียใหม่ เพื่อว่าสามารถระดมส่วนราชการในการพัฒนาประเทศให้ได้ผลเต็มที่ยิ่งขึ้นกว่าภาวะชะงักงันที่เป็นอยู่โดยทั่วไปในปัจจุบัน

ในบทความเรื่อง “ข้าราชการกับประชาชน” ซึ่งได้เคยตีพิมพ์ในวารสารข้าราชการ ได้เน้นให้เห็นบางส่วนแล้วว่า การจัดระเบียบองค์การส่วนรัฐยังไม่เป็นการเพียงพอ ต้องอาศัยการจัดระเบียบองค์การส่วนเอกชนเข้ามาร่วมให้เป็นเสมือนส่วนสำคัญเท่ากับอีกส่วนหนึ่ง รวมกันเป็นส่วนเดียวกัน (Tegrat Part) หากละทิ้งส่วนเอกชนเสียแล้วเท่ากับปล่อยให้กำลังส่วนใหญ่ของสังคม คือ พลังฝ่ายประชาชนเป็นหมันหรือไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร วิธีการระดมองค์การส่วนเอกชนเข้ามาให้เป็นส่วนร่วมเท่าเทียมกับองค์การส่วนรัฐที่สำคัญ ได้แก่ วิธีการพรรคการเมืองและเลือกตั้ง และกลุ่มอิทธิพล (Pressure Group) สำหรับกลุ่มอิทธิพลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นตัวการทำให้เกิดสังคมหลากหลาย (Pluralistic Society) ซึ่งมีผลประโยชน์มากมายกระจายอยู่ทั่วไปในสังคม และต่างรักษาผลประโยชน์ตน ผลก็คือทำให้เกิดดุลยภาพแห่งผลประโยชน์และอำนาจชั้นในสังคม นอกจากเป็นการช่วยให้มีการระดมจากฝ่ายทุกฝ่ายในสังคมเข้ามาในกระบวนการพัฒนาแล้ว สังคมหลากหลายยังเป็นพื้น

ฐานสำคัญยิ่งในการรับระบบประชาธิปไตยให้เจริญและมั่นคงอีกด้วย กลุ่มอิทธิพลเริ่มด้วยการจัดระเบียบองค์การผลประโยชน์ มีวัตถุประสงค์ชัดเจนเป็นการถาวร จึงมีสภาพเป็นสถาบันที่มุ่งความสำเร็จ (achievement oriented) ในตัวเองเช่นเดียวกับสถาบันราชการ ระเบียบองค์การผลประโยชน์ จะมีสภาพเป็นกลุ่มอิทธิพลในสังคม ถ้ามีอยู่กลุ่มเดียวหรือสองกลุ่มในสังคม ก็จะมีกลุ่มผูกขาดอำนาจและอิทธิพลอยู่กลุ่มเดียว โดยอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มต่อต้าน สังคมดังกล่าวย่อมเป็นสังคมที่พร้อมจะพังทลายอยู่เสมอ เพราะมีสภาพที่ “รวบแล้วยังรวบขึ้น จนแล้วยังจนลง” ในหมู่ชนสองพวก เมื่อพังทลายแล้ว ก็อาจมีสภาพ “รวบแล้วถูกด่า จนแล้วยังจนต่อไป” ถ้ามีกลุ่มอิทธิพลเข้มแข็งในสังคมมากกลุ่มเพียงใด และมีลักษณะหลากหลายเพียงใด สังคมก็จะมีคุณภาพแห่งอำนาจและผลประโยชน์ยิ่งขึ้นเพียงนั้น เกิดเป็นสภาพ “รวบแล้วก็รวบน้อยหน่อย จนแล้วกลับดีขึ้นบ้าง” แต่สังคมเองจะได้ประโยชน์มหาศาลเพราะสามารถระดมกำลังทุกส่วนในสังคมเข้ามาเป็นประโยชน์ในการพัฒนา

ทั้งหมดนี้ ทั้งวิธีการระดมคน ระดมงาน และระดมพลังสังคมขอเรียกชื่อว่า “ระบบสรีระจักรวาลการพัฒนา” โดยทุกส่วนมีกำลังยึดเหนี่ยวสนับสนุนซึ่งกันและกันมีความองอาจเป็นศูนย์กลาง เป็นวิธีการพัฒนาที่ทุกส่วนได้พัฒนาพร้อมกันหมดและเหมือนกับ “น้ำฝนแต่ละหยดรวมกันเป็นมหาสมุทร มหาสมุทรก่อให้เกิดน้ำฝนแต่ละหยด”

A rose by any other name would smell as sweet.

กุหลาบแม้จะมีชื่อเป็นอย่างอื่น กลิ่นก็คงหอม

(ชื่อเสียงเรียงนามห่อหุ้มสำคัญเท่าความสามารถไม่)

การขึ้นเงินเดือนข้าราชการ

โดย บุญสิน ชุ่นสิน

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การรับราชการเป็นอาชีพที่มั่นคงและมีเกียรติอาชีพหนึ่ง บิดามารดาและผู้ปกครองจึงอยากจะให้บุตรหลานหรือผู้ที่อยู่ในความอุปการะของตนเข้ารับราชการ อันเป็นประเพณีสืบทอดกันมานานแล้ว บรรดาผู้ใหญ่ผู้เฒ่ามักจะอวยพรให้บุตรหลานของตนว่า “โตขึ้นขอให้ได้เป็นเจ้าคนนายคน เพื่อจักได้เป็นเกียรติยศและเชิดชูวงศ์ตระกูลสืบต่อไปภายหน้า” จนมีคำกล่าวกันว่า “สิบพ่อค้าไม่เท่าหนึ่งพระยาเลียง” ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญของการเป็นข้าราชการ หรือการเป็นขุนนางในสมัยก่อนได้เป็นอย่างดี แม้ว่าในปัจจุบันนี้ องค์การธุรกิจได้ขยายตัวอย่างกว้างขวางมากกว่าในสมัยก่อนก็ตาม แต่แนวโน้มที่กลุ่บุตรกลุ่ธิดามุ่งเข้ารับราชการเป็นอาชีพก็มีได้ลดน้อยลงกว่าเดิมมากนัก ดังจะเห็นได้จากการเปิดรับสมัครคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้ารับราชการในกระทรวง กรมต่างๆ แต่ละครั้งจะมีผู้สมัครสอบคัดเลือกเป็นจำนวนมาก ทั้งๆ ที่จำนวนที่ต้องการมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นเอง (เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องใช้ผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงานบางสาขา เช่น แพทย์ วิศวกร ซึ่งประเทศไทยยังขาดแคลนอยู่มาก)

ผู้เขียนจะไม่กล่าวถึงกรรมวิธีในการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการ การสอบคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนชั้น การเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการ ณ ที่นี้ แต่จะกล่าวถึงการขึ้นเงินเดือนข้าราชการ (หมายถึงการเลื่อนอันดับ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี) เท่านั้น เพราะเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ข้าราชการไม่ว่าจะเป็นชั้นจัตวา ตรี โท เอก หรือชั้นพิเศษ ต่างก็หวังที่จะให้ผู้บังคับบัญชาขึ้นเงินเดือนให้แก่ตนคนละหลายๆ ชั้น (หากเป็นไปได้) เพื่อแสดงว่าผลการปฏิบัติราชการในรอบปีที่แล้วของตนดีเกิน และประการที่สำคัญที่สุดคือเพื่อให้มีรายได้ (เงินเดือน) เพิ่มขึ้นนั่นเอง

ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๐๔) กล่าวถึงหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการขึ้นเงินเดือนข้าราชการไว้สำหรับเป็นแนวทางที่ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาของตน ถ้าพิจารณาตามหลักเกณฑ์นี้แล้ว ข้าราชการที่รับราชการมาครบรอบปี (สิบสองเดือน) ทุกคนจะได้รับการขึ้นเงินเดือนปีละหนึ่งขั้น หาก “ความชั่วไม่มี ความดีไม่ปรากฏ ลาไม่เกินกำหนด มีความอดทน” ซึ่งหมายความว่า (ในทัศนะของผู้เขียน) ในรอบปีที่แล้วมาไม่ได้กระทำความผิดอย่างใด ไปปฏิบัติราชการบ้าง ลาป่วย (ความจริงไม่ได้ป่วย) บ้าง ลากิจธุระส่วนตัวเสียบ้าง โดยไม่ให้เกินกำหนดวันลาตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ ออกสลับไม่ต่อล้อโต้เดียวกับผู้บังคับบัญชา อันจะทำให้ผู้บังคับบัญชาหมั่นใส่เอาบ้าง ไม่ไจรอันจนเกินไป คือ ออกจากราชการให้ครบสิบสองเดือน หรือรองนกว่าการพิจารณาขึ้นเงินเดือนเสร็จขึ้นไปเสียก่อนจึงค่อยทำกิจกรรมอื่นๆ เป็นต้นว่า ไปทำงานสายบ่อยๆ ไปเข้ากลับบ้ายหรือไปทำงานเฉพาะตอนบ้าย ก็ได้ ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติตนตามที่กล่าวมานี้ ท่านว่าจะได้รับการขึ้นเงินเดือนหนึ่งขั้น แล (เพราะตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้ ไม่มีการขึ้นเงินเดือนครึ่งขั้น)

ส่วนการที่ข้าราชการผู้ใดจะได้รับการขึ้นเงินเดือนสองขั้นหรือมากกว่านี้ นอกจากจะต้องปฏิบัติตนตามนัยที่กล่าวมาแล้ว ยังจะต้องอยู่ในเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใดใน ๔ ข้อ ซึ่งถ้าทำจริงๆ แล้วก็ย่อมทำได้ แต่เมื่อพิจารณาดูแล้ว การปฏิบัติตนให้เข้าตามหลักเกณฑ์นี้เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความมานะพยายามและเสียสละมากพอสมควร ดังนั้น ข้าราชการส่วนใหญ่จึงใช้วิธี “โตแล้ว เรียนลัดดีกว่า” โดยการนำเอาหลักความก้าวหน้า ๕ ประการในการรับราชการเป็นอาชีพที่ผู้อื่นเคยใช้ได้ผลมาแล้วมาใช้ คือ “เสียติน สิ้นมาก ปากสอพลอ ล้อไซ่แฉง แกร่งวิชา” ซึ่งท่านว่าข้าราชการผู้ใดสามารถทำได้เพียงหนึ่งอย่างหรือหลายอย่างประกอบกัน จะประสบความสำเร็จในการขึ้นเงินเดือนสองขั้นและความก้าวหน้าในการรับราชการนักแล

เรื่องการขึ้นเงินเดือนสองขั้นนี้ ทำให้ผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบในการขึ้นเงินเดือนหนักใจเป็นอันมาก ทั้งนี้ เพราะในวงราชการยังไม่มีวิธีการวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติงานของราชการที่ดีพอ ดังนั้น จึงมีพฤติกรรมต่างๆ เกิดขึ้น เป็นที่กล่าวกันว่า บางคนไม่เห็นทำอะไรเลย นั่งเขียนก๊วทปากก็ได้ขึ้นเงินเดือนสองขั้น หรือที่ได้ขึ้นเงินเดือนสองขั้นก็เพราะเป็นคน (บุตรเขย หลาน หรือ ญาติสนิท) ของท่าน คอยรับใช้ท่านหลังจากเลิกงานแล้ว ฯลฯ

จากการสังเกตของผู้เขียนเอง เห็นว่าข้าราชการแต่ละคนต่างก็มีเทคนิคในการประชาสัมพันธ์ผลงานของตัวเองแตกต่างกัน เช่น เมื่อสร้างถนน หรืออาคารสถานที่ทำการเสร็จแล้ว แทนที่จะทำพิธีเปิดเสียเอง ก็เชิญผู้บังคับบัญชาไปเป็นประธานในพิธีเปิด ในขณะที่เดียวกันก็จะแสดงผลงานอื่น ๆ ให้ผู้บังคับบัญชาได้เห็นด้วย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับอุปนิสัยของผู้บังคับบัญชาว่าจะชอบงานประเภทใดและจะต้องดูความเหมาะสมอีกด้วย ข้าราชการบางคนก็ใช้วิธีการนำเอาของกำนัลเข้าประตูหลังบ้านของผู้บังคับบัญชาน้อยๆ บางคนก็ชอบทำงานใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ท่านเห็นหน้าบ่อยๆ บางคนก็ยอมรับใช้ผู้บังคับบัญชา (คล้อยจนภรรยาและบุตรหลาน) ทั้งในและนอกเวลาราชการ แต่ก็มีบางคนที่มีหน้ามีตาปฏิบัติงานทำเฉยๆ ไม่สนใจและคำนึงว่าผู้บังคับบัญชาจะมองเห็นหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าข้าราชการที่ใช้เทคนิคแบบแรกๆ มักจะได้เปรียบข้าราชการที่ทำงานอย่างจริงจัง คือ มักจะได้ขึ้นเงินเดือนสองชั้นบ่อยๆ

จะเห็นว่า การที่จะให้ตนเองได้รับการขึ้นเงินเดือนในแต่ละปีนั้น ข้าราชการจะต้องใช้กลยุทธ์ เทคนิคและวิธีการหลายๆ อย่างประกอบกัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาความดีความชอบในการขึ้นเงินเดือนให้แก่ตน โดยปกติ ข้าราชการมักจะได้รับการขึ้นเงินเดือนปีละหนึ่งขั้นดังกล่าวแล้ว ส่วนการที่จะได้สองขั้นหรือมากขึ้นไป ย่อมแล้วแต่ผลการปฏิบัติราชการในรอบปีที่แล้วมาดีแค่ไหนหรือไม่ ประกอบกับกิจกรรม คุณงามความดีที่ท่านได้สร้างสมเอาไว้ให้เพียงพอที่ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาขึ้นเงินเดือนให้ แต่ทว่า ในปัจจุบันนี้ แม้ว่าข้าราชการจะตั้งใจปฏิบัติราชการด้วยความมานะ อุตสาหะ จนอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นก็ตาม ก็อาจจะไม่ได้รับการขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ตามนัยนี้ เนื่องจากมีอัตราส่วนในการขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบด้วยตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง ซึ่งได้กำหนดไว้ ดังนี้

ก. ข้าราชการชั้นจัตวาและชั้นตรีหรือเทียบเท่า ให้ขึ้นเงินเดือนรวมกันได้ไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนข้าราชการชั้นจัตวาและชั้นตรีหรือเทียบเท่าทั้งสิ้นในแต่ละกรม

ข. ข้าราชการชั้นโทและชั้นเอกหรือเทียบเท่า ให้ขึ้นเงินเดือนรวมกันได้ไม่เกินร้อยละหกของจำนวนข้าราชการชั้นโทและชั้นเอกหรือเทียบเท่าทั้งสิ้นในแต่ละกรม

ค. ข้าราชการชั้นพิเศษหรือเทียบเท่า ให้ขึ้นเงินเดือนได้ไม่เกินร้อยละสามของจำนวนข้าราชการชั้นพิเศษหรือเทียบเท่าทั้งสิ้นในแต่ละกระทรวง

จริงอยู่ การจำกัดโควตาการขึ้นเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษตามที่กระทรวงการคลังเสนอมานั้น อาจจะช่วยให้ข้าราชการในกระทรวงหรือกรมต่างๆ ได้รับความเป็นธรรมในการขึ้นเงินเดือนดังกล่าว เพราะหน่วยราชการบางหน่วยก็ขึ้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการในหน่วยของตนคนละสองชั้นจนเรียกได้ว่า ‘เพ้อ’ ก็มี แต่ (ในทัศนะของผู้เขียนเองและฟังคนอื่นบอกเล่าด้วย) กระทรวงการคลังอาจจะลืมไปว่า วัตถุประสงค์ในการขึ้นเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษนั้นก็เพื่อเป็นการตอบแทนคุณงามความดี ความอุทิศสละ มานะบากบั่นในการปฏิบัติราชการของข้าราชการเป็นสำคัญ เมื่อจำกัดโควตาการขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเสียเช่นนี้แล้ว จะทำให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการลดต่ำลง เพราะการทุ่มเทกำลังความคิด ความอุทิศสละ ฯลฯ ในการปฏิบัติราชการ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อราชการโดยส่วนรวมแล้ว ข้าราชการก็ยังหวังที่จะให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาผลการปฏิบัติดีเด่นของตนและขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษให้แก่ตนอีกประการหนึ่งด้วย ดังนั้น แทนที่จะมุ่งมานะ เอาใจใส่ปฏิบัติราชการให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กลับกลายเป็นการแข่งขันชิงดีชิงเด่น การเอาชนะหรือวิ่งเต้นหาวิธีต่างๆ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ และจะทำให้ข้าราชการปฏิบัติงานแบบ “ความชั่วไม่มี ความดีไม่ปรากฏ ลาไม่เกินกำหนด มีความอดทน” ได้รับการขึ้นเงินเดือนถ้วนหน้ากัน เป็นผลให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการลดลง อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะข้าราชการเป็นตัวจักรกลอันสำคัญในการให้บริการแก่ประชาชนและเป็นตัวกลางระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ด้วยเหตุนี้ จึงน่าที่จะพิจารณาใคร่ครวญเรื่องนี้เสียใหม่ โดยขอให้ช่วยกันหาวิธีการอันเหมาะสมที่ทำให้ข้าราชการทุกคนมีความหวังจะได้ขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเสมอหน้ากัน และในขณะเดียวกัน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการก็ยิ่งสูงขึ้น หรืออย่างน้อยก็เหมือนเดิม หรือใครจะไม่เห็นด้วยกับข้อคิดเห็นนี้ก็ตามที

ผู้เขียนขอออกตัวเสียเลยว่า การเสนอข้อคิดเห็นเรื่องนี้ มิใช่จะสนับสนุนให้ข้าราชการทั้งหน้าทั้งตากอยแต่จะหาวิธีการ (อันไม่ควร) ในการให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาขึ้นเงินเดือนหลาย ๆ ชั้น แต่เป็นการนำเอาพฤติกรรมส่วนหนึ่งที่ผู้เขียนพบเห็นมาเล่าสู่กันฟังเท่านั้นเอง

“เมื่อข้าพเจ้าได้บวชพระด้วยเงินเพียงร้อยบาท”

โดย อมรา เศวตะทัต

แรม ๑ ค่ำเดือน ๘ หรือวันเข้าพรรษานั้นเอง เมื่อ ๗ ปีมาแล้ว ข้าพเจ้าในฐานะผู้ที่สนใจเรื่องโซคชะตาราคีอยู่เสมอ ได้ไปที่วัดชนะสงครามเพื่อให้พระองค์หนึ่งตรวจดวงให้ว่า “เมื่อไรจะได้ไปนอก เมื่อไรจะรวย และเมื่อไรจะแต่งงาน ฯลฯ” คำทำนายจะเป็นอย่างไรบ้างข้าพเจ้าจำไม่ได้แล้ว เพราะมีเหตุการณ์อื่นแทรกหน้าสนใจกว่า นั่นก็คือ ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำให้รู้จักพระอีกองค์หนึ่ง อายุ ๒๑ ปี กำลังจะหาวัดเพื่อจำพรรษา ข้าพเจ้าจำได้ว่านำสาวคนหนึ่งเป็นโยมอุปถากเจ้าอาวาสวัดหนึ่งในจังหวัดอยุธยา จึงรับอาสาไปเจรจากับคุณน้า พร้อมทั้งว่าแท็กซี่ไปกลับกรุงเทพฯ อยุธยา ด้วยราคาที่ตกลงกัน ๑๐๐ บาท พระองค์นั้นก็เลยได้ครองเพศบรรพชิตต่อ จากการสละเงินของข้าพเจ้าจำนวนเล็กน้อยกว่าเกลี้ยงกระเป๋านั้น ทำให้ข้าพเจ้ามีโอกาสดึกทักว่า ข้าพเจ้าได้บวชพระองค์หนึ่ง เพราะถ้าหากข้าพเจ้าตัดสินใจช้า หรือไม่ตัดสินใจทำดังที่เล่า ท่าน “เลิศ” หรือพระองค์นั้นก็คงจะต้องสึกในวันนั้น อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าไม่อาจยักเยื้อให้ท่านเป็นพระได้นั่นแน่ เพราะในปี ๒๕๐๘ ระหว่างที่ข้าพเจ้าศึกษาต่ออยู่ที่ Michigan State University ก็ได้รับข่าวว่า ท่าน “เลิศ” ได้ตัดสินใจสึกออกมาใช้ชีวิตฆราวาสเสียแล้ว

ใกล้จะเข้าพรรษาอีกครั้ง ข้าพเจ้าอดคิดไม่ได้ว่า อะไรคือ “สุข” อะไรคือ “ทุกข์” สุขและทุกข์ของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปเหมือนท่านเลิศ ก่อนบวชก็มีชีวิตอยู่อย่างแร้นแค้น ชีวิตที่อดอยากในถิ่นที่เกิด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทำให้ชีวิตต้องดิ้นรนไปในรูปแบบต่างๆ จากปากคำของท่านเอง ทราบว่าเมื่อเป็นนายเลิศอยู่นั้น เคยไปเป็นสมุนโจรปล้นชาวบ้านด้วยซ้ำไป อาศัยที่ใจจริงโดยธรรมชาติเป็นบุญเป็นกุศลอยู่จึงสามารถละชีวิตเหล่านั้น มาครองชีวิตในผ้าเหลืองศึกษารัมมะและวิชาสามัญอยู่ได้ถึง ๓ พรรษา แต่ในที่สุดท่านก็กลับทั้งทางธรรมมาใช้ชีวิตฆราวาสอีกจนได้ อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสบายใจสำหรับผู้ที่ได้รู้จักและทราบเรื่องราวในอดีตของท่าน เพราะทิดเลิศมีสัมมาอาชีวะ สามารถดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีคนหนึ่ง พร้อมทั้งจะเป็นกำลังและสร้างกำลังให้แก่ประเทศชาติสืบไป

ก่อนท่านจะศึก ๑ ปี ในฐานะที่ข้าพเจ้าอายุมากกว่าก็ได้เจรจาทักเตือนท่าน และเนื่องจากท่านก็สนใจทางวรรณคดี ตลอดจนกาพย์กลอนง่าย ๆ อยู่บ้าง ข้าพเจ้าจึงได้เขียนกลอนเตือนท่านไว้บทหนึ่ง ดังนี้

“อันทางโลกล้วนโศกกำสรดเศร้า”

มั่นโยมที่เลือกได้ดังใจที่	จะบวชแต่พรรษานี้หาเน้นไม่
นั้นจิตเกิดผิดเป็นหญิงไป	ขออธิฐานเกิดใหม่เป็นชายชาญ
อันทางโลกล้วนโศกกำสรดเศร้า	อรุณเร้าร้อนเร่งดุจเพลิงผลาญ
ทั้งโลกโกรธหลงห้วงคุบวามาร	จะต่อต้านยากเล่าด้วยจำเป็น
ทั้งพ่อแม่พี่น้องล้วนกองทุกข์	ยังหวังสุขก็ยังบ้าพวยากเข็ญ
ต้องคืนรบปมว่าเลือดตากระเด็น	ท่านเคยเห็นหรือมิใช่จงไตร่ตรอง
อันพุทธธรรมนำทางสร้างดวงจิต	ให้โศกใดรำลึกไม่มีหมอง
มั่นทวนธรรมประพาศธรรมถูกทำนอง	ใจจะผ่องใสสดหมดกังวล
ทางที่ท่านเดินนี้คืออยู่แล้ว	จงเพียรแผ้วถางเถิดประเสริฐผล
ท่านก็ชื่อว่าเกิดมา “เลิศ” คน	โยจะย่นย่อห่อคิตรอร่า
นี่เดือนหกแล้วนะพระคุณท่าน	จงรีบท่องรีบอ่านธรรมกถา
ทั้งด้านอันเสียก่อนผ่านเวลา	เตรียมรอรับเข้าพรรษาเถิดพระคุณ

๑๐ พ.ค. ๒๕๐๖

วัน ๖ ๗ ๖ คำ

๓

ระยะนี้ข้าพเจ้าได้รับการชักและรับข่าวว่าข้าราชการบางคนในสำนักงาน ก.พ. จะสละชีวิตฆราวาส คงจะมีอีกไม่น้อยจากหน่วยราชการต่างๆ แม้ว่าจะเป็นโครงการระยะสั้นคือ ๑ พรรษา ข้าพเจ้าก็ขออนุโมทนาด้วยใจจริง เพราะอย่างที่ได้แสดงความปรารถนาไว้ในกลอนข้างต้น ข้าพเจ้าไม่แน่ใจนักว่า ถ้าเป็นผู้ชาย จะมีโอกาสบวชหรือไม่ บวชแล้วจะเป็นพระที่ดีหรือไม่ แต่ก็อกคิกไม่ได้ว่า “ถ้าเป็นชาย ข้าพเจ้าจะบวชพระและเอาดีทางธรรมให้ได้ แม้ว่าจะชั่วระยะหนึ่งก็ตาม”

กฎหมาย

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
และสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเศรษฐกิจ

พ.ศ. ๒๕๑๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒

เป็นปีที่ ๒๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเศรษฐกิจเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๑๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก พระราชกฤษฎีกา จัดวางระเบียบราชการ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวงในกระทรวงเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ดังนี้

(๑) แผนกการเมือง

(๒) แผนกตรวจสอบเรื่องราวและความเห็น

มาตรา ๕ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง ดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกรับส่ง

(๒) แผนกโต้ตอบ

(๓) แผนกเก็บ

๒. กองคลัง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกบัญชี

(๒) แผนกเงิน

(๓) แผนกพัสดุ

๓. แผนกประกันภัย แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกทะเบียน

(๒) แผนกตรวจสอบและควบคุม

(๓) แผนกหลักทรัพย์ประกัน

๔. สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ

๕. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

ที่ทำการเศรษฐกิจจังหวัด

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๑๒

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการกำหนดพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๔๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓. ผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ต้องมีพื้นความรู้ตามความในข้อหนึ่งข้อใด ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นผู้ที่ได้รับปริญญาหรืออนุปริญญา

(ข) เป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาหรืออนุปริญญา

(ค) เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ข้าราชการธุรการสามัญชั้นจัตวาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการส่วนจังหวัดสามัญชั้นจัตวาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด หรือพนักงานเทศบาลสามัญชั้นจัตวา และรับราชการหรือทำงานในขณะที่เป็นพนักงานเทศบาลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

กำหนดเวลาห้าปี ให้ลดเป็นสองปี สำหรับผู้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขึ้น ๑๕๐ บาท หรือเทียบเท่า

(ง) เป็นข้าราชการทหารหรือข้าราชการตำรวจซึ่งมีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น และรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

กำหนดเวลาห้าปี ให้ลดเป็นสองปี สำหรับผู้ได้รับเงินเดือนเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขึ้น ๑๕๐ บาท

ข้อ ๔. ในกรณีนอกจากนี้ ก.พ. จะได้พิจารณาและอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๒

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๔ วันที่ ๒๔ มิ.ย. ๒๕๑๒

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๐๗ (พ.ศ. ๒๕๑๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากกรมอนามัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๕๓ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ข้อ ๓. ส่วนราชการใดจะใช้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ระบุไว้ในกฎ ก.พ. นี้ บรรจุในตำแหน่งใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. อนุมัติ

ข้อ ๔. การบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ระบุไว้ในกฎ ก.พ. นี้เข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่ง ตามข้อ ๓ โดยจะให้ได้รับเงินเดือนในชั้น อันดับ และขั้นใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานอนามัยจากกรมอนามัยตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี คือกจาก ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ หรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๑ ขั้น ๖๖๐ บาท

(๒) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานอนามัยจากกรมอนามัย ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหกเดือน คือกจากประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขั้น ๖๕๐ บาท

(๓) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาผู้ตรวจการอนามัยจากกรมอนามัย ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหกเดือน คือกจากประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขั้น ๖๕๐ บาท

(๔) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานวิทยาศาสตร์จัตวา สาขาไขมันตาเรีย สาขาโรคติดต่อ หรือสาขา กามโรคและคุชชิตา จากกรมอนามัย ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีคือกจาก ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขั้น ๖๕๐ บาท

(๕) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาทันตภิบาลจากกรมอนามัย ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลา ศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหกเดือนคือกจากประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้น จัตวา อันดับ ๒ ขั้น ๖๕๐ บาท

(๖) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาผู้ตรวจการนางสงเคราะห์จากกรมอนามัย ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง จะ บรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้น ๖๕๐ บาท

(๑) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานอนามัยจากกรมอนามัย ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง จะบรรจุได้ ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้น ๘๕๐ บาท

(๒) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรดังกล่าวใน (๑) (๒) หรือ (๓) ซึ่งเป็น ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรา ในตำแหน่งที่ ก.พ. อนุมัติให้ใช้ประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้น ๘๕๐ บาท

(๓) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรดังกล่าวใน (๔) และ (๕) ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรา ในตำแหน่งที่ ก.พ. อนุมัติให้ใช้ประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้น ๘๕๐ บาท

ข้อ ๕. การบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ระบุไว้ในกฎ ก.พ. นี้ ให้ดำเนินการโดยวิธีการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือก การตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการตามหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ หรือกฎ ก.พ. ฉบับที่จะประกาศใช้แทนต่อไป เว้นการบรรจุตามข้อ ๔ (๔) และ (๕) ให้ดำเนินการโดยวิธีการสอบคัดเลือก ตาม หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกที่ ก.พ. อนุมัติ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๒

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๘ วันที่ ๒๔ มิ.ย. ๒๕๑๒

ระเบียบ

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๓๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๒

เรื่อง การส่งข้าราชการไปทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔
 เวียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นว่า การส่งข้าราชการผู้ใดให้ไปทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ควรให้เจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการ และได้เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๒ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงขอขึ้นเฝ้ามา เพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

เรื่อง ข้าราชการที่ทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ

เดิมกระทรวงการคลังได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการนับเวลาราชการของข้าราชการที่ทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ว่าจะนับเวลาระหว่างปฏิบัติงานตามคำสั่งเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้หรือไม่ และในกรณีเช่นนี้ จะถือว่าผู้นั้นสิ้นสภาพจากการเป็นข้าราชการไปแล้วหรือไม่ และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่า กรณีที่ทางราชการสั่งให้ข้าราชการไปทำการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกามาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ นั้น

ยังหาขาดจากสภาพเป็นข้าราชการไปไม่ และการนับเวลา ระหว่าง ที่ปฏิบัติงาน ตามคำสั่ง ของทางราชการอยู่ในเขตที่ ประกาศใช้กฎอัยการศึกก็ต้องนับเป็นทวีคูณเช่นเดียวกัน ซึ่งกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกาตั้งกล่าวว่าจะไม่ถูกต้อง จึงขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และเห็นว่าการสั่งข้าราชการผู้ใดไปทำ การใด ๆ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้เจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ข้าราชการ ผู้นั้นออกจากราชการตามแบบ คำสั่ง ที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติ (๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๑) ขอให้ ก.พ. พิจารณาสั่งความเห็นประกอบพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่า หากพิจารณาตาม พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ แล้ว ข้าราชการที่ทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ โดยยังมิได้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๔ หรือสั่งให้ ออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ แล้ว ข้าราชการนั้นๆ ยังหาขาดจากสภาพการเป็นข้าราชการไม่ แต่อย่างไรก็ดี มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนได้ บัญญัติถึงการเรียกกลับเข้ารับราชการไว้ด้วย กฎหมายจึงมีเจตนารมณ์ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ข้าราชการดังกล่าว ออกจากราชการด้วย

สำหรับปัญหาที่ว่า จะสั่งให้ข้าราชการที่ทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ (ข) ได้หรือไม่ นั้น ก.พ. มีความเห็นว่า ย่อมขึ้นอยู่กับความสมควรใจของข้าราชการในการไปปฏิบัติงานนั้น ๆ ถ้าข้าราชการ ไม่สมควรใจ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้ออกจากราชการไม่ได้ และเจ้าสังกัดจะต้องสงวนอัตราเงินเดือนไว้ให้ ถ้าข้าราชการ สมควรใจยอมอยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งให้ออกได้ และถ้าข้าราชการนั้นสมควรใจไปปฏิบัติงานแล้ว แม้ รัฐมนตรีจะสั่งโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ผู้บังคับบัญชาก็อาจสั่งให้ออกจากราชการ ตามความในมาตรา ๓๖ (ข) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของ ก.พ. และขอประทานเสนอเพื่อ ประกอบการพิจารณาด้วยว่า ที่กระทรวงการคลังขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตงมติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็น หลักปฏิบัติว่า การสั่งข้าราชการผู้ใดให้ไปทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้เจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการด้วยนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นว่า เพื่อ เป็นแนวปฏิบัติเหมือนกันทุกหน่วยราชการ เห็นควรให้ถือปฏิบัติตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยให้มีหลักการ ว่า การจะสั่งให้ข้าราชการผู้ใดไปทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ต้องให้ข้าราชการ ผู้นั้น สมควรใจไปและให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกตาม มาตรา ๓๖ (ข) ของ พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน ฯ ด้วย

๑ พณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

แบบคำสั่งแนบท้ายหนังสือกระทรวงการคลัง

คำสั่งกระทรวง.....

ที่...../.....

เรื่อง ให้ข้าราชการออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงาน.....

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. /.....
 ลงวันที่..... ให้นาย.....
 ข้าราชการพลเรือนสามัญ ชั้น..... ตำแหน่ง..... กรม.....
 กระทรวง..... ไปปฏิบัติงาน.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๖ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓
 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๘ ประกอบกับ
 มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ และมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนด
 หลักเกณฑ์การส่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๔๘๕ จึงให้นาย.....
 ข้าราชการพลเรือนสามัญ ชั้น..... อันดับ..... ชั้น..... บาท
 รับเงินเดือนในอัตราเลขที่...../..... ตำแหน่ง..... กอง.....
 กรม..... กระทรวง..... ออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงาน ตามมติคณะรัฐมนตรี
 ดังกล่าว ตั้งแต่วันที่..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๓๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๕ มิถุนายน ๒๕๑๒

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสวีชน สัทธ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสวีชนคืน พ.ศ. ๒๕๑๒

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น

ด้วย กองบัญชาการปราบปราม คอมมิวนิสต์ได้ พิจารณา เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสวีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ กำหนดให้มีเหรียญพิทักษ์เสวีชน เพื่อให้การดำเนินการ เกี่ยวกับ เหรียญพิทักษ์เสวีชนได้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงได้เสนอร่างระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสวีชน สัทธ บัตร ประจำตัว และการเรียกเหรียญ กับ บัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสวีชนคืน พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๒ ทรงมีมติเห็นชอบด้วยและให้ดำเนินการต่อไปได้ จึงสำเนาที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอขึ้นชั้นมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ระเบียบ

ว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับและกรณีที่ให้ประดับเหรียญ
พิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัว
ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน

พ.ศ. ๒๕๑๒

โดยที่ เป็นการสมควรให้มีระเบียบเกี่ยวกับ การขอพระราชทาน การประดับ และกรณีที่ให้ประดับเหรียญ
พิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัว ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน
คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานการประดับและกรณีที่ให้ประดับเหรียญพิทักษ์
เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และ การ เรียก เหรียญ กับ บัตรประจำตัว ผู้ได้รับ พระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืน
พ.ศ. ๒๕๑๒

การขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๒. ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และราษฎร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นลูกสมุหหรือลูกขุนจากผู้อำนวยการ
ป้องกันการค้าอันเป็นคอมมิวนิสต์ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการค้าอันเป็นคอมมิวนิสต์ หรือจากผู้นิยาม
การปราบปรามคอมมิวนิสต์ หรือจากผู้ได้รับมอบอำนาจหน้าที่จาก ผู้อำนวยการป้องกันการค้าอันเป็น คอมมิวนิสต์
หรือผู้ได้รับมอบอำนาจหน้าที่จากผู้นิยามการปราบปรามคอมมิวนิสต์ ให้มีหน้าที่ในการปราบปราม หรือสนับสนุนการ
ปราบปรามคอมมิวนิสต์

ทั้งนี้ จะต้องใช้เวลาปฏิบัติหน้าที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๔ เดือน เว้นแต่จะได้ทำการต่อสู้ด้วยความองอาจ
กล้าหาญ หรือได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือเสียชีวิตในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ให้ขอ
พระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนได้ หรือคณะกรรมการตามข้อ ๓. (๔) จะพิจารณาเห็นสมควร

(๒) ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๒. (๑) แต่ได้ช่วยเหลือสนับสนุนการปราบปรามผู้ก่อการร้าย
คอมมิวนิสต์จนได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือเสียชีวิตในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือสนับสนุนการปราบปรามผู้ก่อการร้าย
คอมมิวนิสต์ หรือได้ทำการต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์จนเป็นผลดี

(๓) เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย อยู่ในระเบียบวินัยอันดี ไม่เคยกระทำความผิดร้ายแรงทางวินัย
หรือความผิดทางอาญา หรือกระทำความเสื่อมเสียใด ๆ ตลอดเวลาที่ปฏิบัติกรปราบปรามหรือสนับสนุนการปราบปราม
ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

ข้อ ๓. ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยที่ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการป้องกันการค้าอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป หรือขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์ พิจารณาเสนอขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนให้แก่ผู้มีคุณสมบัติตาม

ข้อ ๒. ที่อยู่ในบังคับบัญชาของตน หรือผู้ที่ปฏิบัติการปราบปรามหรือสนับสนุนการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในเขตรับผิดชอบของตน โดยให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การเสนอขอพระราชทาน ให้เสนอตามแบบบัญชีที่แนบท้ายระเบียบนี้พร้อมด้วยใบรับรองผลการปฏิบัติการปราบปรามหรือสนับสนุนการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

(๒) การรับรองผลการปฏิบัติการปราบปราม หรือสนับสนุน การปราบปราม ผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ เพื่อประกอบบัญชีตามข้อ ๓. (๑) ให้ผู้บังคับหน่วย ระดับ ผู้บังคับการ กองกำลังผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร จังหวัด หรือประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์จังหวัด หรือผู้บังคับศูนย์ข่าวร่วมพลเรือน ตำรวจ ทหาร หรือผู้บังคับหน่วยปราบปราม ตั้งแต่ระดับผู้บังคับกองพัน หรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้ลงชื่อรับรอง ทั้งนี้ ผู้ลงชื่อรับรองจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๒. (๑)

(๓) การเสนอขอพระราชทาน ให้เสนอตรงไปยังผู้อำนวยการป้องกันการค้าอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป หรือผู้บัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์

(๔) ให้ผู้อำนวยการป้องกัน การการค้า อันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป แต่งตั้งกรรมการขึ้นพิจารณาว่าผู้ใดบ้างสมควรได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนแล้วเสนอต่อไปยังกระทรวงมหาดไทย

(๕) ให้กระทรวงมหาดไทยรวบรวม และดำเนินการขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ตามที่ผู้อำนวยการป้องกันการค้าอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไปเสนอ

การประดับและกรณีที่ให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๔. การประดับและกรณีที่ให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชน ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การประดับ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๒) กรณีที่ให้ประดับ สำหรับทหาร ตำรวจ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มีกฎหมายให้แต่งเครื่องแบบ ให้ประดับในกรณีแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ หรือในโอกาสที่มีกำหนดคณะของทางราชการให้ประดับ สำหรับราษฎรต้องแต่งกายในทำนองที่สุภาพตามหลักสากลนิยม และให้ประดับเหรียญนี้ในงานพระราชพิธี รัฐพิธี ในงานพิธีหรืองานเกียรติยศของหมู่คณะ

สิทธิของผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๕. ให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนได้รับสิทธิตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) เหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๑ ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ กรณีกระทำการร่วมกับสหประชาชาติ ณ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

(๒) เหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ ๒ ได้รับสิทธิ เช่นเดียวกับ ผู้ที่ได้รับ พระราชทาน เหรียญราชการ
ชาบแดน

บัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

ข้อ ๖. ให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน มีบัตรประจำตัวไว้เป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการใช้แสดงขอรับสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบแบบแผนของทางราชการ บัตรประจำตัวมีลักษณะดังนี้

(๑) เป็นกระดาษแข็งสีขาวขนาด ๖ x ๘.๕ เซนติเมตร มุมทั้งสี่มนเล็กน้อยพองาม และหุ้มด้วยวัสดุโปร่งแสง

(๒) ด้านหน้าติดรูปถ่ายครึ่งตัวของเจ้าของบัตร หน้าตรงไม่สวมหมวกขนาด ๓ x ๔ เซนติเมตร แต่งเครื่องแบบปกติหรือแต่งกายสุภาพตามสากลนิยม ทั้งนี้ ให้ประดับเหรียญพิทักษ์เสรีชนและให้ประทับตราลายครุฑของกระทรวงมหาดไทยลงบนรูปถ่าย

(๓) ใต้แผ่นรูปถ่าย ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพันทหาร ผู้กำกับการตำรวจ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือเทียบเท่าขึ้นไปแล้วแต่กรณี ลงชื่อรับรองให้ทราบว่า เป็นรูปถ่ายของผู้ใด โดยบอกยศ นามและตำแหน่งของผู้นั้นไว้ด้วย

(๔) ด้านหลังของบัตร มีคำรับรองของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าเป็นผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนตามชั้นที่ได้รับจริง

ข้อ ๗. บัตรประจำตัวนี้ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำขึ้นไว้ขาย

ข้อ ๘. ให้ผู้มีหน้าที่รับรองรูปถ่ายตาม ข้อ ๖. (๓) รวบรวมจำนวนผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนแล้วขอซื้อบัตรไปยังกระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วยเงินค่าบัตรตามจำนวนที่ต้องการ

ข้อ ๙. ให้เว็บกรูปถ่ายจากผู้มีสิทธิรับบัตรคนละ ๓ รูป สำหรับติดในบัตรตัวจริง ๑ รูป และติดในสำเนาบัตรอีก ๒ ฉบับ ๆ ละ ๑ รูป

ข้อ ๑๐. เมื่อซื้อบัตรจากกระทรวงมหาดไทยแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่ลงชื่อรับรองรูปถ่ายตาม ข้อ ๖. (๓) จัดการกรอกข้อความคิดรูปถ่ายลงในบัตรตามแบบ และลงชื่อรับรองให้เรียบร้อย แล้วให้คัดสำเนาบัตรนั้นด้วยกระดาษพิมพ์คัดเต็มแผ่น ๒ ฉบับ กับให้ติดรูปถ่ายไว้ที่สำเนา และให้เจ้าของบัตรนั้นลงลายมือชื่อที่สำเนาทั้ง ๒ ฉบับ

ข้อ ๑๑. เมื่อได้ดำเนินการตาม ข้อ ๑๐. แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่ลงชื่อรับรองรูปถ่ายตาม ข้อ ๖. (๓) ส่งบัตรที่ติดรูปถ่ายพร้อมด้วยสำเนาบัตร ๆ ละ ๑ สำเนา และบัญชีรายชื่อผู้ซื้อบัตรประจำตัวตามแบบที่ระเบียบนี้ไปยังกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการต่อไป สำเนาบัตรให้เก็บไว้เป็นหลักฐานที่กระทรวงมหาดไทย ๑ ฉบับ ส่วนอีก ๑ ฉบับ ให้เก็บรักษารวมเป็นเล่มไว้ ณ หน่วยราชการที่ขอทำบัตรประจำตัวให้

ข้อ ๑๒. เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงชื่อในบัตรและได้ส่งบัตรคืนมาแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่ลงชื่อรับรองรูปถ่ายตาม ข้อ ๖. (๓) มอบให้เจ้าของบัตรรับไป โดยให้ลงนาม วัน เดือน ปี ที่รับบัตรไว้ในสำเนาบัตรที่เก็บไว้ทางต้นสังกัดนั้น และให้หน่วยราชการที่เก็บสำเนาบัตรตาม ข้อ ๑๑. สำเนาชื่อของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไว้ในสำเนาบัตร และลงชื่อผู้รับรองสำเนาให้ชัดเจนด้วย

ข้อ ๑๓. บัตรประจำตัวสำหรับคนหนึ่ง ๆ จะมีได้ในขณะเดียวกันเพียงฉบับเดียว

ถ้าบัตรประจำตัวสูญหายหรือเสื่อมสภาพ หากต้องการรับบัตรแทน ให้เจ้าของบัตรรายงานแจ้งเหตุโดยละเอียดต่อผู้มีหน้าที่ลงชื่อรับรองรูปถ่ายตาม ข้อ ๖. (๓) เมื่อเห็นเป็นการสมควรก็ให้ซื้อบัตรแทนให้ การซื้อบัตรแทน

ให้ปฏิบัติโดยอนุโลมตามข้อ ๘, ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ แต่รูปถ่ายนั้นให้ ส่งเพียงรูปเดี่ยวพร้อมกับบัตรเดิมที่เสื่อมสภาพ บัตรประจำตัวที่ออกแทนให้ใหม่ให้เขียนหรือพิมพ์ด้วยอักษรสีแดงไว้เบื้องบนของบัตรด้านหน้าว่า “บัตรแทน” และ ให้หมายเหตุไว้ในสำเนาบัตรว่า ได้ออกบัตรแทนให้ตั้งแต่ วัน เดือน ปีใด เพราะเหตุใด

เมื่อออกบัตรแทนให้แล้ว ให้ถือว่าบัตรเดิมนั้นเป็นอันยกเลิก

ข้อ ๑๕. เมื่ออายุของบัตรครบ ๑ ปี หรือเจ้าของบัตรเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล ต้องขอเปลี่ยนบัตรใหม่โดย ปฏิบัติเช่นเดียวกับการขอบัตรครั้งแรกพร้อมกับส่งบัตรฉบับเดิมคืน

การเรียกเหรียญพิทักษ์เสรีชนและบัตรประจำตัวคืน

ข้อ ๑๕. ถ้าผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนกระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนโดยไม่สมควรเกียรติน ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๖. (๓) พิจารณา เสนอกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำความกราบบังคมทูลให้ทรงเรียกเหรียญ พิทักษ์เสรีชนคืน เมื่อได้ทรงเรียกคืนแล้ว ให้ประกาศเรียกเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืนในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๖. ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๖. (๓) เป็นผู้รับผิดชอบในการเรียก เหรียญพิทักษ์เสรีชน และบัตร ประจำตัวคืน ถ้าส่งเหรียญพิทักษ์เสรีชนคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ภายในกำหนด ๑ เดือน นับแต่วันทราบการเรียกคืน ให้ผู้นั้นชดใช้เงินตามราคาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๗. เมื่อเรียกเหรียญ และบัตรประจำตัว หรือเงินค่าชดใช้เหรียญพิทักษ์เสรีชนคืนได้แล้ว ให้นำส่ง กระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๘. การเรียกบัตรคืน การเปลี่ยนบัตรใหม่ หรือการออกบัตรแทนให้หมายเหตุไว้ในสำเนาบัตรทุกครั้ง ว่าได้เรียกคืน เปลี่ยนใหม่ หรือออกบัตรแทนตั้งแต่ วัน เดือน ปีใด เพราะเหตุใด แล้วให้ผู้มีหน้าที่ลงชื่อรับรองรูป ถ่ายตามข้อ ๖. (๓) ลงนามกำกับไว้ทุกคราว

ข้อ ๑๙. ให้กระทรวง มหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออก ระเบียบหรือคำสั่งกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติที่ไม่ขัดกับระเบียบนี้ได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๒๐. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

แบบ

บัญชีสรุปผลการปฏิบัติการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ของหน่วยราชการ.....
 ซึ่งเสนอขอพระราชทานให้แก่วิปฏิบัติการปราบปรามผู้ก่อการร้ายตามระเบียบฯ ข้อ.....

(๑) ลำดับ	(๒) ชื่อนาม นามสกุล และตำแหน่ง ของ ผู้สมควร ได้รับ พระราชทาน	(๓) นาม และตำแหน่ง ผู้สั่งให้ปฏิบัติการ ปราบปรามผู้ก่อการ ร้ายคอมมิวนิสต์	(๔) เลขที่ วัน เดือน ปี ในคำสั่ง	(๕) เนื้อหา ที่ การ ปราบ ปรามผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ ที่ได้ รับการมอบหมาย ให้ปฏิบัติ มีอะไร ปฏิบัติอยู่ ณ ที่ใด สถานที่ การ ณ ของ คำบทปฏิบัติบน อย่างไร	(๖) เริ่มปฏิบัติ แต่เมื่อใด	(๗) ผลการ ปฏิบัติการ ปราบปรามผู้ก่อการ ร้าย คอมมิวนิสต์ เป็นอย่างไร	(๘) ความ ประ พ ติ ระหว่างปฏิบัติการ ปราบปรามผู้ก่อการ ร้าย คอมมิวนิสต์ อยู่อย่างไร	(๙) ได้ สำเนา คำสั่ง สำเนารายงาน ผล การปฏิบัติการปราบ ปรามผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ และ คำรับรอง ของ ผู้ บังคับบัญชา มา พร้อมแนบแล้ว

ขอรับรองว่ารายการข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง

(ผู้เสนอขอพระราชทานเหรียญกษาปณ์)

แบบ

บัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

<p style="text-align: center;">รูปถ่าย</p> <p style="text-align: center;">ข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นรูปถ่ายของ</p> <p style="text-align: center;">..... (๑)</p> <p style="text-align: center;">..... (๒)</p> <p style="text-align: center;">..... (๓)</p>	<p>↑ ๕.๕ เซนติเมตร ↓</p>	<p>เลขทะเบียนที่.....</p> <p>ออกเมื่อ</p> <p>ข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นผู้ที่ได้รับพระราชทาน เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ (ตัวอักษร) จริ่ง</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย</p>
---	--------------------------	---

← ๖ เซนติเมตร →

คำอธิบาย

ก. ด้านหน้า คัดรูปถ่ายของผู้ถือบัตร

- ในหมายเลข (๑) ให้ลง บช ชื่อเจ้าของผู้ถือบัตร
- ในหมายเลข (๒) ให้ลง บช ชื่อ และฉายาชื่อของหัวหน้าส่วนราชการต้นสังกัด ตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพันทหาร ผู้กำกับการตำรวจ หรือเทียบเท่าขึ้นไปแสดงการรับรองรูปถ่ายนั้น
- ในหมายเลข (๓) ให้ลงตำแหน่งของหัวหน้าส่วนราชการที่ลงลายมือชื่อรับรอง

ข. รูปถ่ายของผู้ถือบัตร เป็นรูปถ่ายสีขาวดำ ขนาด ๓×๔ เซนติเมตร กรอบตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก สำหรับทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ที่มีกฎหมายให้แต่งเครื่องแบบได้ ให้แต่งเครื่องแบบปกติ ส่วนบุคคลนอกจากนี้ ให้แต่งกายสุภาพตามสากลนิยม

ทั้งนี้ รูปถ่ายจะต้องเห็นยศ (ถ้ามี) และเหรียญพิทักษ์เสรีชนที่ประดับอย่างชัดเจน และให้ประทับตราลายคุณของกระทรวงมหาดไทยที่รูปถ่ายซึ่งติดบัตรนั้นด้วย

ค. ด้านหลัง มีคำรับรองของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ว่าเป็นผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนตามชั้นที่ได้รับจริง (บชและฉายาชื่อของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้ดำเนินการเอง)

หมายเหตุ บชและตำแหน่ง ให้เขียนคำเต็ม

แบบ

สำเนาบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

<p style="text-align: center;">รูปถ่าย</p> <p style="text-align: center;">ข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นรูปถ่ายของ</p> <p style="text-align: center;">..... (๑)</p> <p style="text-align: center;">..... (๒)</p> <p style="text-align: center;">..... (๓)</p>	↑ ๕ เซนติเมตร ↓	<p>เลขทะเบียนที่.....</p> <p>ออกเมื่อ.....</p> <p>ข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นผู้ที่ได้รับพระราชทาน เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ (ตัวอักษร) จริง</p> <p style="text-align: center;">รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย</p>
---	-----------------------	---

← ๖ เซนติเมตร →

(ลงลายมือชื่อผู้ถือบัตร)

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

..... / /

หมายเหตุ กรณีนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงบัตรใหม่/ออกบัตรแทน
แต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

..... / /

ได้รับบัตรเหรียญพิทักษ์เสรีชนไปแล้ว

(ลงชื่อ).....

(.....)

..... / /

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๓๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๘ มิถุนายน ๒๕๑๒

เรื่อง การขอใช้เงินตามสัญญากรณีข้าราชการที่ขอลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศผลิตสัญญา

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงการคลังรายงานว่ามีส่วนราชการบางแห่งขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ระเบียบการขอใช้เงินกรณีข้าราชการลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศผลิตสัญญา โดยสำเร็จการศึกษาแล้วกลับมารับราชการยังไม่ครบกำหนดตามสัญญา ได้ขอลาออกจากราชการไปก่อนและยินยอมผ่อนชำระค่าใช้จ่ายต่อทางราชการเป็นงวด ๆ ภายหลังขอกลับเข้ารับราชการอีกโดยขอให้ทางราชการ ระเบียบพัสดุ การขอใช้เงิน ต่อทางราชการ ซึ่งกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ทางราชการจะพิจารณาระเบียบหรือลดพันธะของข้าราชการที่ผลิตสัญญาในการลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ น่าจะทำได้ และได้เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๒ ลงมติเห็นชอบด้วยตามความเห็นของกระทรวงการคลัง สำหรับรายที่ได้ตกลงให้ผ่อนผันไปแล้วก็ให้ผ่อนชำระกันไปจนครบ ต่อไปเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของทางราชการ ซึ่งต้องการให้ ข้าราชการผู้ได้รับทุน ของทางราชการไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ กลับเข้ารับราชการให้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ จึงให้ข้าราชการ ที่ผลิตสัญญาชำระเงินคืนให้ครบถ้วนทันทีโดยมิให้ผ่อนชำระดังที่เคยปฏิบัติมาแล้ว

จึงขอเรียนมา เพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

บันทึก

เรื่อง การขอใช้เงินตามสัญญากรณีข้าราชการที่ขอลาไปศึกษาต่อต่างประเทศผลิตสัญญา

กระทรวงการคลังเสนอว่า

๑. ด้วยปรากฏว่า มีส่วนราชการบางแห่ง ขอทำความตกลง กับกระทรวงการคลัง ระบุการขอใช้เงิน กรณี ข้าราชการลาไปศึกษาต่อต่างประเทศผลิตสัญญา โดยแจ้งว่าข้าราชการที่ได้ลาไปศึกษาต่อต่างประเทศซึ่งได้ทำสัญญาไว้ กับทางราชการ เมื่อได้สำเร็จการศึกษากลับมาแล้วรับราชการไม่ควรกำหนดตามสัญญาขอลาออกจากราชการไปก่อน จึง อยู่ในข่ายต้องถูกปรับลดเงินเดือนที่ได้รับไปในระหว่างที่ลา และข้าราชการผู้ผลิตสัญญาได้ขออนุมัติขอใช้เงินต่อทาง ราชการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ แต่ภายหลังข้าราชการผู้นั้นได้ขอกลับเข้ารับราชการอีก โดยขอให้ทางราชการระบุปรับลด การขอใช้เงินต่อทางราชการ

๒. เกี่ยวกับการที่ข้าราชการ ขอลาออกจากราชการ โดย ขอนุมัติขอใช้เงินเดือน ที่ได้รับไปในระหว่างที่ลาไป ศึกษาต่างประเทศ ข้อเท็จจริงเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากทางราชการ ไม่อนุญาตให้ข้าราชการผู้นั้นลาไปศึกษาต่อต่างประเทศ อีกครั้งหนึ่งตามความประสงค์ ดังนั้น ถ้าทางราชการยินยอมระบุปรับลดของข้าราชการผู้นั้น ผลที่เกิดขึ้นจากการระบุ จะเป็นการกระทบกระเทือนต่อคำสั่งของทางราชการที่ไม่อนุญาตให้ลาศึกษาต่อ

ผลในทางกฎหมาย ปรับลดของข้าราชการที่มีต่อทางราชการกรณีผลิตสัญญาเกิดเป็นมูลหนี้ที่สมบูรณ์แล้ว ซึ่ง ตามปกติข้าราชการจะต้องขอใช้เงินจำนวนทั้งหมดให้แก่ทางราชการทันที ที่ทางราชการยอมให้ผ่อนชำระ เป็นการ ผ่อนผันให้เท่านั้น และการกลับเข้ารับราชการใหม่ของข้าราชการหาเป็นการชำระหนี้ให้แก่ทางราชการไม่ กระทรวง การคลังจึงมีความเห็นว่า การที่ทางราชการจะพิจารณาระบุปรับลดหนี้ของข้าราชการที่ผลิตสัญญาในการลาไปศึกษาต่อ ต่างประเทศน่าจะทำได้

จึงขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการเพื่อเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ที่ สร. ๐๔๐๒/ว. ๔๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๘ มิถุนายน ๒๕๑๒

เรื่อง ขออนุมัติให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้การสนับสนุนให้บริการของโรงแรมเอราวัณ
เรียน กระทรวงทบวงกรม

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรายงานว่า บริษัทสหโรงแรมและการท่องเที่ยว จำกัด ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ มีรัฐบาลถือหุ้นรวมทั้งสิ้น ๘๕ % ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ในสำนักนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาดำเนินการให้รัฐบาลได้พิจารณาให้ความอุปการะและสนับสนุนกิจการ ของโรงแรมเอราวัณ ตามพันธกรณีซึ่งรัฐบาลจะพึงมีต่อรัฐวิสาหกิจ โดยขอให้จัดแขกเข้าพักในโรงแรม หรือจะทำการจัดเลี้ยงให้แก่แขกของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ก็ขอให้พยายามให้บริการของโรงแรมเอราวัณเป็นอันดับแรก ซึ่ง ฯพณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงในสำนักนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการ ขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการ องค์การและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดแขกเข้าพักในโรงแรมเอราวัณ การจัดเลี้ยงแขกของส่วนราชการ องค์การ และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนให้บริการของโรงแรมเอราวัณเป็นอันดับแรก หากไม่สามารถจะทำได้โดยมีเหตุผลอันสมควรก็ให้ให้บริการของโรงแรมอื่นได้ ตามที่บริษัทสหโรงแรมและการท่องเที่ยว จำกัด เสนอ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๒ ลงมติให้กระทรวงทบวงกรม องค์การ และรัฐวิสาหกิจ ให้ความสนับสนุนแก่กิจการของโรงแรมเอราวัณต่อไปตามสมควร

จึงขอขึ้นบัญชี และได้แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

ที่ สร. ๐๔๐๒/ว. ๔๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๘ มิถุนายน ๒๕๑๒

เรื่อง สติขอของบุคคลที่อาสาสมัครไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม

เรียน กระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๔๐๒/ว. ๓๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๐ และที่ สร. ๐๔๐๒/ว. ๑๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๐

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องสติขอของบุคคลที่อาสาสมัครไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม มาเพื่อปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงกลาโหมเสนอว่า เนื่องด้วยมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๒/ว. ๑๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๐ เรื่อง สติขอของบุคคลที่อาสาสมัครไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ที่เป็นข้าราชการและลูกจ้างนั้น โดยเฉพาะที่กล่าวถึงลูกจ้าง กระทรวงกลาโหมเข้าใจว่าหมายถึงลูกจ้างของส่วนราชการ ลูกจ้าง พนักงานของสำนักงาน องค์การ และรัฐวิสาหกิจที่เป็นของรัฐบาลด้วย แต่องค์การและรัฐวิสาหกิจที่เป็นของรัฐบาลมีความข้อข้องใจอยู่ เพราะมตินั้นกล่าวถึงแต่ลูกจ้างของส่วนราชการเท่านั้น เพื่อความแน่ชัดจึงใคร่ขอให้ยืนยัน นอกจากนี้ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการปูนบำเหน็จพิเศษข้าราชการ ลูกจ้างฝ่ายพลเรือน ลูกจ้างพนักงานขององค์การ และรัฐวิสาหกิจ ที่ไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนามที่เสียชีวิต พิการ หรือทุพพลภาพ กระทรวงกลาโหมจึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การพิจารณาที่จะปูนบำเหน็จพิเศษให้ประการใด ขอให้อยู่ในดุลพินิจของกระทรวงกลาโหมที่จะพิจารณา เช่นเดียวกับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ

๒. การคิดหาเงินเดือน ค่าจ้าง ที่จะใช้เป็นฐานในการปูนบำเหน็จพิเศษนั้น ให้ถือเงินเดือนหรือค่าจ้างเดือนสุดท้ายของผู้เสียชีวิต พิการ หรือทุพพลภาพซึ่งได้รับอยู่ทางต้นสังกัด ในขณะนั้นเป็นฐานในการเลื่อนเงินเดือนให้

๓. เมื่อกระทรวงกลาโหมได้พิจารณาปูนบำเหน็จพิเศษให้แล้ว จะได้แจ้งจำนวนขั้นที่เลื่อนไปให้ทางต้นสังกัดเดิม เพื่อดำเนินการส่งเลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง เป็นบำเหน็จพิเศษให้ต่อจากรับเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับได้อยู่

กระทรวงกลาโหมจึงเสนอมาเพื่อขอรับอนุมัติคณะรัฐมนตรี เพื่อจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติเหมือนกันทุกกระทรวงทบวงกรมต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๑๒ ลงมติเห็นชอบด้วย ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ และอนุมัติให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

จึงขอขึ้นย่นมา และได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๔๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๒

เรื่อง การขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแปลกฎหมาย

เรียน

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๑๐๑/ว. ๑๕๘๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๑๐

ตามที่ สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดหลักการให้ส่วนราชการ และ รัฐวิสาหกิจ ทุก แห่ง ที่ ประสงค์จะ ขอให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยแปลกฎหมายต่าง ๆ ได้ให้ความร่วมมือดังนี้

๑. กฎหมายที่จะขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยแปลให้ นั้น จะต้องเป็นกรณี ที่ จำเป็นจริง ๆ

๒. เพื่อความสะดวกในการแปล ขอให้ ส่วนราชการ เจ้าของเรื่อง ส่งกฎหมายและถ้อยคำที่แปลแล้วไป พร้อมกัน

๓. การส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยแปล ให้ส่งไปที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในบริเวณทำเนียบรัฐบาล ความแจ้งอยู่แล้ว

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รายงานว่า เนื่องจากมีกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ขอให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาแปลด้วยกฎหมายอยู่เสมอ โดยส่งผ่านสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีก็มี ส่งตรงไปยัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ดำเนินการก็มี ทำให้การปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่เป็น ระบบเดียวกัน ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการได้เป็นไปตามระเบียบเดียวกัน จึงได้ขอให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ที่ประสงค์จะขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แปลด้วยกฎหมายให้ส่งผ่านสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ก่อน

ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

ที่ สร. ๐๕๐๓/ว.๘

สำนักงาน ก.พ.

๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๒

เรื่อง การรับรองปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ว่าเป็นปริญญาซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๕ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๕๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ดังนี้ คือ

๑. ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิชาประวัติศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาภาษาเยอรมัน และวิชานาฏศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) สาขาการสอนวิชาภาษาไทย การสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นต่างประเทศ การสอนวิชาสังคมศึกษา และการสอนวิชาธุรกิจศิลป์ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓. ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) สาขาการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ การสอนวิชาคณิตศาสตร์ และการสอนวิชาเกษตรศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงเวียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอกจินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการและสอบได้

ที่ สร. ๐๕๐๕/ว. ๕

สำนักงาน ก.พ.

๒ กรกฎาคม ๒๕๑๒

เรื่อง พิจารณาความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนากฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒)

ด้วย ก.พ. ได้ออกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่าด้วยการกำหนดพินความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นใหม่ ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๕๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑) โดยมีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงไปจากกฎ ก.พ. ฉบับเดิม คือมิได้กำหนดพินความรู้ ให้พนักงานเทศบาลสามัญชั้นตรีสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้ ทั้งนี้ เพราะพนักงานเทศบาลสามัญชั้นตรีอาจโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๒ อยู่แล้ว และกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวก็มิได้กำหนดพินความรู้ให้ข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและข้าราชการชั้นตรีอื่น ๆ สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้เช่นเดียวกัน

อนึ่ง ก.พ. ได้มีมติให้เวียนข้อความเข้าใจเป็นทางปฏิบัติว่า หากส่วนราชการใดได้รับสมัครผู้มีพินความรู้ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ ก่อนวันที่ประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) เพื่อสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีไว้แล้ว แม้ภายหลังจะมีกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกมายกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวก็ไม่ว่าผู้สมัครสอบที่รับสมัครไว้แล้วนั้น เป็นผู้ขาดพิน ความรู้ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เพราะผู้นั้นมีพินความรู้ถูกต้องตามกฎ ก.พ. ที่ใช้อยู่ในขณะรับสมัครอยู่แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอกจินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและเรื่องราว

ที่ กค. ๐๕๐๒/๑๓๕๑๑

กระทรวงการคลัง

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๑๒

เรื่อง แบบสัญญาของข้าราชการที่ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัญญาของข้าราชการที่ไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ

๒. แบบสัญญาค้ำประกัน

ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒ ข้อ ๘ ให้
กระทรวงการคลังกำหนดแบบและวิธีการเกี่ยวกับการทำสัญญาผูกมัดข้าราชการที่ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน นั้น

กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดแบบสัญญาเพื่อใช้ปฏิบัติตามนัยดังกล่าว ตามที่ได้แนบมาพร้อมนี้ ส่วนวิธี
การทำสัญญาขอเรียนว่า

๑. ในกรณีที่ข้าราชการผู้ทำสัญญาเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงทบวงกรมหนึ่ง แต่เมื่อกลับมาแล้วจะต้องไป
รับราชการในกระทรวงทบวงกรมอื่น ให้ข้าราชการผู้นั้นทำสัญญาไว้กับกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัด แต่กระทรวงทบวง
กรมที่กรอกในสัญญาข้อ ๓ นั้น ให้กรอกชื่อกระทรวงทบวงกรมที่จะกลับมารับราชการ

๒. ในกรณีที่ข้าราชการผู้ทำสัญญาเป็นหญิงมีสามีหรือเป็นผู้เยาว์ ต้องให้สามีหรือผู้ปกครองแล้วแต่กรณีให้
ความยินยอมต่อท้ายสัญญาด้วย

๓. การทำสัญญาต้องมีผู้ค้ำประกันและทำตามแบบที่แนบมาพร้อมนี้ทุกราย ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันเป็นหญิงมี
สามี ต้องให้สามีให้ความยินยอมต่อท้ายสัญญาด้วย ห้ามมิให้ผู้เยาว์ทำสัญญาค้ำประกัน

๔. คำว่า “ศึกษา หรือฝึกอบรม” ในสัญญาคำใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์
(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สัญญาของข้าราชการที่ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....
ข้าพเจ้าชื่อ.....ชื่อสกุล.....
เกิดเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี รับราชการเป็นข้าราชการ
พลเรือน.....ชั้น.....อันดับ.....ชั้น.....บาท ตำแหน่ง.....
.....กรม.....กระทรวง.....
อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ชื่อสามเษ/ภรรยา.....
ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ด้วยทุนประเภท.....
ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒ จึงขอให้สัญญา
ไว้แก่.....โดย.....
ตำแหน่ง.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “ผู้รับสัญญา” ดังมีข้อความ
ต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในระหว่างเวลาที่ข้าพเจ้าได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ข้าพเจ้าจะรักษาวินัยของข้าราชการ
โดยเคร่งครัด และจะปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ และ
ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอื่นๆ ที่เกี่ยวกับข้าราชการไปศึกษา หรือฝึกอบรม และเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน
ระหว่างลาไปศึกษา หรือฝึกอบรม ทั้งที่ขึ้นอยู่กับวันทำสัญญานี้ และที่จะมีประกาศใช้ขึ้นใหม่ และจะถือว่ากฎหมาย
ระเบียบ และข้อบังคับดังกล่าวเป็น ส่วนหนึ่งของสัญญาฉบับนี้

เพื่อให้การศึกษา หรือฝึกอบรมสำเร็จไปโดยเร็ว ข้าพเจ้าจะไม่ประพฤติกว้างขวางเป็นปฏิปักษ์ต่อการศึกษา
หรือฝึกอบรม

ข้อ ๒ ในกรณีที่ข้าพเจ้าประพฤติดังกล่าวในข้อ ๑ หรือในกรณีที่ผู้รับสัญญาพิจารณาเห็นว่าข้าพเจ้า
ไม่มีทางที่จะจบการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด หรือการฝึกอบรมจะไม่เป็นผลภายในเวลาที่กำหนดก็ดี หรือผู้รับสัญญามี
ความจำเป็นในทางราชการที่จะเรียกให้ข้าพเจ้ากลับมาปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการใด ๆ ก็ดี ผู้รับสัญญาชอบที่จะระงับได้
ทันทีซึ่งทุน และหรือเงินเดือนรวมทั้งเงินเพิ่มอื่นใด และชอบที่จะเรียกตัวข้าพเจ้ากลับประเทศไทยได้ ในกรณีเช่นนี้
ข้าพเจ้าจะรับผิดชอบและรวบรวมค่าใช้จ่ายโดยไม่มีข้อจำกัด

ความเสียหายใด ๆ อันเนื่องมาจากการที่ข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามวรรคก่อน ข้าพเจ้ายินยอมรับผิดชอบใช้ทั้งสิ้น

ข้อ ๓ เมื่อข้าพเจ้าเสร็จการศึกษา หรือฝึกอบรม ทั้งนี้ไม่ว่าการศึกษา หรือฝึกอบรมจะสำเร็จหรือไม่ หรือ
ข้าพเจ้าถูกเรียกตัวกลับตามข้อ ๒ ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะรับราชการต่อไปในกรม.....

กระทรวง..... หรือในกระทรวงทบวงกรมอื่น ตามที่ทางราชการ เห็นสมควรเป็น
เวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของเวลาที่ได้รับทุนหรือที่ได้รับเงินเดือนรวมทั้งเงินเพิ่ม ทั้งนี้สุดแต่เวลาใดจะมากกว่ากัน

ข้อ ๔ ในกรณีที่ข้าพเจ้าผิดสัญญาในข้อ ๓ หรือข้าพเจ้าไม่กลับมารับราชการด้วยเหตุใด ๆ ก็ดี ข้าพเจ้าจะชดใช้คืนให้แก่ผู้รับสัญญาซึ่งทุน และหรือเงินเดือนรวมทั้งเงินเพิ่ม และหรือเงินอื่นใดทั้งสิ้นที่ข้าพเจ้าได้รับจากทางราชการในระหว่างเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรม นอกจากนี้ข้าพเจ้าจะจ่ายเงินเป็นเบี้ยปรับให้แก่ผู้รับสัญญาอีกจำนวนหนึ่งเท่ากับเงินที่ข้าพเจ้าจะต้องชดใช้คืน

ในกรณีที่ข้าพเจ้ารับราชการบ้างแต่ไม่ครบเวลาดังกล่าวในข้อ ๓ เงินที่จะชดใช้คืนและเบี้ยปรับตามวรรคก่อนจะลดลงตามส่วนของเวลาที่ข้าพเจ้ารับราชการตามนัยข้อ ๓ ไปบ้าง

ข้อ ๕ เงินที่จะชดใช้คืนและเงินเบี้ยปรับตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าจะชำระให้ทั้งหมดภายในกำหนด ๓๐ วันถัดจากวันได้รับแจ้งจากผู้รับสัญญา หากข้าพเจ้าไม่ชำระให้ภายในกำหนดหรือชำระให้แต่ไม่ครบ ทั้งนี้จะโดยความยินยอมของผู้รับสัญญาหรือไม่ก็ตาม ข้าพเจ้ายอมให้คิดดอกเบี้ยจากเงินที่ยังมิได้ชำระอีกในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปีด้วย

ข้อ ๖ ข้าพเจ้าไม่ต้องรับผิดชอบตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ผู้รับสัญญาและกระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่าเหตุผลอันสมควรที่ข้าพเจ้าไม่ต้องรับผิดชอบเพราะถูกทางราชการไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

ข้อ ๗ ในกรณีที่ข้าพเจ้ามีพันธะต้องชำระเงินให้แก่ผู้รับสัญญาตามสัญญานี้ ข้าพเจ้ายอมให้ผู้รับสัญญาหักเอาจากเงินบำเหน็จบำนาญ และหรือเงินอื่นใดที่ข้าพเจ้าจะพึงได้รับจากทางราชการได้

ข้อ ๘ ในการทำสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้จัดให้
ทำสัญญาเป็นประกันการปฏิบัติและความรับผิดชอบตามสัญญานี้ด้วยแล้ว

หนังสือสัญญานี้ทำขึ้นไว้ ๕ ฉบับ มีข้อความตรงกัน ผู้รับสัญญาถือไว้ ๔ ฉบับ และข้าพเจ้าถือไว้ ๑ ฉบับ

ข้าพเจ้าได้อ่านเข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยตลอดเห็นว่าถูกต้องตรงตามความประสงค์ทุกประการ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ผู้ให้สัญญา

ลงชื่อ ผู้รับสัญญา

ลงชื่อ พยาน

ลงชื่อ พยาน

ข้าพเจ้า สามหรือผู้ปกครองของ

..... ยินยอมให้ ทำสัญญานับนี้ได้

ลงชื่อ ผู้ยินยอม

ลงชื่อ พยาน

ลงชื่อ พยาน

สัญญาค้ำประกัน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี.....ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่.....

ขอ.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....อาชีพ.....

ขอทำสัญญาค้ำประกันให้ไว้แก่.....ดังมีข้อความต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๑. ตามที่.....ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรม

ณ ประเทศ.....และได้ทำสัญญาไว้ต่อ.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....นั้น ข้าพเจ้าทราบและเข้าใจข้อความในสัญญาดังกล่าว

ดีแล้ว จึงขอทำสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ.....ว่า ถ้า.....

.....ผิดสัญญาดังกล่าวด้วยประการใด ๆ ก็ดี ข้าพเจ้ายินยอมชำระหนี้ให้

แก่.....ตามความรับผิดชอบของ.....

ตามสัญญาดังกล่าวทั้งสิ้นทุกประการ

ข้อ ๒. ข้าพเจ้าขอแสดงหลักทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของข้าพเจ้า และซึ่งปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ อันทำให้ทรัพย์สินนั้นเสื่อมค่า เพื่อเป็นหลักฐานในการค้ำประกันไว้ต่อ.....

ดังนี้

ที่ดิน

ก. โฉนดเลขที่.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา

อยู่ที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ราคาประมาณ.....บาท

ข. โฉนดเลขที่.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา

อยู่ที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ราคาประมาณ.....บาท

หลักทรัพย์อื่น ๆ

ก.

.....

.....

.....

ข.

.....

.....

ข้อ ๓. ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะไม่ก่อหนี้สิน หรือภาระผูกพันใด ๆ ในทรัพย์สินของข้าพเจ้าตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒ แห่งสัญญาฉบับนี้ ตลอดระยะเวลาที่สัญญาฉบับนี้ยังบังคับอยู่

ข้อ ๔. ข้าพเจ้าสัญญาว่า แม้.....จะผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่.....ข้าพเจ้าก็ตกลงยินยอมรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันต่อไป

หนังสือสัญญาฉบับนี้ ข้าพเจ้าได้อ่านทราบความและเข้าใจดีตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ข้าพเจ้า.....สามีของนาง.....
ยินยอมให้นาง.....ทำสัญญาฉบับนี้ได้

ลงชื่อ.....ผู้ยินยอม

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ผู้นำไทยในอนาคต

โดย เต็ม แยม์เสมอ

ในจำนวนคนไทย ๓๓ ล้านคนเศษนี้ ถ้าเราจะแยกออกเป็นประเภทอย่างง่าย ๆ โดยยึดถือการปกครองประเทศเป็นหลักแล้วจะได้ ๒ ประเภท คือ “ข้าราชการ” และ “ราษฎร หรือประชาชน” บุคคลทั้ง ๒ ประเภทดังกล่าวนี้ ข้าราชการนับว่าเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้นำ หรือเป็นตัวแทนของประเทศในการบริหารประเทศ ตามแนวการปกครองระบอบประชาธิปไตย จะเห็นว่าทั้งข้าราชการและราษฎร ย่อมมีสหสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างแยกตัวไม่ออก ถ้าหากว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งดำรงพร้อยหรือบกพร่อง ย่อมมีผลกระทบกระเทือนที่ทำให้วงล้อแห่งความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศชาติบ้านเมืองต้องหยุดชะงักหรือพิกัดพิการไปในที่สุด ในรูปของการปกครองประเทศแล้ว ผู้นำหรือข้าราชการนับว่าเป็นตัวจักรอันสำคัญยิ่ง ประเทศชาติบ้านเมืองใดก็ตาม ถ้าหากว่าได้ผู้นำที่ดี รักษาบ้านเมือง มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยแท้จริง ประเทศชาติบ้านเมืองนั้นก็นับวันแต่จะเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นอย่างมิหยุดยั้ง ผู้เขียนอยากจะกล่าวในที่นี้ว่า “ผู้นำไทย” ก็คือ “ข้าราชการไทย” นั่นเอง

ถ้าหากจะมาแยกแยะข้าราชการแต่ละประเภท แต่ละชั้น อันคับ และตำแหน่งอย่างละเอียดถี่ถ้วนในที่นี้แล้ว ดูเหมือนว่าจะเป็นการเสริมบทความนี้ให้ยืดยาวออกไปโดยเปล่าประโยชน์ แต่จะขอกล่าวเฉพาะชื่อประเภทใหญ่ ๆ พอเป็นแนวทางเท่านั้น คือ ข้าราชการพลเรือน ๘ ประเภท อันได้แก่ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ และข้าราชการพลเรือนวิสามัญ นอกจากนี้ ก็มี

ข้าราชการตุลาการ และข้าราชการทหาร ถ้าจะมีคำถามสักคำถามหนึ่งว่า การสมัครเข้าเป็นข้าราชการมีคุณสมบัติอย่างไร ทั้งนี้ ก็ไม่ยากแก่การที่จะตอบ กล่าวคือ นอกจากจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๔๔ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้วยังต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ พิเศษเหมาะกับตำแหน่งที่ต้องการ ก่อนจะสาธยายอะไรยืดยาวออกไป อยากจะพาท่านผู้อ่านย้อนไปถึงสมัยก่อนครั้งปู่ ย่า ตา ยาย ของเรา ว่าท่านมีหนทางเดินไปสู่ข้าราชการหรือผู้นำได้ด้วยวิธีใด คุณสมบัติประการแรกในสมัยนั้นก็ต้องเป็นบุคคลที่เรียนรู้วิชา “ไตรภาค” เป็นอย่างดี กล่าวคือ จะต้องเป็นบุคคลที่สามารถอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น หนทางแห่งการได้มาซึ่งวิชา “ไตรภาค” ก็ไม่ใช่ยากเย็นแต่อย่างใด เพราะสถานศึกษาเล่าเรียนก็อาศัยวัด ครูอาจารย์ก็คือ อาจารย์วัด โดยไม่ต้องจ่ายค่าเล่าเรียนใดๆ ทั้งสิ้น เพียงแต่ผู้เรียนยอมมอบตัวเป็นศิษย์คอยรับใช้ปรนนิบัติท่าน ท่านก็ประสิทธิ์ประสาทการวิชาให้ฟรี จึงเป็นอันว่าข้าราชการรุ่นคุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย ฯลฯ ของเรอาศัยวัดวาอารามเป็นที่พึ่ง ดังนั้น ผู้ที่ใฝ่ใจที่จะเข้ารับราชการ ก็ได้แก่บุคคลที่มีความรู้ทั้งกล่าวโดยศึกษาจากวัด ก็จะเห็นว่าบุคคลที่จะมีโอกาสมาเข้ารับราชการเป็นผู้นำของประเทศก็ย่อมได้มาจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีเงิน ผู้ยากจนหาเช้ากินค่ำ ผู้อาศัยอยู่บ้านนอก หรือผู้อาศัยอยู่ในเมือง จะเห็นว่าถ้าหากการศึกษาเราจัดให้เปล่าแบบวัดแล้ว เราจะได้ผู้ที่จะมาเป็นผู้นำบริหารประเทศจากบุคคลไทยทุกประเภท และจากทุกหย่อมหญ้าของผืนแผ่นดินไทย เพราะสมัยก่อนยังไม่มีกำแพงใดๆ ขวางกั้นเช่นทุกวันนี้

ในปัจจุบันสภาพการณ์ของประเทศชาติบ้านเมืองเปลี่ยนไป ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย วิทยาการใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สำหรับประเทศไทยนับว่าประชากรมีอัตราการเกิดที่สูงที่สุดในโลก คือ ร้อยละ ๓.๒ หรือเพิ่มขึ้นปีละล้านคนเศษ คาดว่าปี ๒๕๑๓ พลเมืองจะถึง ๓๔ ล้านคน ซึ่งสิ่งต่างๆ ดังกล่าวนั้นเป็นมูลเหตุที่ทำให้ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป การศึกษาเล่าเรียนจะใช้วิธีเรียนกับหลวงตาที่วัดตัวต่อตัวเช่นสมัยก่อนนั้นไม่ไหวเสียแล้ว เพราะลูกศิษย์มีมากมายก่ายกอง เกินกำลังของหลวงตาที่จะรับสอนได้ ระบบการศึกษาจึงเปลี่ยนโฉมหน้าไป มีสถานศึกษาใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทั้งของรัฐบาลและเอกชน แม้กระนั้นก็ยังหาเพียงพอกับจำนวนประชากรไม่ เมื่อ

คนมากสถานที่เรียนมีน้อย การเข้าเรียนแต่ละแห่งจึงเกิดการแข่งขันกัน ถ้าหากการแข่งขันเป็นไปตามทำนองครองธรรมก็นับว่าเป็นอันดีของทวยราษฎร์ เราจำต้องยอมรับสภาพจริง ๆ ของการแข่งขันแทบทุกหนทุกแห่งเถิดว่าผลมักจะเข้าข้างฝ่ายมีเงินทองมาก ฝ่ายที่ยากจนตั้งใจสู้ตัวใจรักแล้วมักจะประสบความปราชัยอยู่เสมอ ๆ ทั้ง ๆ ที่ระดับความสามารถทางมันสมองเหนือกว่าก็ตาม นั่นเป็นการต่อสู้ด้านแรก ด้านต่อไปก็คือ เมื่อสอบผ่านไปได้แล้วก็จะต้องฟันฝ่าอุปสรรคกับ ค่าบำรุง ค่าโต๊ะเรียน ค่าหนังสือ ค่าแปะเจี๊ยะ ค่าอะไรต่อมิอะไรอีก จิปาถะ ผลที่สุดผู้มีทรัพย์จางก็ต้องประสบปัญหาเรื้อรังเมื่อจอกไปตาม ๆ กัน ถ้าเป็นนักมวย เขาก็เรียกว่าแพ้ T.K.O. ชนิดที่แพ้เพราะหมดกำลัง ไม่ใช่แพ้เพราะฝีมือ

การเป็นผู้นำหรือการก้าวเข้าไปสู่บันไดแห่งการเป็นผู้นำทุกวันนี้ ส่วนมากจะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง เป็นต้นว่า มีฐานะดี มีญาติดี มีพรรคพวกดี มีสติปัญญาดีแต่เพียงอย่างเดียววนเวียนกันว่ายซากอยู่ ถ้าเราเปิดพระราชบัญญัติประถมศึกษาดู ก็จะพบว่าการศึกษาที่จัดให้เปล่าโดยไม่คิดค่าบำรุงอันใดก็มีเพียงแค่ชั้นประถมปีที่ ๗ เท่านั้น คุณวุฒิระดับประถมปีที่ ๗ สำหรับปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่าไม่มีโอกาสได้เป็นผู้นำได้เลย จริงอยู่ การศึกษานั้นผู้เรียนจำต้องเสียสละเงินเพื่อบำรุงโรงเรียนบ้างตามสมควร แต่เราก็ต้องยอมรับสภาพการดำรงชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ปัจจุบัน อยู่ในสภาพที่พึ่งตนเองเกือบไม่ได้อยู่แล้ว ยิ่งประสบปัญหาการศึกษาของบุตรหลานอีกด้วยแล้วก็จะกลายเป็นปัญหาที่หนักแน่นแปลเป็นทวีคูณ แม้แต่โรงเรียนรัฐบาลเองบางแห่งนอกจากจะเสียค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือแล้ว บางอย่างยังเสียอื่นๆ ซึ่งต้องบังคับให้เสียทุกคนด้วย เช่น บำรุงสมาคมในอัตราสูง ๆ ลว ๆ บางรายต้องถอยทัพกันตรงนี้ ปัญหาที่มีอยู่ว่าทำอะไรเราจึงจะมีนโยบายการจัดการศึกษาให้เปล่าได้สูงกว่านี้เพื่อเปิดโอกาสให้แก่บุคคลทุกประเภท เพราะตรงนี้นับว่าเป็นหัวใจหัวใจต่ออันสำคัญของการก้าวไปสู่การเป็นผู้นำ ขออย่าได้มีกำแพงอันใดขวางกั้นแก่เด็กที่มีปัญญาต้องให้ไปคลุกคลีอยู่กับกลิ่นโคลนสาปควายอยู่ชั่วนาตาบิจนใจหัวไม่ขึ้น

เป็นที่ยอมรับกันแล้วมิใช่หรือว่าความเจริญทุกหนทุกแห่งของบ้านเมืองเรานั้นมักจะสมุกกันอยู่ในบริเวณหัวเมือง หรือในบริเวณที่มีตลาดมาก ๆ เด็กบ้านนอกคอกนา กับเด็กตลาดก็มีสภาพที่แตกต่างกันจนแทบจะเทียบกันไม่ได้ในทุก ๆ ทาง ที่พูดนี้พูดในแง่ของการที่จะเดิน

ทางไปสู่ประตูแห่งการเป็นผู้นำ อาทิเช่น การศึกษา การอนามัย ความมั่นคงทางจิตใจและเศรษฐกิจ ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ ฯลฯ จากหัวข้อที่ยกมานี้ถ้าเปรียบเทียบกันแล้วเด็กชนบทเสียเปรียบเด็กตลาดในทุกๆ ทาง เป็นต้นว่า การศึกษาในตัวเมืองหรือในตลาดสถานศึกษาก็ดีกว่า ครูที่สอนก็ล้วนแล้วแต่ครูหัวกะทิเกือบทั้งนั้น เพราะผู้จบการศึกษาสูงๆ มามากไม่ยอมออกชนบท การเยียวยาเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยก็ทันการกว่า ความมั่นคงทางจิตใจก็ดีกว่าสภาพในชนบทประชาชนต้องพึ่งตัวเองมาก กล่าวคือ ตำรวจที่รัฐจัดขึ้นมาส่วนมากก็จะให้ความคุ้มครองกันชาวตลาดมากกว่าชาวชนบท ปัญหาโจรผู้ร้ายมิได้ทำให้ชาวตลาดออกสั่นขวัญแขวนแต่อย่างใดเพราะมีกำลังคุ้มกันเพียงพอ ตรงกันข้ามกับชาวชนบทต้องนั่งกุมไก่อป็นกันเอง จะหลับจะนอนสะอึกสยดสยองนั้นยากเต็มที เรื่องทำนองนี้ทำให้ความมั่นคงทางใจเสียเปรียบชาวตลาดมาก ในแง่ของการบริการในด้านไฟฟ้า น้ำประปา ที่จัดขึ้นทั่วราชอาณาจักรนั้น ๑๐๐ ทั้ง ๑๐๐ จัดเพื่อชาวตลาดทั้งนั้น จึงเป็นอันว่าในขณะที่เด็กตลาดนั่งอ่านหนังสือด้วยแสงไฟฟ้าอันสะดวกสบายอยู่นั้น เด็กชนบทก็จะใช้ตะเกียงน้ำมันก๊าดซึ่งต้องคอยจุดแล้วจุดอีกกว่าจะทำการบ้านเสร็จ ในแง่ของประสบการณ์ใหม่ๆ แปลกๆ เด็กบ้านนอกก็แพ้เด็กตลาดอย่างไม่มีประตูสู้ ยกตัวอย่างง่ายๆ เช่น ว่าทางการจะจัดกระบวนการแห่งไหนต่างๆ เช่น ขบวนการแห่งเกี่ยวกับประเพณีทางศาสนา การแข่งขันกีฬา ฯลฯ ทุกๆ ครั้งจะต้องมีหมายกำหนดการ ให้ไปให้เด็กตลาดได้รู้ถึงประตูบ้าน ตรงกันข้าม เด็กชนบทถ้าอยากดูก็ต้องขึ้นรถขึ้นวาไปดูกัน นี่ก็พอเป็นอุทาหรณ์ให้เห็นได้ส่วนหนึ่งแล้วว่า ในแง่ของการที่จะก้าวไปสู่ประตูชัยแห่งการเป็นผู้นำแล้วเด็กตลาดได้เปรียบในทุกๆ ทาง จึงเป็นอันว่า ถ้าหากจะสรุปว่าต่อไปผู้นำที่จะไปปกครองบ้านเมืองในทุกแผนกการ ก็จะได้แก่เด็กตลาดเป็นส่วนใหญ่. เมื่อเป็นเช่นนี้ก็หมายความว่าประเทศชาติบ้านเมืองของเราไม่ได้ผู้นำที่มาจากทุกหนทุกแห่งหรือทุกหย่อมหญ้าบนผืนแผ่นดินไทย แล้วความรักชาติบ้านเมืองจะบังเกิดขึ้นจากทุกหนทุกแห่งหรือทุกตารางนิ้วของแผ่นดินไทยได้อย่างไร ที่ผู้เขียนกล่าวพูดเช่นนี้ก็เพราะอาศัยเหตุผลง่ายๆ ที่ว่าสถานที่เกิดกับความรักและห่วงหาพันธุสัมพันธ์กันมากทีเดียว

ปัญหาต่อไปก็คือ ทำอย่างไรเราจึงจะได้ผู้นำที่มาจากบุคคลทุกฝ่าย ทุกแห่งหนตำบล ทำอย่างไรเราจึงจะกำจัดคำว่า “ในเมือง” และ “บ้านนอก” ให้หมดสิ้นไป ตราบนั้นแหละก็จะมีคำว่า “เด็กตลาด” “เด็กบ้านนอก” เพราะความเจริญทุกหนทุกแห่งเท่าเทียมกัน ถึง

ชั้นนั้นแล้วนั้นแหละโอกาสในการเป็นผู้นำของไทยก็จะหักเหเหมือนกัน แต่ขอวิงวอนว่าอย่าให้มันไปหักเหเหมือนกันที่จุด infinity เลย

จึงพอจะสรุปได้แล้วว่า ถ้าหากเราได้ผู้นำที่มาจากบุคคลทุกฝ่ายไม่ว่าจะยากดีมีจนไม่ว่าจะบ้านนอกคอกนาหรือในกรุง หรืออาจกล่าวได้ว่าถ้าเราได้ผู้นำที่มาจากทุกตารางนิ้วของประเทศแล้ว นั่นก็หมายความว่า เราได้ผู้นำที่แข็งแกร่งอดทนต่อหินผาอากาศบนทุกตารางนิ้วของประเทศ ตลอดจนมีความรักชาติบ้านเมืองทุกตารางนิ้วเช่นกัน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วท่านที่รักครับเราจะไปเสียขวัญอะไรกับปัญหาการแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เล่าครับ ปัญหาที่ว่าสำเร็จการศึกษามาแล้วไม่ยอมออกชนบทก็จะพลอยทุเลาเบาบางลงไปในที่สุดเพราะบุคคลทุกชาติทุกภาษาย่อมมีความรักและห่วงแหนในที่เกิด ในญาติพี่น้อง แม้อย่างน้อยที่สุดเขามิได้กลับไปยังบ้านเกิดของเขา แต่เมื่อเขามีโอกาสเป็นผู้นำแล้วเขาก็นึกถึงแผ่นดินในสถานที่เกิดและญาติพี่น้องที่ยังอาศัยอยู่ ณ ที่นั้น ขอให้ลองนึกภาพย้อนหลังถึงผู้นำของประเทศทั้งในอดีตและปัจจุบันดูซิครับ ท่านก็จะร้องอุทานออกมาว่า อ้อ! ทันทิ

สวัสดิ์

“ประเทศไทยต้องหวังหากำลังจากชาวไทย อาวุธไทยต้องรักษาแดนไทย และชาติไทยที่จะหวังมั่นคงต่อไปได้ก็ต้องอาศัยกำลังและความรู้สึกรักชาติอันแท้จริงแห่งบุคคลซึ่งเป็นไทยโดยเฉพาะ”

— พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ

ลูกข้าราชการ

โดย “กันเอง”

ก่อนจะมารับราชการ ผมเคยเป็นลูกข้าราชการมาก่อน พ่อผมเป็นครูเก่าต้องโยกย้ายอยู่เรื่อย ๆ อย่างน้อย ๆ ก็ ๒ ครั้งใน ๕ ปี บางทีย้าย ๒ ปีต่อครั้งก็มี ครึ่งหลังสุดแม่เลยตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวกับหลักอยู่ที่เดียวให้พ่อย้ายไปคนเดียว—จะไปไหนก็ไป พูดอย่างเพลงลูกทุ่งก็ต้องว่า “จะไปไปซิเชิญไป ผู้ชายเมืองไทยมีมากหนักหนา....” ผมก็เลยได้มีโอกาสเข้าโรงเรียนเมื่ออายุ ๕ ขวบ เกินเกณฑ์บังคับของกระทรวงศึกษาฯ มา ๒ ปี เป็นเด็กนักเรียนโค้งในชั้น

อารัมภบทข้างบนนี้มีได้เจกนาจะเล่าถึงซึ่งประวัติของตัวเอง เพียงแต่อ้อมอ้อมนำท่านผู้อ่านสู่ประเด็นว่า อย่างน้อยที่สุด ลูกข้าราชการก็อาจพบตรงที่ท้องเดินทางย้ายภูมิลำเนาอยู่บ่อย ๆ ย้ายโรงเรียนบ่อย ๆ ร่ำเรียนเขียนอ่านไม่ค่อยจะทันเพื่อน อย่างผมเป็นต้น ก็เลยมาจินตนาการว่า ผมเคยเขียนเรื่อง “เมียข้าราชการ” ลงในวารสารนี้มาก็แล้ว จึงน่าจะลองเขียนเรื่อง “ลูกข้าราชการ” ดูบ้าง ส่วนเรื่อง “ผัวข้าราชการ” นั้น เห็นจะต้องรอไปอีกหน่อย เพราะผมยังไม่อยากเขียนเรื่องของตัวเองเนื่องจากเมียผมก็มีอาชีพเป็นข้าราชการเหมือนกัน (แฮะ แฮะ)

บางท่านอาจจะแย้งว่า โห้ย เป็นลูกข้าราชการนี้มีอภิสิทธิ์ร้อยแปด ค่าเล่าเรียนก็ให้พ่อ (หรือแม่คนใดคนหนึ่งซึ่งเป็นภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย) เบิกได้เต็มจำนวนหรืออย่างน้อยก็ครึ่งหนึ่ง เป็นลูกทหาร ลูกครู ก็มีคะแนนช่วยในการสอบเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐบาล เจ็บไข้ได้ป่วยก็เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ ดู ๆ ก็น่าอิจฉา

แต่ขอให้ดู ๆ กันให้ดี ๆ อีกที ลูกข้าราชการกรุงจะเสียเปรียบในข้อที่ว่าส่งลูกเข้าโรงเรียนก็ต้องเสียค่าโต๊ะเก้าอี้หรือเรียกเป็นภาษาแจ๊กว่า “แป๊ะเจี๊ยะ” แปลว่ากินเปล่า ต้องเจียดเนื้อเถื่อนหนังทุนหัวให้เขาไป มิฉะนั้นก็ต้องส่งลูกเข้าเรียนโรงเรียนเทศบาลหรือประชาบาลนี้พูดเฉพาะข้าราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการชั้นผู้น้อยที่มีแต่เงินเดือนเป็นรายได้ทางเดียวซึ่งก็ไม่ค่อยจะพออย่าได้อยู่แล้ว ภาษาเศรษฐกิจเรียกว่าค่าครองชีพไม่พอเพียงหรือผิ่คเคื่องหรือรายได้ต่อหัวต่ำ (Low Per capita Income) ยิ่งกว่านั้น ไหนยังจะโคโนค่าอาหารกลางวัน (ซึ่งเบิกไม่ได้) ค่ารถรับ—ส่ง (ซึ่งก็เบิกไม่ได้อีกนั่นแหละ) ดูแล้วก็น่าหัวโตอยู่หรอกสำหรับข้าราชการผู้มีบุตรมาก ส่วนข้าราชการหัวเมืองนั้น อย่างดีก็ส่งลูกเข้าโรงเรียนในโรงเรียนประจำจังหวัด อย่างปานกลางก็ต้องส่งเข้าโรงเรียนราษฎร์ และอย่างเลวกก็ส่งลูกเข้าโรงเรียนเทศบาล หรือประชาบาล ก็ยอมเป็นที่รู้จักอยู่แก่ใจว่า โรงเรียนราษฎร์ก็ดี เทศบาลก็ดี ประชาบาลก็ดี ส่งสอนอบรมเด็กให้มีความรู้พื้นฐานขนาดไหน ก็ขนาดพิน ๆ เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเมื่อลูกเรียนจบประโยคประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ข้าราชการผู้เป็นพ่อ (หรือแม่) ก็มักจะชวนขวดยหาหนทางส่งลูกของตนเข้ามาเรียนต่อในกรุงเทพฯ อีที่นั่นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็ตามมายิ่งกว่าข้าราชการกรุงเสียอีก ไหนจะค่าเช่าบ้านหรือหอพัก (ในกรณี ไม่มีญาติในกรุงเทพฯ หรือไม่ฝากหลวงตาไว้กับวัด) ไหนจะค่าแป๊ะเจี๊ยะ ไหนจะค่าทอดกฐิน—ผ้าป่าของโรงเรียน ไหนจะ ฯลฯ ซี้เกียจจระไน

ลูกข้าราชการที่เรียนหนังสือในกรุงเทพฯ นั้น ส่วนใหญ่ถ้าไม่มีรถยนต์รับ—ส่ง ก็ต้องห้อยท้องแแต่่งไหนดรเมลไปโรงเรียน ท่านที่มีรถยนต์เห็นเด็กเล็ก ๆ หัวกระเป่าจะข้ามถนนจึงควรจะมีเมตตาการถนาชลดรดยุคให้บ้าง เพราะเด็ก ๆ เหล่านั้น อาจจะเป็นลูกของเพื่อนข้าราชการคนใดคนหนึ่ง ซึ่งพ่อแม่รับราชการตัวเป็นเกลียวยิ่งกว่าต้นทวิสค์ได้รุ่ง

ส่วนลูกข้าราชการหัวเมืองส่วนใหญ่ก็มักจะมีพ่อหรือแม่ซ้อนท้ายจักรยานไปส่ง หรือเหมาสามล้อเป็นรายเดือน หรือเดินเท้าไปและกลับจากโรงเรียน บางทีก็เดินเท้าเปล่าเพราะไม่มีรองเท้าใส่เป็นที่น่าสนใจ

เพื่อนรุ่นพี่ของผมคนหนึ่งถูกย้ายไปเป็นนายอำเภออยู่ในจังหวัดภาคอีสาน มีลูกชายโตอยู่คนหนึ่งต้องส่งเข้าโรงเรียนประชาบาลในละแวกบ้าน แรก ๆ ก็กดข้าวใส่กล่องไปกิน

อยู่ได้สัก ๖-๗ วัน อยู่มาวันหนึ่ง พ่อลูกชายก็ร้องให้อ่านวอนให้พ่อแม่ซื้อกระต๊อบ (กล่องทรงกระบอกสานด้วยตอกไม้ไผ่) ใส่ข้าวเหนียวไก่ทอด ไปกินที่โรงเรียน โดยอ้างเหตุผลว่าที่โรงเรียนเพื่อน ๆ เห็นเขาใช้กระต๊อบกันทั้งนั้น ไม่มีใครใช้กล่องอาลูมิเนียมเหมือนหนูสักคน เขายะคาย...ไอ้ข้าวเจ้าไข่เจียวคุมนั้นมันหมดสมัยไปแล้ว ช่างพ่อแม่ก็ตามใจ อยู่มาได้อีก ๗ วัน ก็ต้องส่งลูกชายให้หมอสวนทวาร เพราะแกไม่ถ่ายทุกซ์มาตลอด ๗ ทิวาราตรี ข้าพเจ้าจะเป็นไข้เอาด้วย หลังจากนั้น ผมได้ข่าวว่าเขาส่งลูกมาอยู่กับญาติที่เมืองนนท์ เพื่อให้กินข้าวจ้าวที่นั่น เข้าโรงเรียนที่นั่น ถูกแพ่งชังมัน

ลูกข้าราชการจึงต้องทรหดอดทนให้พอๆ กับลูกเจ๊กจนๆ หรือลูกชาวบ้านนอกคอกนา

สมัยเด็ก ๆ ผมเรียนหนังสืออยู่ทางบักซ์ไต้ เข้าก็เดินเท้าเปล่าไปโรงเรียน กลางวันก็เดินเท้าเปล่ากลับมากินข้าวบ้าน แล้วเดินกลับโรงเรียน ตกเย็นก็เดินเท้าเปล่ากลับบ้าน ช่วยแม่ทำงาน เคี้ยวเนื้อของผมนั้นใส่รองเท้าต่ำกว่าเบอร์ ๔๑ หาได้ไม่ ด้วยมันจะกัดเอา

สมัยนั้นอยู่บ้านผมพูดกับพ่อด้วยภาษากลาง คือภาษาที่มนุษย์พูดกันอยู่ในกรุงเทพฯ หรือจังหวัดภาคกลาง เวลาไปโรงเรียนไปพูดอย่างนี้กลายเป็นพูดภาษาเดียวกับครูเข้า ไอ้พวกเพื่อน ๆ ผมมันให้ใหญ่กว่าผมเป็น “ข้าหลวงน้ำเค็ม” ด้วยความอายและมานะผมจึงหัก “แหลง” บักซ์ไต้กับพวกมัน แล้วผมก็แหลงบักซ์ไต้เป็นน้ำไหลไฟดับมาจนทุกวันนี้ บางทีเผลอ ๆ ใช้คำบักซ์ไต้พูดภาษากลาง ซึ่งทางนั้นเขาเรียกกันว่า “พูดออกทองแดง” หาใช้ทองนพเก้าไม่

ลูกข้าราชการจึงต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม (Environment) ได้ทุกภูมิประเทศและเหตุการณ์

เพื่อนข้าราชการของผมอีกคนหนึ่งมีลูกเกเร เกกมะเหรกยิ่งนัก อ้อ ถูกแล้วครับ ลูกผู้ชาย.... “มันมาเสียเด็กที่กรุงเทพฯ นี่เอง” ผู้เป็นพ่อเล่าให้ผมฟัง “มันคบเพื่อนล้วนแต่จ๊กโก๋ พวกมิดซามูไร ขอเงินบ่อย ครึ่งละมาก ๆ ไม่ให้มัน มันก็หยิบฉวยของไปจำหน่าย ครั้งหนึ่งผมได้รับเชิญไปงานแต่งงานของเพื่อนคนหนึ่ง ผมซื้อของขวัญเสร็จแล้ว พอตก

เย็นเปิดตู้เสื้อผ้าจะแต่งชุดสากลสักหน่อย หนอยแน่... คุณลองทายซิว่าผมพบอะไรที่ไม่
แขวนเสื้อนอกของผม ? ตัวจำน่ายังไงล่ะคุณ”

“อีกครั้งหนึ่ง มันหนีไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน แล้วโทรเลขมาขอเงิน บอกว่า
ตกรถ ให้ส่งเงินไปที่นั่น ขากลับมันเอาลูกสิงมาฝากผมตัวหนึ่ง เคี้ยวนี้โตแล้วนอกจากลูก
ผมกับผมแล้ว ใครเข้าใกล้ไม่ได้มันกัดตะ ผมเคยเอาไปยกให้องค์การสวนสัตว์คุสึท ที่เขากิน
เขาบอกว่า สิงแสมเขามีกมากแล้ว ไม่ยอมรับ ผมจึงต้องตกที่นั่งญาติเลี้ยงสิงมาจนเคี้ยวนี้

“อีกครั้งหนึ่ง ตำรวจโทรศัพท์มาถึงผมที่ที่ทำงานบอกให้ไปประกันตัวลูกชาย ฐาน
ก่อการทะเลาะวิวาท ถูกทำร้ายร่างกายบาดเจ็บสาหัส เย็บถึง ๑๔ เข็ม ได้ความว่าเพื่อน
ชวนไปตีกับคู่อริ มันก็อยากจะช่วยเพื่อนเลยถูกเขาฟันกบาลแบะมา

พออายุมันครบบวช ผมก็จับมันบวช อยู่ได้ไม่ถึงเดือน มันขอลาสิก เกราะหัดที่
ไม่ได้บวชระหว่างเข้าพรรษา ออกมามันก็โง่อย่างเก่า เอาดีไม่ได้”

“ทำไมไม่ส่งมันไปเรียนนอก ?” ผมถาม

“ถามบ้าๆ” เขาร้อง “ในนี้มันยังสอบเข้าอะไรไม่ได้ ขึ้นส่งไปนอกผมก็ต้องฉิบ
หายขายตัวกันเท่านั้นเอง”

“นี่แหละ เขาถึงว่า ลูกไม่ยอมหล่นไม่ไกลต้น” ผมพูดจบก็ต้องรีบสปริงตัวลอย
จากออกมาให้พันธัมมีรองเท้าของเขา

ลูกข้าราชการบางคนจึงเกิดมาเพื่อผลาญพ่อแม่ออย่างนี้ นึกแล้วมันน่ากุม
กำเนิดนัก

ลูกใครเป็นอย่างลูกเพื่อนผมที่เล่ามาก็นับว่าชวยหนักหนา แต่เขายังชมว่า “ลูกผม
มันยังดีนาคุณ”

“ดียังไง” ผมซัก

“ก็ตรงที่มันยังไม่พกระเบิดขวิดนะซี” เขาตอบ

ผมเปรยว่า “ระวังเถอะ อีกหน่อยมันจะถือระเบิดขวิดมาซู่ๆ พ่อต้องแต่งงาน
ให้ผมนะ ไม่งั้นเราต้องหลังเลื้อยด้วยกันเคี้ยวนี้แหละ”

ผมเคยเห็นลูกขายนายตำรวจ อีกคนหนึ่ง เอาแต่เที่ยวเตร่เล่นการพนันเมาสุรา
อาละวาดเตะพาร์ตเนอร์ในบาร์ พ่อต้องวิ่งหวัชุกหวัชุนเที่ยวตามประกันทัว ต้องวิ่งเต้น
ล้มคคิจนแทบไม่เป็นอันทำคคิในหน้าที่ของตัวเอง

บางครั้ง ลูกข้าราชการก็ช่วยให้พ่อได้ย้ายเร็วกว่าแม่ของมันเสียอีก

ลูกข้าราชการบางคนมีพ่อเป็นคนใหญ่คนโตก็เจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการยิ่ง
กว่าพ่อเมื่อตอนหนุ่มๆ ทำให้เกิดระบบ “อุศตสาหกรรมในครอบครัว” ขึ้นในหน่วยงาน
เดียวกัน เป็นที่ท้อแท้แก่ข้าราชการผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาโดยทั่วไป และบางครั้งก็ต้องทำให้
พ่อหรือแม่ถูกถอนหนอกทั้งๆ ที่รู้ตัวก็มี

เท่าที่เขียนมาถึงแค่นี้ จะมีใครเชื่อบ้างหรือเปล่านั้นไม่รู้ว้า ผมยังไม่มีลูก.

A bird in hand is worth two in the bush.

นกตัวเดียวในมือ มีค่าเท่าสองตัวในพุ่มไม้

A good conscience is a soft fillow.

ความสำนึกในทางที่ดี คือหมอนอันอ่อนนุ่ม

He laughs best who laughs last.

คนหัวเราะดีที่สุด คือคนหัวเราะหลังสุด

ความอดทนตั้งใจของเสมียนพนักงาน

โดย วิโรจน์ ภูจินดา

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งหนึ่งตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองหลวง
อย่างน้อย ๕๐๐ กิโลเมตร ในท้องที่อำเภอแห่งนี้ ทางราชการ
ถือว่าเป็นท้องที่ที่ประชาชนกำลังตกอยู่ในทางสองแพร่ง ทางหนึ่ง
ประชาชนกำลังถูกกดให้ต่ำลงด้วยลัทธิอุบาทว์ คอมมิวนิสต์ด้วยการ
ยุยงส่งเสริมให้ประชาชนเกลียดชังรัฐบาลไทยและเกลียดชังข้าราชการ
อีกทางหนึ่งทางฝ่ายบ้านเมืองก็กำลังเพียรพยายามอย่างสุดฝีมือ
ด้วยการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ และปรับปรุงตัวเจ้าหน้าที่เพื่อ
“ทำศึกแย่งคน” ที่กำลังหลงใหลหลงเชื่อต่อการหลอกลวงการ
โบ้ยปดมดเท็จจากพวกผู้ก่อการร้ายอยู่

ที่ว่าการอำเภอแห่งนี้ก็มีเสมียนพนักงานอำเภอ (เสมียนมหาดไทย) คือ
“คุณสมนึก” รับราชการอยู่ด้วยคนหนึ่ง เสมียนสมนึกเป็นเด็กหนุ่มอายุย่างเข้าปีที่ ๒๕
เล่าเรียนจบ ม. ๖ ของโรงเรียนมัธยมบ้านนอก เสมียนสมนึกเป็นเด็กที่เกิดพื้นบ้านของ
อำเภอนี้เอง เมื่อจบจากโรงเรียนก็สมัครเข้าสอบเป็นเสมียนมหาดไทยในทั่วจังหวัดแล้วจึงได้
รับคำสั่งโยกย้ายมารับราชการอยู่ในอำเภอที่เสมียนสมนึกเกิดนั้นเอง

และที่ว่าการอำเภอที่กล่าวถึงนี้ก็มี นายอำเภอหนุ่ม ซึ่งได้รับคำสั่งโยกย้ายให้มารับ
ราชการได้เพียง ๒ เดือน สำหรับตัวนายอำเภอนั้นเล่าได้ไปศึกษาร่ำเรียนจนมีปริญญายาว
สามวาสองศอก อายุก็เพียงย่างเข้าปีที่ ๓๔ เมื่อฤดูหนาวที่กำลังคืบคลานมาถึงนี้ นายอำเภอ
เป็นนักวิชาการมีความขยันขันแข็งเป็นคนเสียสละที่ทางราชการพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมแก่
สภาพภูมิเทศแห่งนี้ ตัวนายอำเภอมีภรรยาสาวสวยจบถึงขั้นปริญญาโทโอบอ้อมอารี เป็นที่
รักใคร่ของบรรดาเพื่อนฝูงผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของนายอำเภอ คู่พระคู่นาง
รายนี้เหมือนกิ่งทองใบหยก เรื่องของเราจึงเริ่มขึ้น

“สวัสดิ์ครับ ท่านนายอำเภอ” เสมียนสมนึกกล่าวทักทายพร้อมทั้งยกมือไหว้ นายอำเภอ

“สวัสดิ์ คุณสมนึก คุณสมนึกสบายดีหรือ หมู่นี้เห็นขยันทำงานไม่รู้จักเหน็ด เหนื่อยบ้างหรือ มาทำงานตั้งแต่แปดโมงเช้า กลับก็ห้าโมงเย็นทุกวัน” นายอำเภอ กล่าวสัพยอก

“ปรกติผมเป็นโรคตื่นนอนเช้า ตัวคนเดียวพอตื่นนอนขึ้นไม่รู้จะทำอะไร ก็เลยลง จากเรือนรับมาส่งเอกสารงานที่ค้างค้างไว้” เสมียนสมนึกทอบนายอำเภออย่าง นอบน้อม

“คุณสมนึก หมู่นี้เห็นอารมณ์คุณดี ขยันทำงาน และยิ่งวันนี้มาเห็นคุณสมนึก อารมณ์ดีขึ้นอีกจึงขอเชิญคุณสมนึกไปนั่งคุยกันหน่อย” นายอำเภอพูดเชิญชวน และถึงมือเสมียนสมนึกเข้าไปในห้องทำงานของนายอำเภอ

“ท่านนายอำเภอ มีพระราชการอะไรจะสั่งการงานผมหรือ” เสมียนสมนึกถามด้วยความสงสัย

“นี่ก็เพิ่ง ๒ เดือนเท่านั้นที่ผมย้ายมารับราชการที่อำเภอแห่งนี้ บางเวลาผมไม่อาจ เข้าใจเพื่อนร่วมงานบางคนดีพอ ผมต้องขอเวลาอีกสักหน่อย ผมต้องขอโทษ คุณสมนึกด้วยที่ว่ากล่าวสั่งสอนผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหนักบ้างเบาบ้าง บาที่ก็ไม่ ทนได้ชี้แจงรายละเอียด เพราะคิดว่าคนอื่นคงเข้าใจเหมือนตัวผม ผมจึงต้องขอ โทษคุณสมนึกอีกครั้งที่ว่าคุณสมนึกไม่ปฏิบัติงานปฏิบัติตนให้ต้องด้วยสมัยหรือ ต้องด้วยการทำงานตามระบบการปกครองประชาธิปไตย” นายอำเภอกล่าว เจริญชวนคุย

“เรื่องที่ท่านนายอำเภอว่ากล่าวสั่งสอนผมเรื่องนั้น ในตอนแรกๆ ผมกลุ้มใจจน บอกไม่ถูก ได้ปรึกษาหารือกับคุณครูวิทยา ครูใหญ่โรงเรียนประจำอำเภอ คุณครู วิทยาได้ให้ความสว่างแก่ผมในถ้อยคำที่ท่านนายอำเภอสั่งสอน แล้วผมก็นำเอา คำแนะนำไปปฏิบัติจัดทำ ก็ได้ผลน่าพึงพอใจ” เสมียนสมนึกกล่าวตอบพร้อมทั้ง ก้มหน้าลงต่ำ

“คุณสมนึก คุณครูวิทยาท่านให้คำปรึกษาหารือว่าอย่างไรบ้าง ถ้าไม่ใช่เรื่องลับลมคมใน ช่วยถ่ายทอดให้ผมฟังบ้างซิ เพื่อผมจะได้ทราบแนวความคิดดีๆ บ้าง”
นายอำเภอกล่าวขยับยื่นขอเสมียนสมนึก

“ผมลืมนในเรื่องรายละเอียด แต่พอจับเค้าได้ว่า ท่านได้สั่งสอนผมว่า หลักที่ข้าราชการประจำต้องถือเป็นสัจจะประจักษ์ศีลห้า คือ จงวางตัวเป็นกลางทางการเมือง และในขณะที่เดียวกันต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐบาล (ฝ่ายการเมือง) แดลงไว้ต่อรัฐสภาโดยเคร่งครัด การปฏิบัติราชการสมัยนี้ต้องระมัดระวังขั้นกว่าแต่เดิม เคยว่าผู้แทนจะนำเอาไปดัดจริตให้ภักศภาเปล่าๆ” เสมียนสมนึกพูดออกมาอย่างเชื่องช้าแต่ชัดถ้อยชัดคำ

“แหมผมชักอยากพูดคุยกับคุณครูวิทยาของคุณสมนึกจังเลย คุณครูวิทยาไปรำเรียนมาจากสำนักไหนจึงได้พูดจามีหลักมีเกณฑ์น่านับถือยกย่องด้วยความจริงใจ ว่างๆ คุณสมนึกช่วยพาผมไปรู้จักบ้างก็จะขอบใจมาก

ที่คุณครูให้คติพจน์ประจำใจของข้าราชการประจำนี้ถูกต้องด้วยหลักเกณฑ์การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนราษฎรทุกประการ และผมเองก็ได้ยึดหลักปฏิบัติงานปฏิบัติตนเช่นหลักนี้เรื่อยมา แต่ผมออกเสียใจอยู่นิดที่ว่ากล่าวคุณสมนึกไปโดยมิได้ชี้แจงให้เข้าใจอุดมคติการทำงานสมัยมีผู้แทน ผมต้องขอโทษคุณสมนึกอีกที” นายอำเภอกล่าวอย่างคนรู้สึกเสียใจ

“ท่านนายอำเภอไม่ใช่คนผิด ผมเองต่างหากที่เป็นคนผิด เอาเรื่องการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับราชการเพราะลุ่มผมสมัครผู้แทนราษฎรด้วย ผมเป็นหลานก็ต้องเอาใจเข้าช่วยเหลือเพราะความเป็นญาติกัน” เสมียนสมนึกกล่าวตอบด้วยความรู้สึกเสียใจที่ก่อเหตุขึ้น

“นอกจากเรื่องที่ว่ามานี้ คุณสมนึกมีความข้องใจอะไรเพิ่มเติมอีกไหม เพื่อผมกับคุณสมนึกจะเข้าอกเข้าใจกันดีขึ้น” นายอำเภอพูดเป็นเชิงถาม

“ท่านนายอำเภอครับ ไหนท่านนายอำเภอก็มาเป็นเจ้านายผม ท่านนายอำเภอเป็นถึงกัปตันเรือ ผมลูกเรือที่กำลังฝ่าลมคลื่น ก่อนที่จะช่วยกันจ้ำช่วยกันพาย

ต้องพูดจากันให้เข้าใจเรื่องรูปร่างว่าเธอจะแล่นไปในแนวทิศทางใด เธอ
 จึงจะพ้นจากมรสุม หรือพ้นจากการเกยตื้นได้” เสมียนสมนึกพูดพร้อมทั้ง
 หันหน้าไปทางนายอำเภอ

“เออ! มันต้องยังงั้นซิ เมื่อมีข้อข้องใจอะไรอีกต้องสอบถามกัน ผมถือหลักที่ครู
 บาจารย์และท่านอธิบดีกรมการปกครองเคยสั่งสอนผมว่า เมื่อลูกน้องเกิดความ
 ไม่สบายใจ ลูกพี่ก็ไม่สบายใจด้วย การทำงานต้องมีทีมเวิร์ค ต้องต่าง
 เข้าใจในจุดหมายปลายทางเดียวกัน สิ่งไหนจะเป็นการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข
 ลูกพี่ต้องทำทุกอย่าง ขวัญหรือกำลังใจลูกน้องจึงจะอยู่กับเนกบตัว เมื่อนน
 งานหนักงานเบาจะเดินไปบรรลุเป้าหมายทางราชการตั้งไว้” นายอำเภอ
 ดามรุกเร้าพร้อมกับอธิบายความ

“ผมขอเรียนท่านนายอำเภอก่อนว่า ผมจบแถม. ๖ บ้านนอก ผมไม่ค่อยจะเข้า
 ออกเข้าใจศัพท์แสงหรือวิชากงวิชาเกนทางการบริหารสมัยใหม่ ที่ผมสอบเข้ามา
 เป็นเสมียนได้ก็เพราะข้อสอบเขาสอบออกวิชากฎหมายพื้นๆ วัฒนธรรม ความรู้
 รอบตัว เรื่องความภาษาไทย แปลอังกฤษระดับง่าย ๆ ผมโชคดีจึงสอบเข้ามาได้
 ผมสมัครใจอยากเป็นลูกมหาดไทยรับใช้พ่อแม่ พี่น้อง ลุง ป้า น้า อาว์ จึงบาก
 หน้าเข้ามา ถ้าผมรู้ว่ามีนัยอย่างนี้ผมไปเลี้ยงควายดีกว่า”

แต่ผมมาคิดใจคำสั่งสอนคุณครูวิทยายุทธเดียว คือว่าคุณครูวิทยาบอกผมว่า
 สมัยนี้เราต้องทำงานอย่างคนมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ต้องทำงาน
 ให้มีประสิทธิภาพ ทำงานรวดเร็ว แล้วต้องประหยัดเสียด้วย เมื่อนั้นจึงจะ
 ได้ชื่อว่าข้าราชการทำงานอย่างคนมีอุดมคติทางการบริหาร ทางการเมือง
 แบบคัลลองประชาธิปไตย ผมงงแตกเลย ไม่เข้าใจอะไร คือ การทำงานมี
 ประสิทธิภาพ อะไรคือการทำงานรวดเร็ว อะไรคือการทำงานอย่างประหยัด
 อะไรคือการทำงานตามแบบคัลลองประชาธิปไตย อัยผมจะตายแล้ว ไม่เข้าใจ
 เข้าใจเอาเสียเลย ผมเห็นจะเป็นคนโง่เง่าเท่าคุณเป็นแน่แท้” เสมียนสมนึกทั้ง
 คำถามอย่างคนท้อแท้

“ผมต้องขอชมเชยคุณครูวิทยาอีกครั้ง คุณครูวิทยาไปร่ำเรียนมาจากอาจารย์ที่ไหน จึงมีที่แตกอย่างนี้ ผมต้องไปกราบขอความรู้จากคุณครูบ้าง แต่อย่างไรก็ตามเด็กเรื่องอธิบายวิชาการต้องไม่พันศัพท์แสงทางวิชาการนั้นๆ เช่น หมอกก็ต้องใช้ศัพท์หมอก กบทำบุญชกใช้ศัพท์ทางบุญชก พวกทหารก็ต้องใช้ศัพท์ทหาร ฉะนั้นวิชาการที่คุณสมนึกถามผมมานี้จึงจำต้องใช้ศัพท์แสงเช่นกัน แต่ผมจะพยายามอธิบายด้วยคำง่าย ๆ

เอาละวันนี้เรายังพอมีเวลาบ้างเรามาว่ากันแต่ **“ทำงานอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพกัน”** ก็พอแล้ว วันหน้าผมจะเรียกประชุมข้าราชการซักซ้อมความเข้าใจเรื่อง ทำงานอย่างไรเรียกว่ารวดเร็ว ทำงานอย่างไรจึงประหยัดแต่ได้ผลงานมาก วิชาการขนาดนี้เขาเรียกกันเอาถึงขั้นคอกเตอร์เชียวนะ” นายอำเภออธิบายด้วยความสนุก

“นับเป็นความกรุณาของท่านนายอำเภออย่างยิ่ง แต่ขอเรียนอีกครั้งว่า กรุณาอย่าใช้ศัพท์แสงสูงนัก ผมพินความรู้ต่ำและโดยเฉพาะวิชาการการบริหารทางผมไม่กระดิกเอาเลย” เสมียนสมนึกขอร้อง

“ผมจะพยายามเดินเรื่องตามที่คุณสมนึกข้องใจ แต่ต้องขออนุญาตว่าก่อนว่าเรื่องวิชาการอะไรก็ตาม มันไม่พันเรื่องศัพท์แสงสาขาวิชานั้น แต่ผมจะพยายามทำมันให้ง่ายเหมือนผมอธิบายให้เด็ก ม. ๖ ฟัง เป็นอย่างไรพอใจไหม” นายอำเภอหันไปถามเสมียนสมนึก

“ผมขอกราบนายอำเภอสามครั้ง ผมทราบจากปากเพื่อนผมว่า ท่านนายอำเภอเป็นนักเรียนชั้นเกียรตินิยมของมหาวิทยาลัย เป็นคนที่มีอุทิศกต เกียรติประวัติไม่เคยห่างพร้อยในชีวิตราชการและชีวิตส่วนตัว ผมจึงดีใจอย่างมากที่ได้เจ้านายดี ๆ อย่างนี้ อย่าหาว่าผมชมผู้บังคับบัญชาเลย” เสมียนสมนึกพูดด้วยใบหน้าที่ชื่นชมในท่านายอำเภอ

“นี่คุณสมนึก นี่คุณนายของผมมาพอดี คุณผู้หญิงเป็นผู้บังคับบัญชาในชีวิตส่วนตัวของผม ผมชอบหัวกันไปทุกหนทุกแห่ง คุณสมนึกรู้จักกันไว้ซี” นายอำเภอกล่าวแนะนำคุณนายอำเภอ

“สวัสดิ์ครับ คุณนายท่านนายอำเภอ” เสมียนสมนึกยกมือไหว้แล้วหันไปยกเก้าอี้เชิญคุณนายนั่ง

“สวัสดิ์ค่ะ ขอบคุณค่ะคุณสมนึก วันนี้ดิฉันโชคได้มารู้จักกับคุณสมนึก ท่านนายอำเภอเคยชมเสมอว่า ท่านมีลูกน้องขยันขันแข็งทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยอย่างกะคุณสมนึกนี่” คุณนายนายอำเภอทักทายด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม

“ท่านนายอำเภอยกยอเอาไปลาผมไปหลายปี ความจริงใจผมควรให้ท่านนายอำเภอจับผมไปเขียนสั่งสอนสัก ๑๐ ที่ที่ทำตนไม่คล่องตัวไม่ทันสมัย เอาใจนายไม่เป็น ไม่รู้จักเข้าหลังบ้านเจ้านาย ผมเกิดมาอาภัพจริงๆ เรื่องอย่างนี้ เสมียนสมนึกกล่าวคำทบทวนตนเอง

“คนดีคนขยันอย่างคุณสมนึก คุณพี่นายอำเภอทำไมลงคอ มีแต่จะสั่งสอนส่งเสริม ชูปลั่งให้เจริญในตำแหน่งหน้าที่ราชการสืบไป ไซ้ใหม่คุณพี่นายอำเภอ” คุณนายนายอำเภอพูดล้อ

“นี่น้องรัก เย็นนี้หุงข้าวเผื่อคุณสมนึกด้วยนะ พี่จะชวนกันไปทานข้าวที่บ้านเรา” นายอำเภอหันไปพูดกับคุณนาย

“ยินดีอย่างมากค่ะ วันนี้น้องจะหลนเต้าเจี้ยวทรงเครื่อง แกงปลาตุก ทอดมันกุ้งให้ทานกัน แล้วสุราเอาด้วยหรือเปล่าค่ะ” คุณนายนายอำเภอหันหน้าไปออเชาะนายอำเภอ

“ขอให้เหมือนเดิมน้องรัก แม่โขง... โชดาโหลแซ่เย็นเจี๊ยบ” นายอำเภอสัพยอกคุณนายนายอำเภอ

“คุณสมนึกคิดฉันทละค่ะ จะได้ไปเตรียมอาหารไว้รอท่า” คุณนายนายอำเภอลุกขึ้น เสมียนสมนึกยกมือไหว้

“ผมชักคันปากแล้ว ท่านนายอำเภอครับ ผมว่าแล้วเชียว เสียงเล่าเสียงลืออันใดที่ว่าคุณนายท่านนายอำเภอเป็นคนสวยเป็นคนสาวมีปริญญาดัง ๒ อัน โอบอ้อมอารีรู้จักปรนนิบัติสามีเป็นที่ตั้ง มิน่าเล่าเจ้านายของผมจึงไม่ยอมไปห่างจากบ้านสักที ผมขอจำไว้เป็นตัวอย่างในการหาคุณนาย” เสมียนสมนึกพูดออกมาด้วยความตื่นตันใจ

“คุณสมนึก เบิร์กที เกียวตีผมจะแตกเสียก่อนได้เป็นปลัดจังหวัด เรามาเข้าเรื่อง
“การทำงานอย่างไร จึงจะถือได้ว่ามีประสิทธิภาพดีกว่า” นายอำเภอชักชวน
เสมียนสมนึก

“ครับผม ท่านนายอำเภอ” เสมียนสมนึกรับคำ

“โอ้ที่ว่าการทำงานต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นนะ เกมที่ผมก็ไม่ค่อยเข้าออก
เข้าใจนัก แต่อาจารย์ผมสอนผมว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสามารถมองได้
สองแง่สองมุม คุณสมนึกอย่าเพิ่งทำท่าตกใจซิ” นายอำเภอเข้า

“ผมงงจริงๆ ทำไมโลกเรานี้จึงคิดเรื่องวุ่นๆ อย่างนี้ จะมีแง่เดียวมุมเดียวก็สิ้นเรื่อง
ไป” เสมียนสมนึกรำพันเบาๆ

“นี่แหละ เขาเรียกว่าวิชาการละ คุณสมนึกต้องเอาใจใส่ไว้ พอคุณสมนึกสอบปลัด
อำเภอตรีต้องโดนข้อสอบชนิดนี้แน่ เมื่อเราเข้าใจตอบก็จะได้คะแนนดี นั่นหมาย
ถึงตำแหน่งหน้าที่เป็นรางวัล

ในแง่มุมหนึ่ง เมื่อเรามองในวงการธุรกิจเราจะพบเรื่องประสิทธิภาพได้
ง่าย ๆ เช่น บิ๊นเราทำกำไรให้บริษัท ๑ ล้านบาท พอหน้าเราทำกำไรให้บริษัท
เป็น ๒ ล้านบาท นี่แหละเขาว่าทำงานมีประสิทธิภาพละ หรือเรามาคิดในแง่
ราชการบ้างก็ได้ สมมติว่า ที่อำเภอเรามีเสมียนพิมพ์ดีดอยู่ ๒ คน คนหนึ่ง
พิมพ์ดีดไม่ผิดเลยพิมพ์ได้ต่อวันถึง ๒๐ หน้า แต่เสมียนพิมพ์ดีดอีกคน พิมพ์ดีด
ตกหล่นบ้าง พิมพ์ได้เพียงวันละ ๑๐ หน้า เราต้องถือว่าเสมียนพนักงานคนแรก
มีประสิทธิภาพการทำงานสูงกว่าคนหลัง” นายอำเภออธิบายด้วยตัวอย่าง

“ตามที่ท่านนายอำเภอกรุณาอธิบายมานี้ ผมพอเข้าใจครับ แต่การทำงานราชการ
แบบที่เขาเรียกว่า ให้บริการประชาชนนี่ซิ ผมยังไม่ทราบว่าจะมองประสิทธิภาพ
กันตรงไหน ท่านนายอำเภอช่วยด้วยเถิด” เสมียนสมนึกยกมือไหว้ขอร้องนาย
อำเภอ

“คุณสมนึกนี้หัวไวจัง ถามเข้าประเด็นเปียบเลย คือว่า ในแง่มุมอันที่สองเข้าเรื่อง
พอดี

การทำงานราชการของเราบางชนิดวัดประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี เช่นเรื่องพิมพ์ดีดที่ผมยกตัวอย่างนั้นไง นอกจากนั้นยังมีงานร่างหนังสือโต้ตอบ งานรับส่งหนังสือ งานเกี่ยวกับเครื่องมือจักรกล งานที่มีลักษณะไปในทางการค้าการขาย เป็นต้น แต่งานราชการบางประเภทนี้วัดยาก และงานที่วัดอย่างยากเย็นแสนเข็ญ คือ งานให้บริการประชาชนอย่างกับตำแหน่งที่ผมดำรงอยู่นี้ ถ้าจะวัดกันจริงๆ ก็พอวัดกันได้ โดยเรามีทางออกไปว่า เราปฏิบัติราชการด้านการให้บริการแก่ประชาชนอย่างไรสร้างความพอใจ เราถือว่า การทำงาน เช่นนั้นมีประสิทธิภาพ หรือที่คุณครูวิทยาบอกว่า “การทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อประชาชนในละ” เช่นตัวอย่าง เมื่อประชาชนมาติดต่อขอรับบริการที่ว่าการอำเภอของผม ผมเข้าต้อนรับขับสู้ประชาชนด้วยอัธยาศัยไมตรี ไม่เรียกร้องสิ่งตอบแทน ประชาชนก็เอาไปคุยเป็นคุ้งเป็นแควว่า นายอำเภอทำงานดี เข้าถึงประชาชน หรือในกรณีที่ผมขยันไปตรวจตราท้องที่ดูแลความทุกข์สุขของราษฎร เมื่อประชาชนเดือดร้อนเรื่องขาดน้ำกินน้ำใช้หรือขาดน้ำเพาะปลูกนายอำเภอก็จัดหาให้ หมู่บ้านใดมีโจรผู้ร้าย นายอำเภอก็เข้าปราบปรามสอดส่องแก้ไขจนชาวบ้านร่มเย็นเป็นสุข หรือในกรณีที่เด็กไม่มีที่เรียนหรือโรงเรียนขาดครู ทางนายอำเภอก็ช่วยจัดบดเบ้าให้มีโรงเรียนให้มีครูเท่านั้น ก็ชื่อว่า บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตามอุดมการณ์ของกระทรวงมหาดไทยเราแล้ว เมื่อนั้น “ประชาชนจะพอใจ” ทางราชการ อย่างนี้เราเรียกว่า ให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ” นายอำเภออธิบาย

“เอ ผมอยู่กับท่านนายอำเภอคนก่อน ไม่เห็นท่านพูดสอนอย่างนี้ ผมเริ่มทาสว่างมากขึ้น ผมพอเข้าใจวิธีการทำงานแบบรับผิดชอบหรือมีประสิทธิภาพขึ้นลงๆ แล้ว ผมต้องขอขอบพระคุณท่านนายอำเภอที่ได้ให้เกียรติส่งทางให้ผมเดินไปไม่ตกหลุมตกบ่อ” เสมียนสมนึกพูดด้วยความพึงพอใจ

“นี่เป็นตัวอย่างง่ายๆ เท่านั้น ความจริงการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมันเกี่ยวพันกับเรื่องเทคนิคการทำงานหลายอย่าง เช่น เกี่ยวกับขวัญในการทำงานของลูกน้องบ้าง เป้าหมายของการทำงานบ้าง การทำงานที่มีการประสานงานการติดต่อที่ดี

และที่สำคัญคือการฝึกอบรมลูกน้องให้รู้จักการทำงานในหน้าที่การงานว่า สมควรปฏิบัติแค่ไหนเพียงใด

แต่อย่างไรก็ตามที่ การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของเราต้องประกอบไปด้วย
(๑) การทำงานอย่างรวดเร็ว (๒) ผลงานที่ต้องใช้จ่ายเงินของแผ่นดินให้น้อยที่สุด (๓) ผลที่ได้ต้องมีปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น หรือสร้างความพอใจให้แก่ผู้รับบริการ

เอาไว้นหลังค้อยต่อกัน” นายอำเภอกล่าวสรุป

“ผมพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติจัดทำให้ สมกับที่ท่านนายอำเภอกรุณาเมตตาสงสารให้ วิทยาทานแก่คนอย่างผมที่มีความรู้แค่ ม. ๖ บ้านนอกคอกต้อสะตือต้อ” สมนึกยกมือไหว้นายอำเภอ

“ก่อนที่คุณสมนึกจะจากไป ผมขอเพิ่มเติมอีกนิด ขณะนี้ในอาณาบริเวณเขตพื้นที่ อำเภอของเรากำลังทำศึกแย่งกัน เราจะมีวิธีการหรือกลยุทธ์อย่างไรในการดึง ประชาชนให้กลับมาเป็นพวกทางราชการของเราบ้าง วิธีทำที่ง่าย ๆ อย่างนี้ ๆ พล ฯ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พลเอก ประภาส จารุเสถียร ท่านสอนไว้ว่า ต้องรู้จักปรับปรุงการปฏิบัติงานการ ปฏิบัติคนให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขแก่พี่น้องประชาชนของเรา ไม่ทำตน เป็นเจ้าขุนมูลนาย รู้จักนำเอาวิธีการเข้าถึงประชาชนไปใช้ รู้จักสร้าง ศรัทธาความรักให้เกิดแก่ดวงใจประชาชน ผมเชื่อว่าให้สิบคอมมิวนิสต์มาอยู่ แหย่ก็ไม่มีทางเอาชนะท่านได้ จริงไหมคุณสมนึก” นายอำเภอกล่าวซ้ำ

“จริงร้อยเปอร์เซ็นต์ครับ ผมขอลาท่านไปทำงานรับใช้ประชาชนละครับ” คุณ สมนึกยกมือลา นายอำเภอ

“สวัสดิ์ คุณสมนึก เย็นนี้อย่าลืมไปทานข้าวเย็นบ้านผม อย่าปล่อยให้คุณผู้หญิงรอ เกื่อนะ”

ปัญหากฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน

ตอบโดย

เสริมสุข ไก่วาทนิช	หัวหน้าแผนกระเบียบ	สำนักงาน ก.พ.
ชนะ อินสว่าง	ผู้ช่วยหัวหน้ากอง	กองวินัยและเรื่องราว
สมพงษ์ นิ่มนกร	นิติกรโท	กองระเบียบข้าราชการ
ชัยณรงค์ ละออเนวล	หัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่	สำนักงานเลขาธิการ

สำนักงาน ก.พ.

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ลงพิมพ์นามจริง ขอได้โปรดแจ้งความจำนงค์ในจดหมายที่ถามไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ปัญหากฎหมาย

ตอบคุณจรัส ตันติกุล

ถาม ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ ว่า การโอนพนักงานเทศบาลมาเป็นข้าราชการพลเรือนนั้นกระทำได้ จึงใคร่เรียนถามว่า ถ้าจะโอนข้าราชการพลเรือนไปเป็นพนักงานเทศบาล จะกระทำได้หรือไม่ และการพิจารณาบำเหน็จบำนาญจะได้เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนหรือไม่ประการใด

ตอบ โอนไปได้ครับ ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และเวลาราชการก็ต่อเนื่องกันตามวรรคท้ายของมาตรา ๓๘ ดังกล่าว สำหรับเรื่องบำเหน็จบำนาญนั้น จะได้รับบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน ส่วนรายละเอียด หลักเกณฑ์ และสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ เป็นไปตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๑๐๑

ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา เงินเดือน ๗๕๐ บาท ต่อมาสอบชั้นตรีได้ ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้น ๘๕๐ บาท โดยให้ทดลองปฏิบัติราชการแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๒ ครั้นในเดือนกรกฎาคมซึ่งมีการขอเลื่อนขึ้นเงินเดือนในงบประมาณ ๒๕๑๓ นาย ก. มีสิทธิที่จะได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนหรือไม่ ซึ่งนาย ก. กรบกำหนดหกเดือนเมื่อสิ้นเดือนมิถุนายน

ตอบ เมื่อพ้นจากการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว นาย ก. ก็ยังไม่มีสิทธิที่จะได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ทั้งนี้ ตามนัยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๘๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนขึ้นเงินเดือน เพราะตอนที่นาย ก. ได้เลื่อนชั้น นาย ก. ได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่ได้รับอยู่ในชั้นเดิม

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๑๘๐/๒๕๑๑

๑. ถาม ตอนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเสวยราชและราชาภิเศกนั้น ทางราชการได้จัดทำเหรียญที่ระลึกอะไรขึ้นบ้างที่เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และถ้าสมมติว่าบิดาได้รับเหรียญดังกล่าวทั้งสองชนิด ต่อมาได้ปลดเกษียณและออกจากราชการไป บุตรซึ่งเข้ารับราชการจะมีสิทธิประดับเหรียญนั้นได้หรือไม่ เพราะเหตุใด และเหรียญดังกล่าวก็ยังอยู่ไม่ได้ส่งคืนแต่อย่างใด

ตอบ ทางราชการได้จัดทำเหรียญบรมราชาภิเศกอย่างเดียวครับ ถ้าบิดายังมีชีวิตอยู่ บุตรก็ประดับไม่ได้ เพราะบิดายังใช้อยู่ ถ้าบิดาเสียชีวิตแล้ว บุตรใช้เป็นเครื่องประดับในลักษณะที่เชิดชู เช่น ห้อยคอได้ แต่จะประดับอย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่ได้ และเหรียญนี้เป็นสิทธิ ไม่ต้องส่งคืนครับ

๒. ถาม ข้าราชการกรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ และเป็นกรมเดียวในประเทศไทยที่เป็นรัฐพาณิชย์ การเลื่อนขั้นนั้นปรากฏว่า จากชั้นจัตวาเป็นชั้นตรีเป็นไปโดยเลื่อนขั้นมา นอกจากนั้นต้องสอบ เช่น ตรีเป็นโท และเอก ถ้าหากว่า ก.พ. จะ

ออกกฎโดยระบุว่าจะเป็นชั้นโทหรือเอกก็ไม่ต้องสอบ ใช้วิธีเลื่อนเช่นนี้จะได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่ได้ครับ เพราะมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้เลื่อนชั้นข้าราชการจากชั้นตรีเป็นชั้นโท ชั้นโทเป็นชั้นเอก เฉพาะผู้ที่สอบคัดเลือกได้เท่านั้น ก.พ. จึงจะออกกฎ ก.พ. ที่ขัดกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนไม่ได้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๘๓๗

ในปัญหากฎหมายของวารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๕ เดือนพฤษภาคม ๒๕๑๒ มีสมาชิกเลขที่ ๕๖ ถามปัญหากฎหมายว่า

สมมติว่านาย ก. เป็นสั้วแพทย์จังหวัด นาย ข. เป็นผู้ช่วยสั้วแพทย์จังหวัด ในกรณีที่นาย ก. ไปราชการท้องที่ กงเหลืออยู่แต่นาย ข. ซึ่งปฏิบัติหน้าที่รักษาราชการแทนอยู่ในสำนักงานวันนั้น มีประชุม อ.ก.พ. จังหวัด และ อ.ก.ท. จังหวัด ขอเรียนถามว่า

ถาม ตัวนาย ข. ไปประชุมดังกล่าวแทนนาย ก. ได้หรือไม่? เพราะเหตุไร? ทางนี้มีการถกเถียงกันหลายแผนกว่า นาย ข. เข้าร่วมประชุมไม่ได้และไม่เป็น อ.ก.พ., อ.ก.ท. จังหวัด แต่ความคิดเห็นของข้าพเจ้าว่า นาย ข. เข้าร่วมประชุมได้และเป็นตัว อ.ก.พ., อ.ก.ท. จังหวัด ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่เช่นสั้วแพทย์จังหวัดทุกประการ

ตอบ วรคท้ายของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ผู้รักษาราชการในตำแหน่ง “มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาราชการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้รักษาราชการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาราชการในตำแหน่ง แล้วแต่กรณีด้วย”

ดังนั้น ตามที่ท่านเข้าใจว่า นาย ข. เข้าร่วมประชุมได้ และเป็น อ.ก.พ., อ.ก.ท. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับสั้วแพทย์จังหวัด จึงเป็นการถูกต้องแล้วครับ

ที่ผมลอกมาทั้งหมดนี้เพื่อให้กระจ่างแจ้งและไม่ต้องค้นดูในหนังสือวารสารฉบับเดือน พฤษภาคม ๒๕๑๒ อีก ผมสงสัยว่าระหว่างความคิดของผม และคำตอบที่ท่านตอบไปนั้น อันไหนถูกกันแน่ เพราะนาย ข. เป็นผู้ช่วยส้วแพทย์จังหวัด และรักษาราชการแทนเท่านั้น ไม่ใช่รักษาราชการในตำแหน่งส้วแพทย์จังหวัด ผมจึงมีความเห็นว่า นาย ข. น่าจะเข้าร่วม ประชุม อ.ก.พ., อ.ก.ท. จังหวัดได้ แต่ถ้าในที่ประชุมมีการโหวตหรือลงคะแนน นาย ข. ไม่มีสิทธิทำได้ คือไม่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับส้วแพทย์จังหวัดทุกประการ จะถามหรือ ตอบข้อซักถามอย่างเต็มปากไม่ได้ เพราะไม่ได้รับมอบอำนาจโดยตรง ความข้อนี้จะผิดถูก เพียงใด ขอท่านได้โปรดพิจารณาให้ความกระจ่างอีกครั้ง เพราะระหว่างรักษาราชการแทน กับ รักษาราชการในตำแหน่ง ไม่เหมือนกัน

ตอบ ขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาถามไปอีกครั้งหนึ่ง ผู้ตอบปัญหาต้องขอภัย ที่ตอบคร่าวๆ ก่อนโดยพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ว่า มีอำนาจหน้าที่เหมือนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ โดยมีได้พิจารณาว่าเป็นกรณีรักษาราชการ หรือรักษาราชการ จึงขอตอบท่านและท่านเจ้าของ ปัญหาเดิมซึ่งได้หารือเข้าไปอีกเช่นกันในคราวนี้ ดังนี้

คำว่า “รักษาราชการแทน” ใช้สำหรับกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เป็นครั้งคราว ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ถ้ามีตำแหน่ง รองหรือผู้ช่วย ก็ไม่ต้องมีคำสั่งแต่งตั้ง ถ้าไม่มีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ต้อง มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทน

ในเรื่องอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาราชการแทน มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ พระราชบัญญัติมอบหมายอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นรักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ดี ในกรณีที่พระราชบัญญัติ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติหน้าที่ แทนใดก็ดี ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ทดแทน

ในกรณีที่มิกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่ อย่างไรก็ดี ก็ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามความในวรรคแรกทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่ นั้นในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่แทนด้วย แล้วแต่กรณี”

คำว่า “**รักษาราชการแทน**” ใช้สำหรับตำแหน่งว่างหรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว โดยที่ตำแหน่งนั้นมิได้มีระบุไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน อีกทั้งเป็นตำแหน่งที่ไม่มีตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยไว้ด้วย ต้องมีคำสั่งตั้งผู้รักษาราชการในตำแหน่งนั้น ๆ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาตั้งจากข้าราชการคนใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาราชการนั้น มาตรา ๒๔ วรรคท้าย บัญญัติไว้ว่า “**ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาราชการนั้น** ในกรณีที่กฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้รักษาราชการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาราชการในตำแหน่ง แล้วแต่กรณีด้วย”

เมื่อกฎหมายกำหนดให้ทั้งผู้รักษาราชการแทนและผู้รักษาราชการแทน มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่ไปรักษาราชการ และรักษาราชการแล้ว จึงเห็นว่านาย ข. มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับสัทวแพทย์จังหวัดที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมได้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๖

ถาม ผู้ว่าราชการจังหวัดได้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการพลเรือนจำนวน ๓ นาย ในชั้นการสอบสวนปากคำผู้ถูกสอบสวนและพยานคณะกรรมการ ๓ นายได้ลงนามในบันทึกนั้น ๆ ทั้ง ๓ คน แต่ตอนสรุปผลเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดผู้แต่งตั้งกรรมการ มีประธานกรรมการ ๑ นาย และกรรมการอีก ๑ นาย เป็นผู้ลงนามในบันทึกสรุปผลเสนอ เพราะกรรมการอีกคนหนึ่งติดราชการจนไม่สามารถจะมาลงนามในบันทึกสรุปได้ ดังนั้นจะถือว่าสรุปผลที่เสนอนั้นใช้ได้ตามกฎหมายหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่าด้วยการสอบสวน ได้กำหนดไว้ในข้อ ๒๓ ว่า “เมื่อการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมปรึกษาทำรายงานการสอบสวนสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาฐาน

ใด ในมาตราใด และควรลงโทษสถานใดหรือไม่ เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน.....” และข้อ ๑๑ ว่า “.....ในการประชุมปรึกษาต้องมีประธานกรรมการและกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนแต่ไม่น้อยกว่าสามคน จึงจะเป็นองค์คณะดำเนินการประชุมปรึกษาได้.....” ฉะนั้น การทำรายงานการสอบสวนสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งความเห็นนั้น ข้อสำคัญประการหนึ่ง คณะกรรมการต้องทำการประชุมปรึกษา จึงขอเรียนด้วยว่า ถ้าหากเป็นเรื่องที่ทำรายงานการสอบสวนขึ้นแล้วลงชื่อกันโดยไม่มีการประชุมปรึกษา ผู้ตอบเห็นว่าไม่ชอบด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมาย ส่วนเรื่ององค์คณะกรรมการที่จะดำเนินการประชุมปรึกษารายงานการสอบสวนนั้น ตามข้อ ๑๑ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวเห็นได้ชัดแจ้งว่า นอกจากต้องมีประธานกรรมการและกรรมการอื่นรวมกันไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนแล้ว ยังต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนอีกด้วย ดังนั้น ในกรณีที่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน ๓ คน คณะกรรมการทั้ง ๓ คนต้องพร้อมกันประชุมปรึกษารายงานการสอบสวน การประชุมปรึกษาเพียง ๒ คนไม่ครบองค์คณะ รายงานการสอบสวนนั้นจึงไม่มีผลใช้ได้ตามกฎหมาย แต่ทั้งนี้หมายถึงเฉพาะกรณีที่เป็นการจัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนตาม ม. ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เท่านั้น ถ้ามิใช่เป็นการตั้งกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๕ ย่อมไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว

ธรรมะคือคุณากร ส่วนขอบสาร
 คุจดวงประทีปขั้ววล
 แห่งองค์พระศาสดาจารย์ ส่องสัต์วิสันดาน
 สว่างกระจ่างใจมนต์

ปัญหาคลัง

ตอบโดย

วิเชียร ไฉ่เรียง รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง

สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม

เฉลิมชัย วสุแทนท์ นิติกรเอก

วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๑ กองเงินเดือน

แสงอาทิตย์ บุญนาค หัวหน้าแผนก ๑ กองบำเหน็จบำนาญ

กรมบัญชีกลาง

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ตอบปัญหาคลัง โปรดส่งไปที่
 “บรรณาธิการวารสารข้าราชการ” และระบุด้วยว่าให้ตอบใน
 วารสารข้าราชการหรือตอบส่วนตัวทางไปรษณีย์ ท่านผู้ใดมีทั้งปัญหา
 คลัง ปัญหากฎหมาย หรือปัญหาอื่น ๆ โปรดแยกถามต่างหาก
 จากกัน เพื่อให้ได้รับคำตอบที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

ปัญหาคลัง

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๑๐๓

เนื่องจากมีพยาบาลคนหนึ่งบรรจุเข้ารับราชการเมื่อ ๑๕ มกราคม ๒๔๙๘ ประสงค์
 จะลาออกจากราชการวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๒ ในระหว่างใช้กฎอัยการศึกทั้ง ๒ คราว มี
 วันลาป่วยและลากิจรวม ๖ เดือน ขอเรียนถามการคิดเวลาราชการ และการคำนวณบำเหน็จ
 บำนาญดังนี้

๑. ถาม อายุราชการจริงกี่ปี ทวิคูณกี่ปี รวมแล้วเป็นเวลาราชการเท่าไร

ตอบ อายุราชการ ๑๔ ปี ๔ เดือนเศษ วันพฤหัสบดี ๖ ปี ๑๐ เดือนเศษ รวมเป็นเวลาราชการ ๒๑ ปี ๒ เดือนเศษ

๒. ถาม ได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้าย ๑,๑๕๐ บาท จะได้รับบำเหน็จเท่าใด และถ้ารับบำนาญ จะได้เดือนละเท่าใด

ตอบ บำเหน็จ ๒๔,๑๕๐ บาท ถ้าออกโดยมีสิทธิได้รับบำนาญ จะได้รับเดือนละ ๔๓๙.๐๙ บาท

๓. ถาม การนับอายุราชการเพื่อกำหนดบำเหน็จบำนาญนั้น อายุราชการก็มีสิทธิได้รับบำเหน็จ และก็มีสิทธิได้รับบำนาญ

ตอบ เวลาราชการสำหรับกำหนดบำเหน็จบำนาญ ไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์ได้รับบำเหน็จ ตั้งแต่ ๑๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปได้รับบำนาญ แต่จะต้องเข้าเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ด้วย

ตอบสมาชิกเลขที่ ๖๓๑

ถาม นาย ก. รับราชการเป็นข้าราชการสามัญชั้นจัตวาตำแหน่งประจำแผนกจัดทาสู่ที่ทำการป่าไม้จังหวัดกาฬสินธุ์ เงินเดือน ๑,๐๐๐ บาท แต่ยังไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นชั้นตรี เพราะเงินเดือนไม่ถึง ๑,๓๐๐ บาท นาย ก. ไปราชการท้องที่ จะเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงในตำแหน่งเสมียนพนักงาน หรือประจำแผนก

ตอบ เบิกได้ตามตำแหน่งที่ดำรงอยู่ คือ ประจำแผนกครับ

ตอบสมาชิกจังหวัดหลังสวน

นาย ก. เป็นข้าราชการธุรการวิสามัญมาก่อน ต่อมาสอบสามัญชั้นจัตวาได้เงินเดือนใหม่เดือนละ ๕๔๐ บาท ทดลองปฏิบัติหน้าที่วิสามัญชั่วคราวจนกว่า ๖ เดือน ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่วิสามัญชั่วคราวนี้ รับเงินเดือน ๕๔๐ บาทโดยไม่หักเงินสะสมต่อมา ได้รับคำสั่งให้บรรจุและแต่งตั้งนาย ก. เป็นข้าราชการธุรการสามัญ ตำแหน่งเสมียนตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๑๕๑๒ ดังนี้ จึงขอทราบว่

ถาม จะต้องหักเงินสะสมในเดือนมีนาคม ๒๕๑๒ กินเท่าใด (เดือนมีนาคม ๒๕๑๒) รับเงินเดือนไปแล้ว ๕๔๐ บาทเต็ม ทราบคำสั่งแต่งตั้งเป็นข้าราชการธุรการสามัญตำแหน่งเสมียน วันที่ ๓๑ มีนาคม-๒๕๑๒

ตอบ ถ้าเบิกไปเต็มแล้ว ต้องกิน ๑๙.๐๐ บาท คือ ๔ % ของเงินเดือนที่รับจริง ก่อนได้รับบรรจุแต่งตั้ง คือ ๔ มีนาคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป

ตอบคุณสมดุลย์ เจริญดี

ผมรับราชการมาตั้งแต่มกราคม ๒๕๐๑ โดยได้รับการแต่งตั้งเป็นชั้นตรีอยู่ในกระทรวงคลัง ผมจบจากมหาวิทยาลัย ผมรับราชการมาตลอดจนกระทั่งปัจจุบันนี้ผมเป็นข้าราชการชั้นโท กินเงินเดือน ๒,๔๕๐ บาท ผมอยากทราบว่า

๑. ถาม ถ้าผมจะลาออกจากราชการโดยขอรับบำเหน็จ จะได้สักเท่าไร

ตอบ ถ้ารับราชการตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ โดยได้รับเงินเดือนตลอดมาจนถึงสิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๑๒ และระหว่างมีสิทธิได้นับเวลาทวีคูณ ไม่มีวันป่วย ลา หรือขาดราชการ จะได้รับบำเหน็จประมาณ ๔๖,๕๕๐ บาทครับ

๒. ถาม ถ้าผมจะลาออกโดยขอรับบำนาญ จะมีทางทำได้ไหม โดยวิธีใด และจะได้บำนาญเดือนละเท่าไร

ตอบ ลาออกรับบำนาญ เหตุทุพพลภาพ หรือถ้ามีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ก็ลาออกรับบำนาญเหตุสูงอายุ จะได้รับบำนาญประมาณเดือนละ ๘๔๖.๓๖ บาท

๓. ถาม ขณะนี้ ผมมีอายุราชการแล้วเท่าไร รวมทั้งวันทวีคูณด้วย

ตอบ เวลาราชการ ๑๘ ปี ๖ เดือนเศษครับ

ตอบคุณบำเพ็ญ สามเสน

เดิมผมรับราชการเป็นพยาบาลทหารเรือ แล้วย้ายมาอยู่ในสังกัดกรมสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย (สมัยก่อนมีกระทรวงสาธารณสุข) ต่อมาได้ตั้งกระทรวงสาธารณสุขขึ้น ได้โอนไปสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อยู่มาได้ไม่นาน ผมจึงได้ลาออกจากกรมสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข มาเข้ารับราชการเป็นพนักงานเทศบาลโดยมีวันทำงานติดต่อกันมาจนทุกวันนี้ การลาออกจากงานของผมๆ ไม่ได้รับเงินบำเหน็จหรือเงินอื่นใดจากทางราชการเลย

บัดนี้ ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ ออกประกาศใช้ ให้สิทธิข้าราชการและพนักงานเทศบาลต่างโอนไปมาหากันได้ และว่าถ้าผู้ที่เคยรับราชการอยู่แล้วลาออก กลับมาเข้ารับราชการใหม่ ให้นำวันราชการครั้งก่อนมารวมกับครั้งหลังเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ แล้วในกรณีผมนี้จะนำวันราชการตั้งแต่ครั้งรับราชการทหารมาจนถึงวันมาทำงานทางกรมสาธารณสุข มารวมกับวันที่ทำงานเป็นพนักงานเทศบาลด้วยเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ จะนับเวลาราชการติดต่อกันไม่ได้ครับ เพราะเมื่อลาออกจากราชการตอนแรก เวลาราชการได้ขาดตอนไปแล้ว ไม่มีบทบัญญัติใดให้นับเวลาต่อกัน

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๓๑๑

ผมขอตอบคำถามปัญหาเงินยังชีพภาคใต้ ดังนี้ เติมผมรับราชการตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมา ได้รับคำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๔๖๙/๒๕๑๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๑ แต่งตั้งให้ผมไปดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้ตรี ประจำป่าไม้ชุมชนปัตตานี โดยได้รับเงินเดือนทางจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปพลางก่อน ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

ผมเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๑ แผนกป่าไม้จังหวัดได้จัดส่งเงินเดือนของผมไปให้ผมทางธนาคารทุกเดือนจนบัดนี้ แต่ผมคิดและเข้าใจว่า ผมมีสิทธิจะได้รับเงินค่าครองชีพภาคใต้อีกเดือนละ ๕๐ บาท ซึ่งเรื่องนี้ ผมได้รายงานให้ป่าไม้เขตทราบ ทั้งได้ทำหนังสือถึงอธิบดีกรมป่าไม้ทราบแล้วด้วย และเรียนเตือนไปแล้ว ๒ ครั้ง ก็ไม่เป็นผล จึงขอเรียนถามว่า

ถาม (๑) การที่ผมรับราชการในจังหวัดภาคใต้ แต่อัตราเงินเดือนมิได้โอนตามตัวไปตั้งเบิกจ่าย เช่นกรณีของผมนี้ มีสิทธิได้รับเงินยังชีพภาคใต้ไหม

(๒) หากผมมีสิทธิได้รับเงินยังชีพภาคใต้ จะเบิกจ่ายจากคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือคลังจังหวัดปัตตานี

(๓) กรุณาชี้แจงรายละเอียดในการขอรับเงินยังชีพภาคใต้ให้ผมทราบด้วย เพื่อผมจะได้รายงานให้ป่าไม้เขตปัตตานีดำเนินการติดต่อกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตอบ เบิกไม่ได้ครับ เพราะเงิน ย.ช. เป็นเงินที่ตรงกับเงินเดือน ท่านรับเงินเดือนอัตราที่ตั้งอยู่จังหวัดอยุธยาซึ่งไม่มีเงิน ย.ช. ควบ เรื่องนี้ ก็เห็นใจท่านอยู่ แต่ก็แก้ทางสังกัดของท่านโดยให้ท่านไปรับอัตราเงินเดือนที่ตั้งไว้ที่จังหวัดปัตตานีเสีย

เรื่องนี้ ขอขยายความเล็กน้อย คืออัตราที่จังหวัดปัตตานี ถ้าผู้ครองไปปฏิบัติงานที่อื่น ผู้นั้นก็ไม่มีสิทธิได้เงิน ย.ช. เงิน ย.ช. ที่ตรงกับเงินเดือนต้องคืนคลัง หลักเกณฑ์นี้อาจเป็นเครื่องเร่งให้เจ้าสังกัดของท่านดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งเสียใหม่ให้สอดคล้องกับความเป็นจริง
